

Délibáb

VI. ÉVFOLYAM 5 SZÁM
BUDAPEST, 1932. JANUÁR 30.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

26
FILLER

1689

2952

Tegnap még világstarjic
ma munkanélküli filmsilltag
a vöröshajú Clara Bow, aki most még
200,000 pengőt keresett
haviánként

DR. MIKES LAJOS
**ANGOL
NYELVTANA,**

az anyanyelvnek az angol
nyelvvél való összehasonlítás
alapulvétele mellett biztosan
és öntudatosan tanítja meg
mester nélkül az angol nyelvre.
Ára bérmentve 80 fillér

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud

**Tolnai
francia nyelvtana**

modern, fonetikus nyelv-
tan. Ára bérmentes
küldéssel 80 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a minden-
napi élet ügyes-bajos
dolgaiban. 80 oldal,
díszes kötésben. Ára bér-
mentve 1 pengő 20 fillér

MADÁCH IMRE
örökké népszerű,
halhatatlan színműve

**AZ EMBER
TRAGÉDIÁJA**

melyet jelenleg filmre is
feldolgoznak, újra kapható.
Ára fűzve, bérmentve 60 f

SZEGEDI SZAKÁCSKÖNYV

több mint 300 recept-
tel, díszesen kötve.

Ára 3 pengő 60
fillér bérmentve

**A BÜVÉSZET
KÖNYVE**

Mindenféle bűvészs-
mutatványokat
tartalmazó könyv 400
ábrával. Ára fűzve 4 P
50 fillér, portó 50 fillér

MADEIRA és RICHELIEUX
**KÉZIMUNKÁ-
KÖNYV**

Ez a kézimunkakönyv Ma-
deira-ésRichelieux mintákat
tartalmaz, még pedig hét-
száz szebbnél szebb rajzban.
Ára bérmentve 2 pengő 50 f

**BÉLYEG-
ALBUM**

előrajzolt ábráival első-
rangú segítsége a kezdő
gyűjtőknek. Ára 1 pengő
20 fillér, portó 20 fillér

Házi cukrászat

Hírneves magyar, francia,
angol és német források
nyomán összeállította

M. KRASZNAI ELZA

E könyv 200-nál több ki-
próbált receptet tartal-
maz. Ára kötve 1 pengő
20 fillér, portó 20 fillér

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker.,
Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldésből
minden mű 50 fillérrel drágább!

VI. évfolyam

Budapest, 1932 január 30

5. szám

Délibáb

26
fillér

SZÍNHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félévre 5.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 26 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2.— cseh korona, Jugoszláviában 4 dinár, Romániában 15 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest. VII. Dohány ucca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.



(Byssz Robert rajza)

A chicagói világ meg akarta zsarolni Jan Kiepurát



Jan Kiepura a chicagói operaház főbejárata előtt

Jan Kiepura öt esztendő szerződést kötött a chicagói operaházzal. Budapestre is Chicagóból jött, bár pár napra hazarándult Lengyelországba, hogy meglátogassa az édesanyját. A budapesti társaságok élénken foglalkoznak Kiepura ügyeivel, szívesen látják vendégül és egy ilyen előkelő társaságban mesélte el kalandos chicagói tartózkodásának történetét.

A bandita telefonja

— Sohasem hittem volna — kezdte

Kiepura az elbeszélést, — hogy Chicago valóban olyan, mint amilyennek az európai lapok festik. De ott aztán bebizonyosodott, hogy minden igaz! De érdekes és izgalmas is. A chicagói Civic Opera House-ban léptem fel és a hotelemben egy délelőtt megszólalt a telefon.

— Mr. Kiepura ?

— Igen.

— Itt . . .

Olyan nevet mondott, amit nem érttem. Aztán folytatta :

— Kedves művész úr, ne vegye rossznéven, önt ki fogjuk rabolni. Anyira szimpátiikus, hogy megmondjuk előre. Talán megtakarítja nekünk azt a fáradságot, hogy erőszakoskodjunk. Legyen szíves és küldjön . . .

A titokzatos telefonáló megmondta, hogy hová helyezzek letétbe egy nagyobb pénzösszeget; ellenkező esetben még attól sem riadnak vissza, hogy bejőjenek szállodai szobámba. Nem tudtam válaszolni, mert azonnal letették a kagylót . . .

Alig ocsudtam fel ámulatomból, amikor kinyílik az ajtó és legjobb barátom összekötött kézzel, a háta mögött két detektívvel jelent meg.

A titokzatos sétáló

Megbeszéltem egy kedves amerikai barátommal, hogy megvár a hotel halljában, elmegyünk sétálni. A chicagói hotelben felgyűrt kabáttal, zsebetett kézzel járkált és mert késtem; kissé izgatott volt. Egyszerre két ember áll meg előtte.

— Fel a kezekkel! — kiáltják.

A barátom ijedten hátrált. Kivette a zsebéből a kezét és felemelte.

— Mit akar itt? — kérdezték tőle . . .

— De kérem . . .

— A rendőrségtől vagyunk, már régóta figyeljük...

— De kérem..., Kiepurát, a tenoristát várom...

— Mindenki mondhatja. Jöjjön.

Felvezették hozzám. Én természetesen nagyon mosolyogtam a dolgon és kiszabadítottam a barátomat, aki dühösen mondta meg a véleményét:

— Máskor a gangstereket figyeljük, ne engem!

A zsebetett kézzel járkáló barátomról azt hitték, hogy revolveres merényletet akar valaki ellen elkövetni.

Ez Chicagó.

Mi történt a rablással?

Elképzelhető, mindenki megijedt volna a helyemben, ha bejelentik neki Chicagóban, hogy ki fogják rabolni. Én azonban nem féltem és azonnal rá is térek, miért?

A következő estén — miután természetesen eszem ágában sem volt elküldeni a „haszonmegváltási díjat” — felléptem a Civic Opera House-ban és *Kalaf* herceg szerepét énekeltem a „Turandot”-ban. Csodálatos este volt. Olyan ünneplésben volt részem, mint talán még sohasem Amerikában.

El is felejtettem az egész gangsterhistóriát, bármikor elmeséltem a színházban, az igazgató elmondta: az egyik legveszedelmesebb gangster, ismert ember, akiről tudják, hogy összeköttetésben van az alvilággal, jegyet váltott a „Turandot” előadására. A szereplés után hazamentem a hotelbe és lefeküdtem. Másnap reggel megint szól a telefon és ismét a gangster-telefonáló beszélt:

— Művész úr — mondotta, — tegnap este ott voltam a „Turandot” előadásán. Engedje meg, hogy gratuláljak. *Olyan szépen énekelt, hogy nincs szívem elbenni öntől a pénzt!*

„Én és a rablók”

A telefonáló azonban nem elégedett meg ezzel, rágalmazni kezdett a dicséret után:

— Kiepura úr! Mi tulajdonképpen egyforma emberek vagyunk. Én is, ön is a

chicagói közönség zsebéből szedjük el a pénzt, csak egy kicsit más módszerrel. Maga a közönséget szórakoztatja, viszont a közönség szórakoztat engem. Tehát ne fáradjon a pénzzel, nem kell letétbe helyeznie!

Ekkor jött az én poénom, amiért egyáltalában nem féltem. Így feleltem:

— Kedves ismeretlen barátom! Csak azt akarom közölni, én sohasem tartok magamnál pénzt. Az operai igazgatóság azonnal befizeti gázsimat a bankba. Sem ékszert, sem dollárokat nem viselek...

Azóta nem zavartak a gangsterek, de nem lehetetlen, hogy a jövőben ismét jelentkeznek...

Kiepurának ezzel a történettel nagy sikere volt. Néhányan ugyan kételkedni mertek a részletekben, de ezt nem mondták meg a szimpátikus művésznek.

Kristóf Károly.



Jan Kiepura

Hawai Rózsája

Mindenekelőtt: a ritmusok, a szinkópák, a hangszerelés harsogó ötletessége, *Ábrahám Pál* gazdag és teli szellemessége. Vicc van a muzsikájában, szín, maiság. És tempó! Tempója a muzsikájának és tempója a munkájának. Mit össze nem dolgozik ez az ember és jót, mindig jót, legtöbbször jót ez az ember, aki szinte közel van a zsenialitáshoz és ha csak egy kicsit igyekezik, majdnem olyan értékes is lesz, mint amilyen divatos.

(Sokat dolgozik. Sokat és jót. De... a termékenység mindig a tehetség jele.)

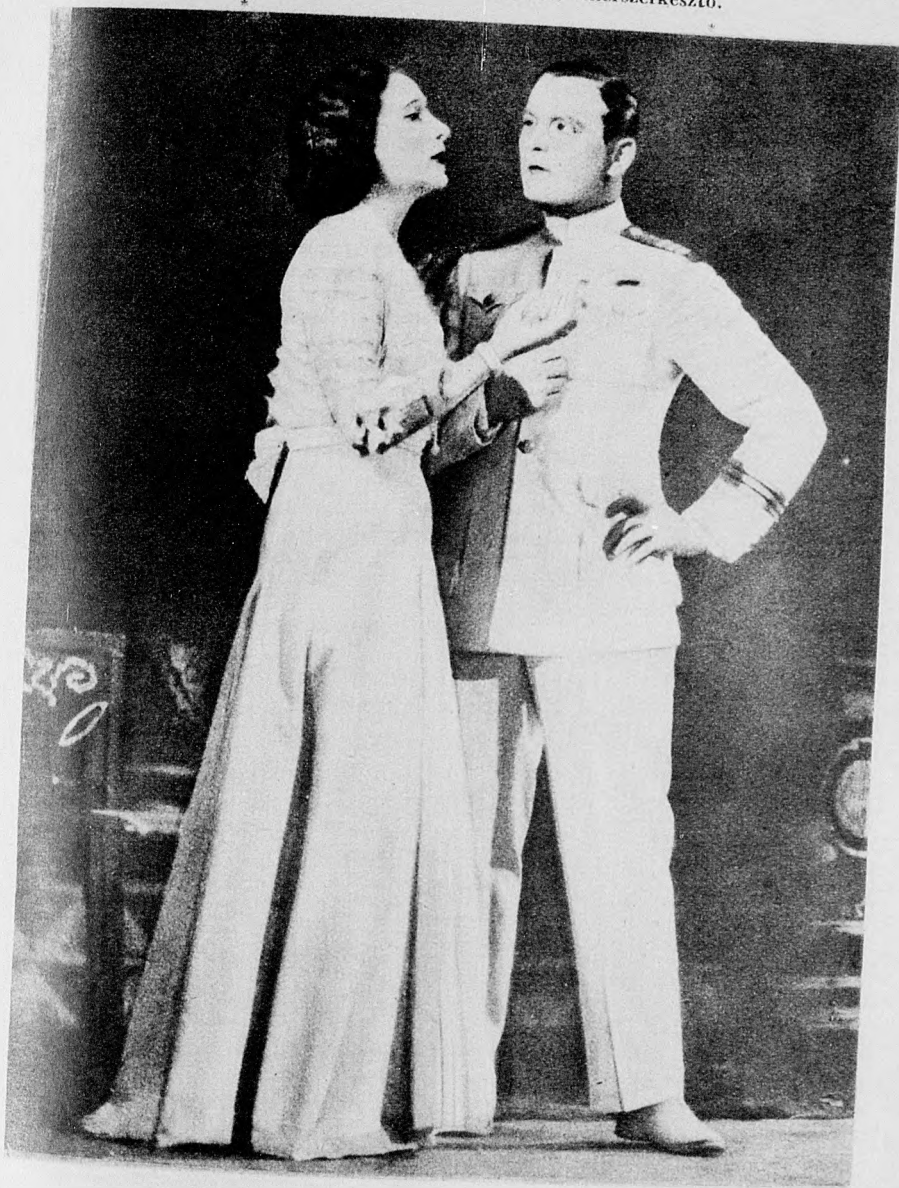
Szöveg. Hárman jegyzik. *Földes Imre*, aki kitűnő magyar és *Brammer*, aki nem ötletes német-osztrák részről. Ami jó benne, *Földes* és *Beda* munkája harcban és küzdelemben *Brammer* bárgyúságával, papiros és harsona romantikájával, idejét (de az én időmet is és a te idődet is) múlt sablonjaival és kliséivel.



A Hawai rózsája első felvonásának színleje. Baloldalt: *Zátony, Nádor*. Középen: *Lábass Juci és Kerlész*. Jobbra: *Rátkay és Pártos*

Hogy a zene mellett a szövegnek is sikere van, Földes érdeme, hogy nincs még nagyobb sikere, arról Brammer úr lehet. A hibákért ő a felelős szerkesztő. Szöveg szerkesztő. Librettoszerkesztő.

Szín, pompa. Színpompa a Király Színház színpadán. Felelős szerkesztő, felelős szín- és pompaszerkesztő *Tihanyi Vilmos* lelkességében és ötletességében. Mozgalmakerkesztő, sikerszerkesztő.



Lábass Juci és Kertész Dezső
Király Színház — Hawai rózsája

Az est vicee, az est sugárzó jókedve (de mikor nem?) *Fejes Teri*. Táncosan bugyborékoló temperamentuma, (színészileg) zseniális közvetlensége csupa öröm és ajándék. *Lábass Juci* gögös pompájában roppant dekoratív. Nemesak szöveg szerint, valóban hercegnő (Havaiban). Édes egy új kis szubrett, nevezetesen *Pál Erzsi*, a kezdet minden hibái nélkül. Kezdet? Miket beszélek? Mikor volt hiba kezdeni? Hiba: végezni, hiba: hanyatlani. Kezdeni nem hiba. Kezdeni dicsőség. És öröm, öröm, öröm.

*

Kertész Dezső ízléses és stílusos, *Nádor Jenő* kis operett-Fleta, *Sziklai József* olyan, mint mindig, *Sziklai József* olyan, mint máskor és *Rátkai Márton*... *Rátkai Márton* igazi nagy komédiás, európai mértékkel és a műfajon felül (de mennyre felül) nagy komédiás.

*

Összbenyomás? Színes este, gazdag este, érdemes este. Siker este. (És amikor behozzák a színpadra a totemeket! Remélem, ezzel nem állok egyedül, de én Freud valamennyi

műve közül a „Totem és tabu”-t tartom a legkülönbnek, a legmélyebbnek, a legbátrabbnak. Micsoda könyv!) A verseket *Harmath Imre* fordította az ő briliáns torzrajzoló készségével. (Marad nyílt kérdésnek: miért nem akart elmenni Laval Lausanneba? Miért nem? Istenem, miért nem. De így van az. Ő mehetne és nem megy. Én mennék, de nem mehetek.) A zenekart Nagypál Béla tanította be kitűnően.

*

Színes este. Színek a színpadon, színek a zenében. Színek a zenében. (És Havai szigete fekszik az ausztráliai szigetcsoportban. Az Északamerikai Egyesült-Államok birtoka, a legutóbbi népszámlálás szerint 256.000 lakosa van. Honnan tudom? Honnan tudom? Tolnai Világlexikonából tudom.)

*

És hogy a „Havai rózsája” jó darab, ezt honnan tudom? Ezt onnan tudom, hogy láttam.

Lakatos László.



Nádor Jenő

Király Színház — Havai rózsája (P. A. E. Job felvételei)

AZ IDEGEN

A drámai színház hátsó kis kapujában színészek és színésznők ültek padokon és székeken. A fiatalabbak pletykáztak, az öregebbek a jó kosztról diskuráltak. Mindenről szó esett, csak színházról, meg dráma-irodatomról nem hallatszott egy hang se. Az idősebbek hirtelen valamilyen megjegyzésre kórusban felkacagtak. A fiatalok is felfigyeltek és ebben a pillanatban egy rosszul öltözött nő állt meg a vidám társaság kellős közepén. Ruhája a földig ért; hosszú haja a vállát verdeste. Arcán nem látszott se ruzs, se puder, az alakja fejedelmi, a hangja ércesen csengő volt.

— Bocsánat, hol találhatnám az igazgató urat?

A társaság furcsa, idegenkedő csodálkozással mérte végig a nőt. Az egyik színésznő félvállról felelt:

— Az igazgató úr még nincs a hivatalában, de félóra múlva itt lesz.

Az egyik pad szélén volt még egy kis hely és az idegen nő odatelepedett.

— Ha megengedik, itt várom be az igazgató urat.

A színészek egymásra néztek. Az egyik félrehúzta a száját, a másik összeráncolta a homlokát, a harmadik lekicsinylően mosolygott. A pletyka most még fesztelenebbül patakzott, pikáns viccek robbantak fel s nem ritkán három értelmű szavak csatlantak el. Az idegen nő érezte, hogy ezzel a társalgással őt akarják kiszorítani a körükből. Felállt és odébb ment. Az urak és hölgyek összeneveteltek, lehangosabban egy laknyos kislány kacagott.

— Ahogy ez bejut

a direktorhoz!... Három hét óta nem tudok vele beszélni. Láttátok a cipőjét? Fából van a talpa és nincs sarka.

Egy másik nő házzátette:

— Valami vidéki ripacs lehet.

Egy harmadik rekedten hörögte:

— Fenéket! Takarítónőül akar ajánlkozni a direktorhoz... Vagy páholynitogatónak.

Az igazgató megérkezett. Az idegen nő felsietett hozzá és a társaság még akkor is találgatta, hogy ki lehet ez a nő, amikor az már mellősságteljes lépésekben jött ki a színház kapuján. A színészek követték őt tekintetükkel, mosolyogtak, nevettek és nem vették észre, hogy a direktor ott áll közöttük.

— Min mulattok?

— Ezt a nőt neveljük... ki legyen ő kelme?

— Hát nem tudjátok?

— Nem.

A direktor melankólikusan sóhajtott:

— Egyszer ült közöttetek a dráma muzsája és ti nem ismertétek meg őt.

Wallesz Jenő.



A SZÉPSÉG VÁSÁRA

Vicky Baum, akit a *Délibáb* olvasóinak már csak azért sem kell bemutatni, mert hiszen egyik szép regényét nemrégiben közölte a lap, Vicky Baum, ez a berlini írónő nem egy mai író a sok közül, hanem „a” mai író. Berlinnek, ennek az európai New-Yorknak, mely a világ összes városai között legjellemzőbben testesíti meg azt, amit a *Ma* fogalma alatt értünk, alig van amerikaibb, berlinibb és maibb stílusú írója ennél a vörös szökehajjú, hideg és okos, szürkeszemű asszonynál. Lehet, hogy ez nem túlságosan nagy dolog az irodalmi értékelés szempontjából, de ami a népszerűséget és a velejáró sikert és egyéb időleges kellemességeket illeti, mindennél nagyobb dolog. Manapság! Regényei — az első betűről az utolsóig — telve vannak a mai

élet figuráival és a figurák önmaguktól adják a mai problémákat. Színdarabjai? Eddig csak egyet láttunk tőle, a *Nagy hotel*, mely az írónő legkitűnőbb könyvének mesteri meghamisítása és elrontása volt. Ám erről nem az tehet, aki a *regényt* írta, nem Vicky Baum. Ó, nem!

Második darabját most látjuk a *Belvárosi Színházban*. Ez is milyen jellemző — a Belváros színházában a Belvárosról szóló darab. A Belvárosról, ahol minden második ház kozmetikai szalon és minden harmadik ház parfüméria, ahol az egész élet igazán egy nagy és állandó *Szépség vására*. Itt, ebben a Belvárosban, amely mindenhol egyforma, Berlinben, Budapesten, Párizsban — megnyílt Helen Bross világhírű amerikai szépségápoló intézetének helybéli fióküzlete.



Pécsi Blanka, Göthné Kertész Ella és Lázár Mária
Belvárosi Színház — A szépség vására

Mit -
Az a
szépü
ban
ismer
— m
Vicky
élet s
mind
Bross
vend
egyik
Góthn
és m
Mátra
művés
Blank
nagy
aki él

Lázár
Rácz
Belvárosi
A szépség

Mit — üzlete? Múterme! Mit — múterme?
 Az az Eldorádó, ahova a nők fiatalodni és
 szépülni járnak. Helen Bross csak a darab-
 ban Helen Bross: e név alatt könnyű fel-
 ismerni az egyik világhírű kozmetikusnőt
 — már ez is milyen jellemző arra, hogy
 Vicky Baum mennyire ott él a mai
 élet sodrában, ha azt is észreveszi, amit ...
 minden nap ezerszer lát! Egyszóval, Helen
 Bross budapesti intézetének különösen két
 vendége fontos a darab szempontjából. Az
 egyik: Kócsagné méltóságos asszony, akit
 Góthné játszik, kitűnően, minden szavával
 és mozdulatával harsogó nevetést kelte.
 Mátrainé, a szép elvált asszony és ipar-
 művész, akinek alakját viszont Pécsi
 Blanka mintázza meg finoman, elegánsan,
 nagyon rokonszenvesen. Utóbbi hölgynek,
 aki életét a kozmetikai szalon és a rajzasztal

közt osztja meg, van egy... na, hogy is
 mondjam?... van egy: *fiúja*, ezt a szót
 a darabból veszem, mert ha saját szókincs-
 met használnám, bizonyisten gígolót írtam
 volna. Egy szép napon megjelenik a kozme-
 tikai szalonban maga a világhírű főnöknő,
 Helen Bross, aki arról híres, hogy negyvenkét
 éves, de — saját kozmetikájának jóvoltá-
 ból — huszonnégynek néz ki. Már most mi
 történik? Az történik, hogy a negyvenkét
 éves Helen Bross, akinek a cég reklámja
 szerint öt férje és megszámlálhatatlan bar-
 rája *volt*, két felnőtt fia pedig *van*, a vilá-
 híru Helen Bross, aki csak üzleti körútján
 érinti budapesti szépségszalonját, beleszeret
 Mátrainé... hm, hm... „fiújába”. Azí el
 is felejtettem mondani, hogy Helent Lázár
 Mária játssza, olyan szépséggel, karcsú-
 sággal és ifjúsággal, hogy igazán reklám-

maguktól
 darabjai?
 a Nagy
 önyvének
 ása volt,
 ényit írta,

Belvárosi
 — a Bel-
 szülő da-
 második
 harmadik
 et igazán
 ára. Itt,
 ahol egy-
 zisban —
 amerikai
 ióküzlete.



Lázár Mária és
 Ráday Imre
 Belvárosi Színház —
 A szépség vására

jául szolgálhatna nemcsak a saját cégének, hanem bármelyik kozmetikai intézetnek is, a fiút viszont *Ráday Imre*, úgy, ahogy írva és mondva van: a pesti gigoló összes sex appealjeivel dúsan. No mármost, óméltósága, Kócsagné mindenáron film-színészt szeretne csinálni Pixiből (pardon, kérem, a fiút hívják így!), Mátrainé viszont egyszerűen meg akarja tartani a maga fiújának. Ezzel szemben Helen — rövidesen és egyszerűen — mindössze... embert akar belőle csinálni, ami egy ilyen Pixinél nem a legkönnyebb dolog. Igen ám, de Pixi, aki felettebb válogatós, nincs túlságosan elragadtatva Helen korától, mert ő — ami a nők korát illeti — legfeljebb Mátrainé évéig hajlandó elmenni.

A kétségbeesett Helen erre bevallja a fiúnak, hogy ő bizony éppen csak huszonegy éves mult, azt, hogy negyvenkettő, csak üzleti reklám céljából hirdeti. Együttal bevallja, hogy Pixi az első férfi az életében, ami a nézőtér hölgyeinek szívében a részvét bizonyos nemét támaszthatja Helen iránt: az első férfi ez a Pixi és ez is csak egy ilyen Pixi?! De ez nem tartozik ide. Mikor a fiú megtudja, hogy Helen még nála is fiatalabb, boldogan fogadja, egyrészt a szenzációs hírt, másrészt magát a hölgyet, laká-

sán. A harmadik felvonásban Helennek választania kell az üzlet és szerelem között, miután Mátrainé lemondott javára Pixiről. Kissé könnyen mondott le az első felvonás nagy szerelmi nyilatkozataihoz mérten, de bizonyára azt gondolja, hogy gombház hej, ha leszakad, ilyen Pixi Budapesten ezer is akad. Helen némi lelki küzdelem után ki-egyezik 50%-ra: nappal, üzleti érdekből, negyvenkét éves lesz, éjszaka, szerelemből, huszonnégy vagy még ennél is kevesebb. Független — mely egy mai, friss, nem mindig túlságosan érdekes, de szórakoztató darab után csapódik össze. Ezt a darabot elsősorban a nők, másodsorban a budapesti kozmetikusok fogják megnézni, férfiak alig. Dehát Budapesten annyi nő és kozmetikus van, hogy a Belvárosi Színháznak nem kell aggódnia.

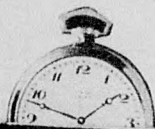
Még csak annyit, hogy a többi főszerepet *Góth Sándor*, a nagyon tehetséges *Szemlér Mária* és *Kovács Terus* játsszák, hogy *Vincze Márton* díszletei, különösen a kozmetikai szalón, elsőrangúak, hogy a fordítás pesti coupleur locale-ját *Hellai Jenőnek* köszönheti a darab, hogy az egész előadás igen jó, hogy a közönség sokat mulat, Vicky Baum pedig sokat... keres a „Szépség vására”-n.

Fóthy János



Góthné Kertész Ella
és Góth Sándor
Belvárosi Színház —
A szépség vására
(Áldor felvételei)

Perc-operák az Operaház színpadán



Erdekes események következnek a szezon hátralevő hónapjaiban az Operaház színpadán. Ezekről az eseményekről nyilatkozik most Radnai Miklós igazgató:

— Az Operaház több érdekes külföldi darabot vásárolt meg, amelyek közül első sorban megemlítem az úgynevezett

pere-operákat.

Perc-opera a német Kurzoper elnevezésnek jellel meg nálunk.

Ez alatt olyan rövid operai műveket kell értenünk, amelyek negyedóránál tovább nem tartanak.

Első kísérleteink alkalmával a szezon második felében

Dárius Milhaud,

a világhírű modern francia zeneszerzőnek három ilyen perc-operáját játsszuk, amelyek játszási időtartama összesen félóra. Az első *La Délivrance de Thésée* (A felszabadított Theseus). A második *L'Enlèvement d'Europe* (Európa elrablása) és egy harmadik, amelynek *Az elhagyott Ariadne* a címe. Mindhárom természetesen *mitológiai tárgyú* és érdekes, friss új rendezésre, játszási stílusra, éneklési módra ad majd alkalmat a rendezőknek.

— Lesz-e olasz újdonás?

— Igen.

Francesco Malipiero

mutatkozik be *A hamis Arlekin* című egyfelvonásos operájával, hogy a budapesti közönség megismerje a legkisebb olasz zeneirodalom termékeit. Ezt szerezte meg az Operaház előadásra.

— Van még idegen szerző?

— Lehetséges, hogy

Manuel de Falla,

A háromszögletű kalap szerzője

„Egy rövid élet“

című operáját hozzuk színre, amely a spanyol *Parasztbecsületnek* felel meg. Gyönyörű táncok vannak benne.

— Magyar újdonások?

— *Kósa György Árva Józsi* című operája, Poldini csak jövőre készül el a *Holicsi Cupido* című *Herceg Ferenc*-librettó zenésítésével.

Tervezzük, hogy

Kodály Zoltán „Psalmus Hungaricus“ című művét, amelyet már annyira megszeretett a közönség, középkori magyar miliőben szcenírozva vigyük az Operaház színpadára.

— Repríz?

— Ez a *költségvetéstől* függ. Lesz-e pénzünk, hogy néhány költségesebb kiállítású darab is színrekerülhessen a reprízek sorában. Mindenesetre *Csajkovszkij „Anyegin“* című operájának felújítására gondolok a további terveken kívül. Kiemelkedő esemény még a *Wagner-ciklus, Journal et Larsen-Todsen* asszony vendégfellépésével.

— Lesz-e valamilyen *lényeges változás* az Operaház jövő évi repertoárjában?

— Annyit már elmondhatok, hogy: *lesz!* A dolgot úgy képzelem el, hogy

a repertoárban bizonyos kettősség fog beállni,

ami annyit jelent, hogy amíg az egyik oldalon főképpen *komoly színpadi művek, mellettük az operai irodalom könnyebb darabjai szerepelnek*, addig a másik oldalon

a nagyközönség szélesebb rétege számára való művek felújítására, előadására gondolok.

— Mit kell ezalatt érteni? *Offenbach*-operettet? Vagy hasonló darabokat?

— *Körülbelül...*

Fizesen Nagysád

A házasságban meghal a szerelem?!
A Vigszínházban nem egy komoly értékű darabot játszottak, amelynek ez a morálja. Ezúttal muzsikával szerviozzák, hátha jobban fölfigyel a nagyérdemű publikum. Nem a színházban rejlik a hiba, másutt bujkál, bennünk, akik nem tudunk hová lenni az idegességtől, akik most már dühösen keressük azt a még ki nem termelt

uarkotikumot, amely órákra feledést ad, akik megkínózva fűtyülünk irodalomra, íróra, művészre, csak egyre vágyunk: kiszakadni a napi gondokból. A színház, mint láthatatlan néző, ott ül, köztünk, arcán a gond barázdáival, csak a szerepe fordított: nem mulat, hanem aggódva lesi, hogy mi, a nagyérdemű közönség kegyeskedünk-e jól érezni magunkat.



Gárdonyi Lajos és
Rajna Alice
Vigszínház — Fizes-
sen nagysád

A dramaturg? Ma ballaszt, szerepe a pénztárnok kezébe csúszott át. Mindezt mentségül, hogy egy nagytradíciójú színházunk a szezon derekán az operettnak kénytelen átengedni a színpadát. A zenével adagolt darabban azért nincs semmi baj: egy kicsit kacagtató kabaré, egy kicsit szentimentális angol vígjáték, egy kicsit naiv, egy kicsit hosszadalmas, de alapjában talán alkalmas, hogy „közönséget csínáljon”.

Mert — tessék csak figyelni — itt van mister Blackstiner, az amerikai multimilliomos, autógyáros és vasöntő és itt van mister Collmann, a fiatal fizikus, aki egy idő óta feltűnően sok számítási hibát csinál. És itt van Mary, a multimilliomos lánya. Fülig szerelmes a fizikusba, aki sehogy se akarja észrevenni. Hiába jelenik meg naponta a stúdióban, amely — ahogy az a hatal-

mas amerikai gyáraknál bevett szokás — közvetlen szomszédságában van a kazánháznak, hiába szemez a fizikussal: az eredmény néhány számítási hiba, amely csaknem csirájában megfojt egy hihetetlen horderejű technikai fölfedezést. Az egyoldalú flört végül oda vezet, hogy a multimilliomos fölmond a fizikusnak, aki ekkor tudatára ébred annak, hogy munkája közben végzetesen beleszeretett a multimilliomos lányába. Mint igazi amerikai, hidegen levonja a konzekvenciákat: a számítási hibák szerves összefüggésben állnak a szerelemmel, a fölmondás a szerelem következménye, tehát: — Fizessen nagysád!

A helyes kis multimilliomos esemele adjon kártérítést azért, hogy a fizikust kibillentette a nyugalmából. Mint igazi gentleman, nem kér pénzt, csupán azt követeli, hogy a kislány viselje a költségeit lelke és



Erdélyi Mici és
Kabos Gyula
Vigszínház — Fizessen
nagysád

szíve helyrebillentésének, vagyis helyezze őt vissza abba az állapotba, hogy újra hideg fejjel élhessen a munkájának. A kellő pillanathan kéznél van prof. Miller és az ő saját külön teóriája:

— A közelség megöli az illúziót!

A telivér yankee-apa természetesen és praktikusnak látja ezt a megoldást és beleegyezik, hogy a fizikus és a leánya addig éljenek egy magányos szigeten — saját tulajdon — amíg meg nem utálják egymást. Kikötés: a kisasszonyt a háziorvosa — orvosnő — a fizikust prof. Miller gardírozza a dúsán felszerelt szigeten.

Második fölvonás. Trópusi éjszaka. Izzó, fülledt éj. A szerelmesek már úgy utálják egymást, hogy — a szájuk szinte perzsel és a csókjaik nyomán láva szistereg.

— Nem tökéletes a közelség — állapítja meg prof. Miller, — nappali közelség. Éjjel is egymás mellett kell maradniok, hogy a kiábrándulás tökéletes legyen.



Törzs Jenő és Gaál Franciska
Vígyszínház — Fizessen nagysád
(Áldor felvételei)

Varázsszóra ágyak kúsznak a színpadra — a közönség lihegve fölfigyel. De ugyanekkor a két ágy közé erős vasrács bocsátkozik alá és sűrű drótfonattal elválasztja egymástól a két ágyat. A forró éjszaka azonban — majdnem — kerítő és a két szerelmes, kis híja, egymásra talál.

Uj kép. A szerelmesek végre oltár elé jutottak és most ugrik ki az igazság: a házasságban nincs szerelem. Az első pillanatban — mielőtt a házasság konzumáltatott volna — kitör, ahogy mondani szokás, kitör a gyalázat. (Egy kicsit túlkörán, mert ebben a situációban még valószínűtlen az elhidegülés.) A fizikus és az amerikai multi-milliomos lánya fölpofozzák egymást — ahogy már ez ilyenkor forsriftoz, a nő lecsirkefogozza a férfit, elmondja selyemfűnek, ez se marad adósa, buta tyúknak titulálja és úgy szétmennek, mint a pinty.

— Az uccára veled, koldus! — rikácsolja a lady és a fizikus csakugyan az uccára megy.

Az utolsó fölvonásban koldus, de híres koldus, akit a blöffre beállított amerikai közönség annyi dollárral támogat, hogy végre mint egyenrangú vagyonos, vezetheti haza szíve választottját, a megpuhult ladyt.

Voilà!

Ha a tartalom — amint látni méltóztattak — nem is kiváló, a csomagolás föltétlenül az. A Vígyszínház olyan keretet varázsolt Emőd Tamás, Török Rezső és Komjáthy Károly darabja köré, amely felelheti a másodrendű árút. Tip-top színpad. Elsőrangú szereplők. Gaál Franci ezúttal nem fölényes, mai nő, hanem szerelmes bakfis, ennek a letűnt specicsnek minden gyöngegségével, szemérmelenségével, megható bájával. Törzs, mint fiúsfított rózsalány kedves, ötletes. Csontos, a szerelmi professzor passzív szerepében ellenállhatatlanul mulatságos, kitűnő Rajna Alice, Erdélyi Mici, Kabos Gyula, Gárdonyi Lajos, Hajmássy, Peti.

Komjáthy Károlyt, a zeneszerzőt, a végére hagytam, hogy külön szólhassak róla. Finom, gracióz minden taktusa, nagyszerűen illusztrál. Van egy pár száma, amely maradandó lesz. Százszázalékosan hozzájárult ahhoz, hogy a bemutató sikerré kerekedjék.

Ural Dezső

dra —
ekkor
ik alá
stól a
majd-
híja,
r elé
g: a
pilla-
nálla-
rokás,
mert
en az
multi-
t —
ó le-
mfü-
títu-
y.
esolja
ccára
híres
rikai
hogy
theti
shult
ltöz-
golás
retet
és
eled-
pad.
ittal
bak-
yön-
ható
ked-
szor
alat-
Mici,
essy,
gére
om,
űen
ara-
rult
jék.
ezső



Yvonne Pelletier új amerikai filmszínésznő

Fotó Fox)

Hableány penzió



Aghy Erzsi,
Uray Tivadar, Váradi
Aranka és Leholay Árpád
Nemzeti Színház — Hableány penzió (Fotó A. E. Jób felv.)

Somogyi Gyula neve nem ismeretlen a külföldi, különösen a németországi színpadokon *Sibille... ausgeschlossen!* című darabja úgyszólván az egész világot bejárta. Magyarországon azonban most mutatta be első darabját a Nemzeti Színház.

A darab története a következő:
Egy volt erdélyi vármegyei főjegyzőnek a világháború lezajlása után nem marad egybe egy csinos kis villánál, valahol a Balaton partján, továbbá a felesége nagynénjénél, egy bárónőnél, aki viszont évtizedek óta nem járt Magyarországon s úgyszólván legendás alakká változott, no meg az alkalmazkodó képességénél, amire a mai

időkben fölöttébb nagy szükség is van. A feleség, a család esze — mint rendesen — elhatározza, hogy a balatonparti villában penziót rendez be a *báróné nagynéni neve alatt*, ő maga beáll üzletvezetőnek, a férjét megteszi főpincérnek, az öccsét kertésznek s háziszolgának, a kishugát pedig szobalánynak. Így a személyzet bérét megtakaríthatják. Ebből a kitűnő ötletből *Somogyi Gyula* rendkívül mulatságos helyzeteket hoz ki. A penzió egyik bezárt szobájában lakik a báróné. Persze, csak a vendégeknek mondják ezt. De látni nem lehet őt, mert állandóan „reuma” gyötri. A „báróné” hajdani imádója, egy öreg ezredes, ostromolja a láthatatlan hölgyet virágokkal és üzenetekkel. Lonci asszony, a penzió „üzletvezetője”, egyre kínosabb helyzetbe kerül. Ugy az ezredes, mint a többi vendég, zugolódni kezd. *Miért nem mulatkozik a báróné vendégei előtt?* Micsoda illetlenség ez! Egy vén kisasszony rögtön szimatolni kezd. S mikor az ujságban egy délfraanciaországi márkiz szörnyű meggyilkolását olvassák, az aggszűz azonnal rémképeket lát. *A bárónét megölték! Hulláját egy kofferben a Balatonba szállították!* Összejásztik itt az egész személyzet! A nyaralás unalmaiban ásitó társaság nyomban bedől. Egy uríember, *Wallace* regényeinek hatása alatt, rögtön nyomozni kezd. Közben Lonci asszony öccsének, a kertészlegénynek megérkezik a szerelme Budapestről s leleplezi a fiút. A „szobalány” beleszeret egy fiatal tudósba s a fiatal tudós a „szobalányba”. Rengeteg vídám bonyodalom közben érkezik el az a pillanat, amikor a „gyilkosságot” szimatoló társaságnak le kell lepleznie a báróné „gyilkosait.” Belesnek a báróné szobájába s nem találnak ott senkit. Reumás beteg helyett — ásitó üresség... A vénkisasszony hisztérikusan magyarázza a szörnyű esemény borzalmait. Keresztkérdések alá veszik a gyanútlan „főpincért”, Lonci asszonyt... A leleplezett „kertész”, miután levetette ünifórmását, elegánsan, hódítóan megjelenik a vendégek között

s nyíltan társalog a pesti kislánnyal. Tehát itt a bizonyítotték... A pesti lány is „büntárs”. A gyilkosság hálója egyre sűrűbb és titokzatosabb. Rájönnek arra is, hogy Lonci asszony és a „főpincér” között *van valami*, hiszen együtt sétálnak este a kertben... Bünszövetkezet...

Az izgalmak tetőfokán megérkezik *H. Hosten* grófnő s elmeséli, hogy az egész tejeget meg akarja venni. Itt akar lakni a „Hableány”-ban. Lonci asszony nem akar neki szobát adni, de meg nincs is üres szobája. A „főpincér”, akit már megviselt a kettős játék, felborít mindent. Odaadja a grófnőnek a „báróné” szobáját. Ekkor mind a ketten töredelmesen bevallják, hogy a báróné csak cégér, ők nem alkalmazottak, hanem tulaj-



Gál Gyula
Nemzeti Színház — Hableány penzió (Áldor felv.)

donosok s tíz éve házasok. A grófnő meghatottan hallgatja az elbeszélést s azt az ajánlatot teszi, hogy *majd ő játssza a „báróné” szerepét.* Bevonul szobájába. A társaság összegyűl, az amatőr detektív megrendezi a „gyilkosok” leleplezését. Jön az ezredes a virágosokkal. Lonci asszony biztosít mindenkit, hogy a „báróné” jobban van s *ma egész biztosan megjelenik a vendégek között.* Gúnyolódások. Hitetlenkedés. És ekkor a báróné valóban előlép szobájából, üdvözlöli a vendégeket, kedvesen cseveg az ezredessel s feleleveníti a negyvenegy évvel ezelőtti ezredbált, ahol az ezredessel táncolt. Az egész kompánia leforrázva nézi mindezt, csak a vénkisasszony hangoztatja makacsul, hogy „itt valami nincs rendben.” S valóban, nincs is... Mert amikor a vendégek elvonulnak, *Hohenstein* grófnő bevallja, hogy *ő a nagynéni, az a bizonyos báróné,* olvasta a penzió hirdetésait a lapokban s eljött, mint *Harun al Rasid,* hogy inkognitóban nézzen körül a „saját” penziójában. Mindent megbocsát, keblére öleli Lonci asszonyt, Pistát, a boldog „kertészt” s áldását adja eljegyzéséhez a pesti kislánnyal, Klárral. Most a fiatal tudós jön s kéri a „szobalány” cselédkönyvét, mert eljegyezte őt s nem tűrheti tovább, hogy egy „hárpia” alkalmazottja legyen. A fiatal tudóst is felvilágosítják a tévedésről, mire boldogan öleli keblére a hamisítatlan urilánnyá változott „szobalányt”. Két boldog házassággal végződik a darab. Hogy pedig mindezt megkoronázza a szerző, a báróné megvásárolja az egész *Attilalepel* s az óriási nyaralóüzemet Lonci asszony szakavatott kezére bízta...

A darabban kitűnően meglátott mulatós nyaralófigurák kavarognak. A papucshős öreg tanár, harcias felesége, rakoncátlan négy csemetéje, a biológus tudós, az öreg ezredes, a vénkisasszony, az „aufschneidoló” pesti kereskedő, mind-mind kitűnő kabinetfigurák. Az ezredes és a vénkisasszony alakja azonban több is ennél. Rendkívül finoman megrajzolt emberek ők, akiknek az egész életét magunk előtt látjuk. *Somogyi Gyula* nem mindennapi jókedvvel s ügyességgel állította szembe egymással az életből frissen színpadra szöktetett figuráit.

Az előadás rendkívül tempós, ügyes rendezésben pergett le. Mindenek előtt *P. Márkus* Emma a grófnő szerepében nemesen egyszerű és finom volt. *Várady Aranka* nagyon jó Lonci asszony szerepében, *Gál Gyula* az ezredest, *Vaszary Piroska* a vénkisasszonyt, *P. Márkus* Emma a bárónét, *Somogyi Erzsi* a pesti kislányt játszotta elhíthetően, pompás színészi eszközökkel. *Vaszary Piroska* játéka, mint rendesen, most

is kimagaslott a nagyszerű együttesből. Ez az izig-vérig intelligens színész nemcsak tud, *de mer is.* Mozgása, minden gesztusa, hangja tökéletesen kidolgozott figurát adott, a pártában maradt, hisztériás vénkisasszony egész lelkiségét feltárta előttünk. De minden szereplőt meg kellene dicsérnünk. A nagyszerű *Urayt, Forgácsot, Pethest,* az ügyes *Vándory Margitot,* a szép *Lánczy Margitot,* szóval az egész együttest. Az előadás a *Nemzeti Színház* egyik legjobban kidolgozott, összehangolt produkciója volt. Meglátszott rajta a szerző külföldön gyakorolt szigorú keze.

Azt hisszük, a siker is olyan kivételes lesz, mint amilyen az előadás.

Kodolányi János.

Beküldött könyvek

Leleszy Béla: Tűzhányók völgye. Leleszy ma a legnagyobb fantáziájú magyar író, akinek szinte született tehetsége van a fordulatok, érdekes mesemondáshoz. Rend szerint valamilyen tudományos vagy földrajzi utópiából indul ki, az első oldalon megfogja az olvasó kezét s az olvasó szívesen követi árkon-bokron át, akár Bolíviába is, a vulkánok elzárt völgyébe, ahol egy zseniális orvosnő él halott emberek közt, akiket az ő találmánya tart mesterségesen életben. Léleketállítóan izgalmas történet az Ezüst csillag néperől, Ynaguáról, a kísérleties városról és egy kalandos, boldog szerelemről. A lélekrajz nem kenyerre Leleszynek, alakjait inkább sémaszerűen vezet az izgalmas történelem útvesztőiben, de sehol sem válik papiroszúvé a regény, az olajozott írói fantázia minden esetben átsegít a zökkenőkön. Leleszy új könyvét falmi fogja a közönség. A regény is, az író is rászolgált a legnagyobb és legkorszerűbb „irodalmi” kitüntetésre: a közönségsikerre.

„**Apuci, gyere a kabaréba!**” címmel *Csúpl Lajos* és *Barnász István* legsikerültebb kabarétréfiát és bohózatait adta ki egy kötetben. Az ötletes és vidám darabot — amelyeknek legtöbbször pesti kabarék már nagy sikerrel jászották, — azt hisszük sűrűn játszott műsorainak lesznek a műkedvelő színpadoknak.

Szirmai Rezső: Gyilkos vagyok! Egy törvényszéki tárgyalás izgalmainak riportregénye, tehetséges újságíró könyve. Szerző ismeri a törvényszéki tárgyalás minden csinját-binját s napi munkásságának, törvényszéki tudósításainak apró, jellemző megfigyeléseit gyűjtötte most össze könyvébe, sürítette egyetlen izgalmas törvényszéki tárgyalás anyagába. Titkosztos gyilkosság körül forog a tárgyalás, jól megrajzolt portrék sorakoznak fel a tanuvalomásokban, bár azonban, hogy *Szirmai Rezső* talán túlságos koncessziókat tesz a közönség szenzációéhségének kiszolgálására. Mégis dokumentum ez a könyv, a törvényszéki riportter éles szemének dokumentuma.



nagyon örülök, hogy felkereselt a lakásomon, de mért vág olyan ünnepélyes arcot?

— Mert ma kivételesen többet tudok, mint maga.

— Szóval ma maga fog nekem mesélni

pletykákat.

— Pletykákat?! Bah! Amit én tudok az több. Ismerem a jövőt.

— Na ne mondja! Szóval megrövidítette a foglalkozását?

— Hogy-hogy?

— Eddig pitiáner volt és most Pithia.

— Megbocsátok magának ezért a kijelentésért, mert csak egyszerű halandó, aki a jelent ismeri. Nekem azonban birtokomban van egy csodálatos tárgy, amellyel a jövőbe látok.

— Na és mit tudott meg eddig?

— Azt, hogy a Magyar, a Városi és az Uj Színházak új gazdát kapnak.

— Ugy látszik én is a jövőbe látok, mert szintén tudok erőlt. De mondja csak, kedves barátom, mi az, amivel maga a jövőbe lát?

— Ez a harminchal darab kártyalap. Egy móguától kaptam, aki halála előtt rám hagyta csodálatos bűszerét.

— Ugyan ne komédiázzon. Hiszen ez a kártya nekem is meg van. Ugyanonnán vágtam ki, ahonnan a maga csodálatos barátja. A „Délibáb” mult heti számából, amely ezt a társasjátékot leköszölte. Nagyon kedves és szó-rakoztató dolog, de hála a lap népszerűségének, több mint százezren játsunk vele e héten.

— Szóval nem én vágyok az egyedüli?

— Nem, kedves barátom. A mógu becsapta magát, akárcsak egyik fiatal és népszerű művészünk néhány számára ismeretlen ember-társát. A fiatal színész a minap velem együtt az autóbusszra várakozott a Wesselényi utcában. Vártuk-vártuk a csodálatos alkotmányt, de az — hála az új közlekedési rendnek — sehogyan sem akart feltűnni a láthatáron. Miután nem volt sietős a dolgunk, elhatároztuk, hogy nem vágunk neki gyalog az útnak, hanem megvárjuk, amíg az autóbustársaság kedves jövőtőlából előcammog egy kocsit. Miután azon-

ban sok idő telt el, egész estés kis tömeg várt velünk együtt, akik részint magukban, részint hangosan „éltették” az új rendet. „Kezd kelemellen lenni ez a sok ember — jegyezte meg halkán a színész, — részint azért, mert ha ideléved egy rendőr, azt hiszi, hogy tün-tetünk, másrészt pedig, mert ha végre meg is érkezik a kocsit, nem fogunk tudni rá felszállni. Itt tenni kell valamit.” És valóban be is váltotta ígéretét és jehangon így szólt: „Hopp, most jut eszembe, hogy ez a járat ma megszűnt. Olvastam a „Délibáb”-ban.



Persze a körülöttünk állók felfigyeltek és miután barátunk kijelentését többször megismételte, lassanként bosszankodva szétszállingóztak.

Csak egy ember jegyezte meg félénken: „De kérem, hogy írhatott meg ilyesmily a „Délibáb”, amikor az egy színházi lap?!” A fiatal színész egy pillanatra meghökkeni, aztán így vágta ki magát: „Hát ez nem színház, kérem!?! Hiszen az autóbuszüzem állandóan a közönség idegeivel játszik.”

— Kedves, de ki volt a színész?

— Nem akarom, hogy elmaradt haszon címén eljárást indítsanak ellene és így csak annyit árulok el, hogy a neve K-val kezdődik és értész Gáborral végződik. A másik kedves esel főszereplője Buksi.

Ne törje a fejét rajta, hogy melyik sztárnak a becézőneve ez, mert Buksi nem beszél, nem énekel, nem táncol, lévén ő csak kutya. Bár gazdája, Sebő Miklós állítása szerint Buksi okosabb és érzőbb lény Jack London „Éneklő kutya”-jánál is. Tény



az, hogy Buksi rajongásig szereti gazdáját és valósággal búskomor, ha Sebő turnézni megy.

— Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „**Ferene József**“ keserűvizet. A bel-orvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferene József** víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferene József** keserűviz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzle-tekben kapható.

Meglapult egy sarokban és folyton csak nyöszö-rög. Az állatorvos, akinek **Sebő** elmesélte kutyája viselkedését, azt tanácsolta, hogy ne hagyja sokáig magára a kutyát, mert a nagy búsulásban elpusztul. Miután azonban **Sebő**-nek több külföldi kötelezettségnek kell elegend lenni,

úgy oldotta meg a kérdést, hogy heten-ként egyszer-kétszer telefonon felhívja — a kutyáját.

Néhány percre „**Buksi drágám**”-ozik, amelytől a kutyá néhány napig megint megnyugszik. **Sebő** jelenleg Berlinben tartózkodik, ahol gramofónlemez felvételei vannak és a kutyá egész nap nem mozdul el a lelejtől mellől, várva, hogy az mikor fog csöngelni. Ahogy megszólal a csengő, mint egy őrrül rohan **Sebő**-néhez, hogy kapja fel őt és vele együtt hallgathassák gazdája szavát. Hogy **Buksi** családásnak ne legyen kitéve, **Sebő Miklós** mindenkit megkért, hogy távolléte alatt lakását senki se hívja fel lelejtőn.

— Aranyos.

— Szóval eddig meg van elégedve a híreim-mel, akáresak **Hellai Jenő Kovács Terussal**. A művész, amin tudja, **Vicky Baum** „**Szép-ség varázsa**” című darabjában játszik most nagy sikerrel. Azt azonban már csak néhányan tudjuk, hogy ez a szerep még a premier előtti



utolsó napokban is jóval kisebb volt. **Kovács Terus** eteget is búsult emiatt, ami feltűnt **Hellainak** és amikor megtudta a valót, igyekezett megnyugtálni őt, hogy azért „kis szerepben is fellünést keltő alkotást produkál”. Az igazgató őszinte dicsé-rele sem adta vissza a művész jókedvét, aki másnap is búsán próbálta a darabot.

Egyszer csak megdöbbenve nézett bele szerepkönyvébe, melybe több új oldal volt beragasztva.

Az első lapjára piros ceruzával ez volt ráírva: „**Terusnak, hogy ne strjon, Hellai.**” A direktor — látva a művész elkeseredettségét — éjjel ugyanis még egy hosszú jelenetet írt **Kovács Terus** számára, amely egyike lett a darab leg-sikeresebb részének.

— **Kártyáim azt jósolják, hogy a „Szépség varázsa”-nak nagy sikere lesz.**

— Reméljük. Most azonban el kell mesélnem magának, hogy az elmúlt hét szerdáján **Münchenben** „**Magyar bál**”-t rendeztek **Vélics László** főkonzulunk vezetésével. A **Vier Jahre**-zeitein hatalmas ter-meit zsúfolásáig megtöltötte az előkelő kö-zönség,



akik közül nagyon sokan **Berlinből** jöt-tek le egyenesen erre az alkalomra.

A bálon résztvett a bajor királyi udvar va-lamennyi tagja is. A „**Magyar bál**”-t előadás vezette be, amelyen kizáróan magyar művészek vettek részt. Az előadást **Németh Antal**, a **Szegedi Színház** volt rendezője — aki jelenleg állami ösztöndíjjal tanulmányúton van — rendezte. Többek között bemutatták **Kacsóh „János vilézé”**-nek néhány jelenetét. **Janesil Fedák Sári**, **Juliskál Falus Edit** és **Bagót Leopold Andor** énekelték. **Peéry Piroska** két egy-felvonásosban lépett fel, míg **Meller Zsuzsi** táncszámokat adott elő. A nagy fellünést keltő díszleteket **Meller Katalin** tervezte, míg a zenekart szintén magyar ember, **László Sándor** vezé-nyelte. A bál a szó legszorosabb értelmében kiválóan virradatig tartott és a derék műne-iek még ma is a „**Magyar bál**”-ról beszélnek.

— **Ihaj-csuhaj, sose halunk meg!**

— Sajnos, ebben nincs igaza. Ezt annyi más mellett **Karlovsky Bertalan** egyik festménye is eszembe juttatja, amely a Nemzeti Színház



igazgatósági irodájá-ban függ. A festmény **Meszlényi Adrienné**, a színház egykori tagjál ábrázolja, akit gyengéd szájak sütek a régi Pest egyik leg-híresebb gavallérjá-hoz, **Szemere Miklós**-hoz. **Szépség, szerelem** — mindez ma már a múlté és a Nem-zeti Színház elhunyt művészjőre ezen a képen kívül csak harminckilenc pár női cipő emlékeztelt.

Ezek a cipők Meszlényi Adriennéé voltak, aki azt végreendetlenül a színházra hagyta.

A Nemzetiben most határoztak a cipők felől és kiadták a statisztériának, hogy egyes színdarabokban használják. A kis cipők tehát visszajártak oda, ahol valamikor szerepeltek.

— Ha ezek a cipők beszélni tudnának, mennyi mindent mesélhetnének egy leltűnt szép világról!

— Van itt azonban egy szép kép, amely vajósággal beszél és elárulja érdekes szerelme történetét. Nézzé csak ezt a képet:



— Kik ezek?

— Fried Pál festőművész és Natasa, akinek a vezetéknévét nem árulhatom el, csak annyit, hogy egy orosz hercegi család tagja. Mint annyian mások, ő is elmenekült Oroszországból és Párizsban telepedett le, ahol igyekezett megkeresni valamiféle módon a kenyerét. A kis Natasa modell lett és ezen a réven ismerkedett meg Fried Pál festőművésszel, aki keresett művésze Párizsban és nemrég nagy sikerrel zajlott le kiállítása a Grand Galerteben. Natasa Fried állandó modelje lett és addig ült a festőnek, amíg bele nem szeretett. Ezt csakhamar be is vallotta a festőnek, aki igyekezett megértetni vele, hogy a szíve már nem szabad — hiszen nő ember. Amikor a kis hercegnő rájött a valóságra, örökre eltűnt a műteremből. Fried Pál azonban minden áldott nap egy szál fehér rózsát talál a műterme ajtajában — egészen addig a napig, amíg most Párizsból hazajött Pestre. Ez volt Natasa búcsúja reménytelen szerelmétől.

— Én másképp csináltam volna a dolgot.

— Csak hallgasson, mert megmondom a feleségének. Ugy érzem, maga is úgy van a nők-

kel, mint Arisztid gróf, aki így panaszkodott Tasziló barátjának:

— Kéhek szépen, Tasziló, én nem tudom mi van velem, de ma látni se tudom a nőket.

— De miéért, kéhek? Mihéért?

— Érdeklődött Tasziló.

— Mert annyira fáj a szemem, hogy csukva kell tartani őket.



A HÉT HUMORA

Autóvezetés

Egyre ritkább az autótulajdonosok száma. Érthető feltűnést keltett, hogy az ismert gyáros névnapjára egy remek Citroënnel ajándékozta meg barátját.

— Nos, hogy megy az autóvezetés, kérdezték a boldog ajándékozottól?

— Remekül! — volt a válasz, — úgy hajtok, mint egy sakkhajnok!

— Hogyhogy?

— Hol egy futót ütök el, hol egy parasz-

tot!

Születésnap ajándék

— Nos, Pistike — kérdezte Kabos Gyula kisfiától, — mit kaptál a születésnapodra?

— Csokoládét, játékot, könyveket.

— És minek örültél legjobban?

— Egy meséskönyvnek.

— Mi a címe?

— Ali baba és a 40 színigazgató.

Jó parti

Szin: egy belvárosi házasságközvetítőiroda. Grün nézi a fényképes „mintakollekciót”. Megkérdi az iroda vezetőnője:

— Milyen partit óhajtsz uraságod?

— Nem bánom, ha csúnya is, de nagyon gazdag legyen! Tudniük az orvosok azt ajánlották, hogy a gyomorbetegomat Karlsbadban kell gyógyíttatnom!

— Nagyszerű — feleli a közvetítő, — tudok egy remek nőt!

— Kicsoda az illető?

— Egy szóadabikarhónagyáros lánya!

Végasztalás

— Ne sírj Mici! — csitítja egyik görlice kollegánóját a Király Színház öltözőjében!

— Hogyne sírnék, mikor keservesen csalódtam a barátomban!

— Ki a barátod?

— Egy optikus!

— Ne bójg! Hiszen ez csak — optikai csalódás!

Gyöngykaláris

A Nemzeti Színház Kamaraszínházának újdonsága, a *Gyöngykaláris* három magyar nótás életkép, ahogy azt a színlap nevezi. A szcenáriumokat Sz. Tüdös Klára írta, a zenét pedig a magyar dalok szerelmesének s kitünő interpretálójának, *Molnár Imréné*k gyűjtéséből két kiváló muzsikuskunk: *Losonczy Dezső* és *Nádor Mihály* állították össze. A rendező maga *Hevesi Sándor*. A gyönyörű díszletek tervezője ifj. *Oláh Gusztáv*. A táncokat *Szalay Karola* és ifj. *Brada Ede* tanították be. A zenekart *Turay Mihály* vezényli. A prólógust, amelyet *Abonyi Géza* mond a *Gyöngykaláris* előtt, nem jelzi a színlap, hogy ki írta. Nyilván, nem akarták növelni a szerzők tömegét.

Talán először a muzsikáról. *Losonczy Dezső* és *Nádor Mihály* nagy zenei kultúrája, képzettsége, ötletessége, művészi ereje, ezekben az apróságokban s ilyen szűkre szabott zenekarban is érvényesült. Hangszerelésük nemessége, finomsága, színessége a közönséget meghódította. Szép és megérdemelt sikerük volt.

Szép sikerük volt a színészeknek is.

Hogyne... Amikor *Bajor Gizi*, *Rózsahegyi Kálmán*, *Cs. Acél Ilona*, *Matány Antal*, *Cselényi József*, *Abonyi Géza*, *Sugár Károly* vitték ennek a „dalos némajátéknak” a főszerepeit... Mint valami édescsudás tarka mesekönyv elevenedett figurái mozogtak a pazar színű díszletekben. Gondolhatni, ha egy *Bajor Gizi* nemes lényével, csupa eleganciával teli mozdulataival, apróka, de rendkívül szellemes ötleteivel, ha egy *Rózsahegyi Kálmán* drágán hófehér hajával, egész megjelenése elragadó erejével, *Cs. Acél Ilona* rendkívül mélyről jövő s lenyűgöző

finom-finom komikumával, *Matány Antal* fürge táncosságával, *Cselényi József* robusztus „kiállásával”, *Abonyi Géza* holdfény ezüstözte álmódosásával, *Sugár Károly* groteskségével vannak megrajzolva ezek a „mesefigurák”, hát a közönség igazán „festői alakokat” kap ebben az élő képeskönyvben. Oh, a színészek mindent megtesznek, rajtuk mi sem mulik.

Bajor Gizi? Olyan sirdogáló, rebbenő szemű, aranyos parasztlánya a toborzó katonák között, mint valami népballada figura, aztán olyan szerelmes szívű úri kisasszony az oszlopos tornácú öreg kurián, mint a Jókai-regények ifjú dámácskái s végül párdücs ringású, tüzes tekintetű, gyújtó nézésű, ringvalengő, táncoslábú cigánylány, amilyent csak régi költemények vízióiban lehet látni. *Cs. Acél Ilona* duettje *Rózsahegyi Kálmán*nal a biedermeierhangulatú portán csupa báj és szívből jött derű. Lassú táncuk, mozgásuk andalgó ritmusa, csillogó kedvük meghódítja a szíveket. *Matány Antal* bravuros kardtánc gyönyörű produkció! *M. Iványi Irén* szögálló danászása nagyon kedves...

De... de...

De: ezek az „életképek” témájukban, cselekménytelen menetükben, megbámulni valóan naív beállításukban, néhol, különösen a harmadik kép utolsó jelenetének „kuliszszát-hasogató” és „hazafias” kitérésében elveszti a józslés követelményeit... A díszletek ragyogása, a muzsika megejtő hangulata, a színészek tarka játékosága, a témák üressége, mondanivalótlanúsága, primitívsége, alacsonyrendűsége mellett a nézből nagyon

Antal
robosz-
ldfény
Károly
ezek a
„fes-
könyv-
sznek,

nősze-
kato-
igura,
szony
int a
l pár-
ó né-
ylány,
óiban
hegyi
ortán
mek,
dvük
ravu-
M.
ked-

ban,
mulni
ösen
ilisz-
n el-
dész-
han-
mák
sége,
gyon



Abonyi Géza és Bajor Éli
Kamaraszínház — Gyöngykalás (Áldor Ielv.)

kellemetlen érzést vált ki, amely megüli s nem tud tőle, csak pillanatokra a művészek jóvoltából feloldódni. Pirinyó ötletet, uncianyi költészetet még a rendező, *Hevesi Sándor* sem tudott valamiképpen belevinni, ha másképpen nem, belelopni? ... Nem gondoltak rá, hogy rossz látni ennyi becsületes készséget, igaz művészetet, elbájoló tarkaságot elpazarolni ilyen hevenyészett s fakó témákra? ...

Miért kompromittálták az ősi forrás ragyogását, tisztaságát? Ezeket a nemes hangulatokat, a léleknek olyan nagyon kedves „képeket”? ... Miért kompromittálták!

A kritika nem gúnyos ócsárlás, komiszkodó megjegyzések halmaza. A kritika hibákra rámutathat, de inkább az a célja, hogy abba a szemszögbe állítsa be a nézőt, ahonnan megláthatja az elébekerülő művészi alkotás értékeit. A Gyöngykaláris-ról lehetne hosszasan gúnyolódni, lehetne indulatosan kitörni, de komoly szóval kritikát írni róla — nem lehet. Komponisták, színészek, a rendkívül tehetséges ifj. *Oláh*, a pompás díszletek tervezője, a karmester, a zenekar, a rendező, mindenki megtette a tőle telhetőt s mégis — hasztalan.

Ujházy György.



Cs. Acél Ilona
Kamaraszínház — Gyöngykaláris (Áldor felv.)

B
Az
mü
már
ame
Ilon
Zolt
Fe
kocz
ban
lalt
ván,
ér a
közli

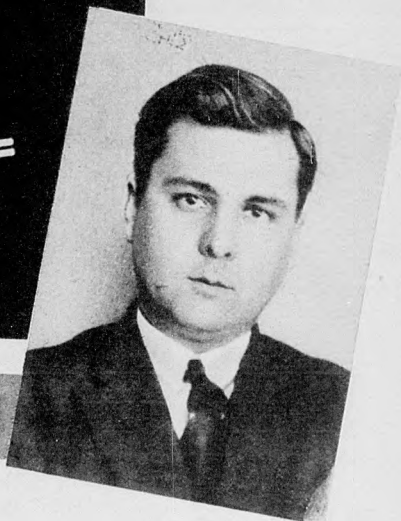
Wenk
az
gy
Lalkó
ki
Wenk
Lalkó
lej
Wenk
Lalkó
Wenk
fél
Lalkó
Wenk
Lalkó
Wenk
old
Lalkó
ben

komiszko-
ca hibákra
hogy abba
ahonnan
zi alkotás
tne hosz-
tosan ki-
ni róla —
t, a rend-
pás dísz-
enekar, a
elhetőt s

György.



Bibó Lajos



Bibó Lajos, a kiváló író új színművét, *Az egyetlen asszonyt* február első napjaiban mutatja be a *Nemzeti Színház*. A próbák már javában folynak az új Bibó-darabból, amelynek négy vezető szerepét *Tasnády Ilona*, *Kiss Ferenc*, *Bartos Gyula* és *Hosszu Zoltán* játsszák.

Felkerestük Bibó Lajost, hogy nyilatkozzon „Az egyetlen asszony”-ról. Ő azonban e helyett magát a színművet szóltatja meg a Délibáb hasábjain, mondván, hogy minden nyilatkozatnál többet ér a darab egyik jelenete, amelyet itt közlünk:

11. JELENET

Wenk (óvatos, de gyors mozdulattal fejrántja az ajtót, belép, megáll, halkán): Itt vagyok.
Latkóciné (suttogva): Nem találkozott senkivel?
Wenk (minden fojtott izgalommal): Senkivel.
Latkóciné: Nem már észre senki, amikor lejött a zsilipről?
Wenk: Senki.
Latkóciné (mozdul): A köpenyét.
Wenk (gyorsan lerántja magáról a köpenyét, félredobja): Aracsi is fölment?
Latkóciné: Föl.
Wenk: Szaladtam egész idáig.
Latkóciné: A szél még mindig nem enged?
Wenk: Nem. Most már alulról is fúj, két oldalról döngeti a gátat.
Latkóciné: Akkor a lép még ma éjjel elvisz bennünket.

Wenk: Ha kitör, amarra tör ki, a Tisza felé.
Latkóciné: Nem erre?
Wenk: Nem.
Latkóciné: Akkor kár volt... Akkor nem történhetik semmi baj velük.
Wenk: A töltés erről is gyenge, ezen az oldalon is átszakadhat. (Fölnéz a lámpára.) Füstöl a lámpa.
Latkóciné (ijedten): Ugy szokott. Füstöl máskor is. Egy kicsit füstöl mindig.
Wenk: Lejjebb csavarom, mert el talál pattanni az üveg.
Latkóciné (rémműlten, dideregve): Ne! Ne bántsa. Nem pattan el.
Wenk (a legközelebbi szék után nyúl): Mért nem akarja, hogy lejjebb csavarjam?
Latkóciné: Mért akkor kialszik. Kevés benne a petróleum. Elfelejtettem az este teleönteni.
Wenk (a lámpa alá teszi a széket, felhág rá, lejjebb csavarja a lámpát): Igy. Igy most már nem füstöl.
Latkóciné: Ne! Ne csavarja le annyira! Elég!
Wenk (telép a székről, megindul Latkóciné felé): Mért hátrál előlem?
Latkóciné (hátrálva): Nem hátrálok. Hallgatózom... (Kijelé.) Figyelek ki.
Wenk (megy felé): Ide most nem jön senki. Ne féljen semmitől.
Latkóciné (nem tud másképp szabadulni): Teszek a tűzre. Kialszik.
Wenk: Majd én. (A kályhához megy, kinyitja

az ajtaját) : De hiszen ég. Meg van rakva jól. Az imént tehetett rá csak.

Latkóciné (átkerül a másik oldalra, az egyik székre) : Mért nem ül le ?

Wenk : Nem vagyok fáradt. (Megindul Latkóciné felé.)

Latkóciné (megkerüli az asztalt).

Wenk (követi) : Ne húzódjék folyton tőlem.

Latkóciné : Nem húzódok.

Wenk (megy felé) : Hiszen azért jöttem, hogy vigyázzak magára.

Latkóciné (bevárja, rábizza magát az erejére) : Tudom, nem is félek.

Wenk (odatép hozzá) : Nincs mitől félnie. (Alig tudja tartani magát.) En nem bánlom.

Latkóciné (forrón) : Mért bántana ?

Wenk (egész teste lángol és reszket) : Azért, mert amióta idejött, mert már azóta, hogy először láttam, azóta várok erre az órára.

Latkóciné : Hogy megmentsen ?

Wenk (megfogja az egyik kezét) : Hogy megfoghassam a kezét, hogy itt állhassak maga előtt, úgy, mint most, ilyen közel. Hogy megmondhassam... már rég elmentem volna innen... már rég itt hagytam volna a lápot, ha maga nincs itt. Ezért maradtam csak. Azért, hogy visszajöhessenek vigyázni magára.

Latkóciné (féltelen nélkül, pillanatra eltá-

bulva a férji hangjától és a saját forróságától) : Rám ? Rám most már nem kell vigyázni.

Wenk (minden szó után közelebb hajolva hozzá) : De kell, mert itt mindenki... Itt nincs több asszony, aztán ha volna is, olyan, mint maga, akinek ilyen hamvas az arca, így ég az ajka, ilyen elvesztősen szép, ilyen úgy sem volna egyik sem. Ilyen nincs több...

Latkóciné (zsibbadt gyönyörrel) : Nincs ?

Wenk (balkezevel álfonja a derekát) : Nincs... Egyedül maga.

Latkóciné (megvárja, amíg a férji szája csaknem érinti az ajkát, hirtelen, rémülettel) : A gát !

(Kint szélroham, tompa zúgás.)

Wenk (pillanatra feleszmél, hevesen átkarolja a derekát) : A szél csak, az zúgatja a lápot.

(Kint dörgés.)

Latkóciné : Engedjen ! ?

Wenk : Csendesen ! Nem bánom. Megígértem...

(A szél jeszegeli az ablakot.)

Latkóciné (küzd Wenkkel) : Engedjen !

Wenk (átölelve magához szorítja és vonszolja a pokróccal elkerített rész felé) : Ne félj!... Itt vagy... A karjaim között... Az enyém!...

(A szél szünet nélkül rázza a bódét.)

EGY LELKES EMBERRŐL

Irta : BOROSS ELEMÉR

Ünnep és ajándék nekem, hogy ezen a helyen, ahol annyiszor tép fel sebeket a jószándékú bonckés, most dicséretet és hozsannát zenghetek valakiről, aki itt él és itt lehel közöttünk, egy szent ember, egy igazhítű mozulmán a megpenészedett gyaurok között.

Az már ugyan szomorú és szintén ennek a beteg világnak döbentő körképe, hogy ezt az igazhítű, lelkes és szent embert egy körüti zengerájban fedeztem fel. Am mindegy — az első keresztények is katakombákban gyülekeztek és onnan indították el, égnek, világnak, hívónek és hitetlennek győzelmes misztériumát.

Hát ha még mingyárt az elején megmondom, hogy ez a lelkes ember nem más, mint a füstös, gyűrött képű mulató tulajdonosa, egy fáradt, kopasz ember, nem is tudom hogyan áll neki a glória, amit azon melegében odadobtam neki a karzatról, mikor lábujjhegyen kiszöktem a langyos őszi éjszakába.

Most már bevallhatom, mikor a párás kávéházi ablakban, a zugmozik közismert plakátbetűivel kifestve, klaunok és spicctáncosnók között megláttam az istentől megáldott színész névét, hazarohantam a legnagyobb konyhakésért, mert úgy éreztem, kés nélkül lehetetlen már ezt a dolgot elintézni. Ezt a dolgot, hogy a legnagyobb

magyar művészek egyike, akit minden más táján a világnak már iskoláskönyvekben tanítanak, akinek eleven szobra előtt a vándor, aki arra megy, messziről kell, hogy megemlje kalapját — hosszú és agyonhallgatott szünet után éppen ebben a kávéházban kapott talapatot szobra alá.

Legszívesebben ekrazitért rohantam volna, mert megértünk már erre, ha itt tartunk. Ki a hibás? Ki tehet erről? Amundsen bizonyosan nem és Piccard tanár sem, de a harminchármas bizottság sem. De a vidéki rokonom sem, aki hét mérföldről érkezett Pestre szórakozni és ha már szórakozni akar, akkor látni és kapni is akar valamit, tehát — gyerünk az Isten jókedvét hallgatni a saját képre teremtett Művésztl.

Vasárnap este. A kávéház zsúfolva, — oh, áldott szőlomok és bűbajos ekszkűzők a közönségről, akinek nincs pénze szórakozni! — Az ember úgy jut előre, mint a « rm n » a lemaradt ministráns gyerek a zászlóval.

Én úgy törtem előre magam — a késsel, amit hazulról hoztam, kövön megfenve, hajszálon kipróbálva.

A karzatra ültünk, onnan felülről, közelebb az Istenhez, talán a panasz is hamarabb jut el a címzethez.

Most ne beszéljünk arról, hogy a nyitott pódiumon félmeztelen lányok ugráltak, mert ha erről beszélni akarnék, akkor azt is ej

kellene mondanom, hogy — a legutolsó két-pengős szám is jobban táncolt, mint azok, akiket „jómegjelenésű, énekelni és táncolni tudó lányok jelentkezzenek a színházi irodában” címen toboroznak össze isten tudja honnan és miért a „komoly, kőből épült műintézetek” — ahogyan az öreg Feld úr határozta meg a színházak — ma már egyetlen — tekintélyét.

Arról se beszéljünk, hogy a nézőtérnek nevezett hodály kellős közepén van a telefon üvegkuckója, amely minden pillanatban beleszengetett a számokba, hiszen a pokoli zsvajban úgyse hallatszott a csengőberregés, csak a telefonos szaladt mindég Kehiday úrért, vagy Blau kisasszonyért, akit hívtak.

De egyszerre feltűnik a nézőtér könyöke mögül az Istenáldott Művész és csak azt látom, hogy a kassza mellől egy kopasz ember szalad elébe — egy pincér jelentette a kopasz embernek, hogy a Művész megérkezett — és mélyen meghajol előtte, a feléje nyújtott kezét pedig úgy ragadja meg és úgy emeli ajkához, mint a Magas Vezetőség a Magas Védnök kezét a Kiállítások ünnepélyes megnyitáson.

— Ki ez a kopasz úr? — kérdem a mellett álló pincért, aki már szintén haptákba vágta magát.

— A tulaj! — feleli a pincér és már szalad be a karzat melletti oduba, a rögtönzött külön-öltözöbe, rendet csinálni.

Tehát a tulaj. Az vágta magát vigyázz-ba, az remeg a meghatódástól, hogy a Művész — kezét fogott vele.

De már szalad is előre a tulaj, jobbra-balra szétlöki az embereket, vendéget, pincért egyformán, utat nyit a nagy tumultusban — akár csak a Kiállításon a Magas Vendég előtt.

Egészen felkíséri a tulaj a Művészt az öltözőig. Ott megáll a lépcsőn, egy pincér lent a lépcső alján figyeli az előző szám befejezését, egy a lépcsőfordulónál, mint az őrszemek és fent, az öltöző mellett a tulaj — zsakettben és kopaszon, de a szemében megszállt lobogással és valami határáiban örömmel, hogy a Magas Vendég itt lehet — nem, hogy ő itt lehet a Magas Vendég mellett.

Az örült zsvajban egyszerre csak, mint a régi világban a hírnökök, a pódium mellett hátrakiállt valaki, az továbbadja, így jut el a hír a lépcső aljáig, fel a kopasz emberhez — aztán megindul lefelé a kis menet, elől a kopasz ember, szemében égigérő zászlóval, utána a frakkos hadsegédek és azután az ezüstruhás Vendég.

Aki maga is zavartan nézi ezt a lelkességet — a Magas Vezetőség részéről bizony elszokott már ettől.

Most fölmege a Művész a pódiumra, szelvéstaps — és ami most következett, amit most figyeltem meg, az a hazulról hozott konyhakésből liliumszálat csinált.

A tulaj hátraszaladt, megállt a kasszapult mellett és úgy dőlt rá, mint egy templompadra.

Főnt, a zengeráj hajójában egy arany-szájú pap pontifikált. Költők, zeneszerzők bibliájából — halotti csendben, — oh, ora pro nobis, istentisztelet a zengerájban, csoda és mirakulum, halleluja! Mert ime, ezek az emberek, akiket lerúgtak, lepofoztak, megtagadtak és ledegradáltak, eljöttek ide a katakombába, hinni és megidvezülni, csak épp Isten legyen, aki hirdeti az ígét. Hát ki az a Judás, aki elárulta ezeket, kik azok akik eladták ezeket az olcsó szórakozásnak, ha itt, letéve kést, villát, kanalat, szájukban a dagadt és megtorpant falattal, templommá magasztosítják a füstös kávéházat.

Elükön evvel a kopasz szentemberrel, aki nem járt Thália csarnokába, aki nem tagja szindikátusnak, aki nem nyilatkozik szezon-elején és szezonvégén, aki nem tudja mi az sztár és gázsiredukció, — de odaszalad a Szent Szórakozás alatt a telefonhoz és hassal ráfekszik a csengőre, jaj, hogy a legkisebb zaj se legyen — mert ezt is megcsinálta. És a távozni készülöket odalapította a falhoz és a pincér kezéből kivette a sültés tálat és a szám végén úgy kísérte vissza a Művészt az öltözőbe, mint a hívó a papot a körmenetben — és úgy nyújtotta át az esti ötven pengő gázsit, mint egy megtisztelő összeget.

Mint egy tisztelődíjat!

Gloria in excelsis a tulajnak! És higgyék el, nem ő az utolsó mohikán. És nem is az első!

Nagyszerű előadást
rendezett Baldó-
fürdőn az Ifjúság és
ebből az alkalomból
ezzel a fényképpel
üdvözlök a Délibábot





Szín a körüti kávéház egy félreeső sarka. Idő: csatakos szezőneleji délelőtt. Egy szomorú márványasztal alatt ketten beszélnek. (A hely meghatározásában nincs semmi tévedés. Ezek ketten valóban az asztal alatt beszélnek. Pedig nem is valami viccről van szó, sem pedig két alaposan becsípett ember kis jelenetünk hőse, ki ezen a borongós délelőttön már az „asztal alá itta” magát. Nem kérem. Ezek, akikről itt szó lesz: két pár cipő. Két pár cipő beszélget a márványasztal alatt.) Az egyik fess, elegáns, karcú, betétes, fél lakkcipő. Vadonatúj, hangos és vidám. Látszik rajta, hogy könnyelmű, gyakran szokott félrelépni. A másik ferdesarkú, kopott, öreg harcos. Majdnem a felismerhetetlenségig szét van már taposva. Alaposan meglátszik rajta az élet rengeteg vihara. Az egyik oldalán jókora szakadás tátong, amit alig-alig takar el a jótékonyan ráboruló nadrág.

A szavuk halk, még a délelőtti kávéház csendjében is alig ütnek nagyobb zajt, mint a nagy üvegablakon kopogó csendes őszi eső.

Az egyik (a hetyke betétes lakk, leeresz-

kedően): Jó napot kolléga úr, rég láttam. Már legalább egy hete. Hol járt?

A másik (az öreg, félrelelt cipők reszketeg szerény hangján): Hol jártam? Istenem, ha én azt most föl akarnám sorolni magának. Egy bizonyos; kávéházban nem. Kinek telik ma kávéházba járni?

Az egyik: Nekünk, hogy el ne kiabáljam, még igen. Igaz, hogy a feketét föliratjuk, de hát Istenem, azért, mert egy kicsit rosszul megy, még nem kell kétségbe esni. Lesz ez még rosszabbul is.

A másik: Nekem már aligha. Én már annyira döngrováson vagyok, hogy nekem csak jobb jöhet. Valahol egy szemétkosárban ha befejeztem földi pályafutásomat. Ott talán még nekem is jó lesz. (Nagyot sóhaj, szeretne lemondóan legyinteni, de nincs neki mivel.)

Az egyik: Ugyan, ugyan, nem szabad ennyire pesszimistának lenni.

A másik: Hát mondja meg, öcsém, hogy mit csináljon az ember? Több mint egy hete, hogy egy falat krémhez nem tudok hozzájutni. Már teljesen kirepedezett a bőröm s most még hozzá az oldalam is ki-

szakadt. Ilyen lucskos időben, úgy ömlik belém a víz, hogy majd megfúlok.

Az egyik: Ilyen időben nem kell az uccán járni.

A másik: Könnyű azt mondani. De amikor annyi a mennivaló, hogy alig gyógyom.

Az egyik: Autótaxi is van a világon.

A másik: Rossz partnert keresett ki magának az ugratáshoz. Autótaxi, amikor még villamosra sem telik. Azok az idők régen elmúltak. Valamikor gumirádlin jártunk. Szép gavallérsarkom volt és pici nő cipők simultak az oldalamhoz. Akkor persze maga még nyersanyag sem volt, öcsém. Most már gyalog járunk, de azt hiszem, már ezt sem sokáig. Csak nélkülözni, nélkülözni. A talpam lyukas s ha a fűzömré nézek, hát majd kiszül a szemem. S most még hozzá ez az eső. Ennek is én iszom meg a levét.

Az egyik: Hát bizony nehéz világ járja. De azért az ördög sem olyan fekete, mint amilyennek festik. Csak élni kell tudni.

A másik: Élni, élni. Valaha én is tudtam élni. Akkor még én is olyan szép fess, fiatal hetyke cipő voltam, mint most maga. Harminc koronát adtak értem. A bőröm úgy ragyogott, hogy tükörnek lehetett volna használni s ha végimentem az uccán, hát megfordultak utánam. Ha kiléptem a színpadra, minden látó engem nézett. A „Vasgyáros“-ban olyan sikerem volt, hogy hetekig rólam beszéltek a városban. Azóta eljárt az idő. A multkor egy igazgatónál voltunk. Valami pár szavas szerepről volt szó, lehetett volna újra játszani, pénzt keresni. Az igazgató rám nézett és azt mondta.

Más cipője nincs? Ebben nem lehet kimenni a színpadra.

Azt hittem, hogy elsüllyedek szégyenemben. Ide jutottam. Persze a szerepből nem lett semmi. Azóta megint hiába járok, nem lehet semmit sem elérni. Pedig nagyon kellene a pénz. Folt kellene az oldalamra, egy kis krém a bőrömré. Szeretnék még egyszer meggyógyulni, hogy utoljára kimehessek a színpadra. Könnyű magának. Maga szép, fényes, fiatal.

Az egyik: Azért ne higgye, hogy nekem fenéki tejfel. Igaz, hogy ötvenkét pengőt

kértek értem, de azt hiszi, hogy kifizettek már? Pedig két hónapja, hogy kijöttem az életbe. Hiába nyikorgok, nem érek el vele semmit. Nincs pénz. Színpadon még nem voltam, de női cipők után annál többet jártam. Mondhatom, szörnyen unalmas. Néha fáj ez a léhaság, szeretnék dolgozni. Azt mondják a kollégák, játszani nagyon jó.

A másik: Az a legszebb valami a világon. A rivalda fényében százszor fényesebb lesz a bőr s a lépés is sokkal ruganyosabb, szinte röpül az ember. Én tudom, én sokat játszottam. Eleinte csak grófokat és hercegeket, Blignyt és Trill bárót a „Kék róká“-ban. Később már egyszerűbb emberekre kerültem. Most már évek óta azt lehet mondani semmit, csak néha-néha egy munkást vagy egy csavargót. Most megint szó van valamiről. Délben kell a direktorhoz menni. Ez talán sikerül. Ugy tudom, valami koldust kell játszani. Erre talán még jó leszek. Ha ez sem sikerül, nyugdíjba megyek.

Az egyik: Nem kell azért kétségbeesni. Van nekem egy kollégám, együtt szoktunk a szekrényben lenni, ha nem vagyunk szolgálatban. Ő is cipő volt valamikor. Aztán úgy járt mint maga. Elkopott. Akkor kivágták az oldalát és sarut csináltak belőle. Ujra kezdődött a karrierje. Igaz, hogy csak klasszikusokban játszott, de azt meséli, hogy az „Antigone“-ban nagyon nagy sikere volt.

A másik: Talán megérem én is. Nem nagyon hiszem. Ma már nem játszanak klasszikusokat, csak a Nemzetiben. Óda pedig mi már aligha jutunk. Én már boldog volnék: ha ebből a koldusból lenne valami. Nekem már nincsenek igényeim. Akármiben, csak megegyezzen színpadra mehessek.

Az egyik: Hát reméljük a legjobbat.

A másik: Reméljük.

(Odakint megállt az eső. A járda lassan száradni kezd.)

Az egyik: Már nem esik. Most bemegyünk a Váci uccába. Kétszer végigjáróm, aztán be valamelyik étterembe ebédelni. Ahol még hitelünk van. Hja, élni kell. Élni és reprezentálni. Csak így lehet boldogulni.

A másik: Mi meg elmegyünk azért a koldusszerepért. Szeretném, ha sikerülne, mielőtt saru lesz belőlem.

Az egyik: A viszontlátásra.

A másik: A viszontlátásra.

(És megindulnak. Az egyik vidáman, könnyelműen, nyikorogva, a másik lassan, szomorúan, nagyokat cuppogva a még mindig nedves kövezeten. Az egyik jobbra, a másik balra. Két pár cipő.)

Nagy György.

Aleplezett spiritizmus

E műben a legnagyobb spiritiszták mutatóványai vannak leírva. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető: a „Déliháb“ kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12



1.

Rue Pigalle. Este. Fénylő párizsi este. A szűk kis uccáskában autó-autó hátán. A házakon tűzvörös és aranyló transzparenssek. Az orosz mulató előtt hatalmas cserkeszruhás portás segíti ki a gazdag amerikaiit autójából. Az ucca másik oldalán kékesszínű ívlámpák lobognak. A Bábszínház bejárata előtt raffinátl ügyességgel megszerkesztett fényreklám. A fényreklám Pierrot-ot ábrázolja. Pierrot udvariasan meghajlik és invitálja befelé az érdeklődő közönséget. De mindez csak a villanylámpák játéka. Reklám.

A Bábszínház belsejében piros bársonyszékek sora. Az előadás nyolc órakor kezdődik. A közönség már lassan gyülekezik. Zsibong a nézőtér. Nemsokára kezdődik a játék. Színes bábuk játéka felnőtt gyermekek számára. Már szól a zene. a függöny fölmeleg, a halott bábuk az ügyelő már kiszedte kosaraikból. Balett az első szám. Drótjaikon kitancolnak a bábuk, csilingelő zene. Már vége is az első képnek. A függöny legördül, aztán újra felhúzzák. Orosz udvarházat ábrázolnak a díszletek. Az udvaron hó, fehér, szűzi hó. Vatta. Szán gördül elő. A muzsikok földig hajolva köszöntik a földesurat.

Pereg az előadás. „A Tower titkai.” Pirosruhás bábu a hóhér. Kínzóeszközök. Piros tinta folyik. Vér. Emberi vér. Színház. Hiszen csak bábuk grand guignolja. A műsor utolsó száma: „Haláltánc.” Dráma 3 felvonásban. A drámát hárman játsszák. Háromszög. Férj, feleség, szerető. Új téma. A dráma végén a férj revolvért ránt, hogy leőlje a csábítót. De ki a csábító, a férfi, vagy az asszony? Örök kérdés. A férjbábu tragikus pózban, a közönségnek háttal egy székre ül. Az asszony és a csábító zavarodottan állnak előtte. A férj lassan fölemeli jobbkezeében a revolvért. A függöny lemeleg. A revolver eldőren. Kit lött agyon a férj, az asszonyt, vagy a szeretőjét? Szavazzon a közönség. Bábukonferanszié jön a függöny elé. És a közönség szavaz. Ki erre, ki arra. Az arcok kipirulnak. Hogyne. Minden ember úgy érzi, ő osztja most az életet vagy halált. A konferanszié kihirdeti az eredményt. Sem az asszony, sem a szerető, a férj haljon meg. A függöny fölmeleg. A színpad üres. A karosszékben a férj ül. Előtte vértócsa. Halott férj keze lelog a földre.

Bábjáték. Vége az előadásnak. Jean Tarin a színpad mögött fáradtan simít végig homlokán. Balkezeében revol-

ver Riasztó pisztoly. A férjbábut Jean Tarin mozgatja komplikált drótjain. A felesége mellette áll. Ő az asszonyt mozgatja. Dróton. A direktor, a társulat tulajdonosa a szerető drótját kezeli. Évek fárasztó gyakorlata szükséges a bábukhoz. A direktor öszül, negyvenéves úr. Gumi-szerűen mozgékonyak az ujjai annak, aki bábjátékos. Nehéz mesterség, furcsa mesterség. Jean Tarin felesége is megtanulta. Ketten keresnek. A direktor alkalmazta az asszonyt is. Eleinte csak kevésbé fontos bábuk drótjait bízta rá, ma öt év után kapta az első nagy szerepet. Az asszony gömbölyű és szőke. Jean Tarin szerelmes a feleségébe. Primadonna lett az ő felesége. Primadonna, csak a közönség nem látja őt sohasem. A közönség csak a bábukat látja, pedig a bábukat ember mozgatja, a bábu lelke az ember. Másképpen mozog Jean Tarin kezében ugyanaz a bábu, mint a direktoréban. Tarin művész és most hazamegy a feleségével. A város másik végében laknak, a Montparnasse temető mellett egy kis utcában. Félóra alatt hazaérnek a Metroval.

2.

— Egy barátnőmhöz megyek — mondta az asszony másnap délután. — A színházban találkozunk majd. Isten veled, szívem.

Az asszony elment, Jean Tarin egyedül maradt a lakásban. Párizsi lakás. Egy maison meublée két szobája a negyedik emeleten. Díszkandallók, melyekben sohasem égett tűz. Vörös kerevet, széles, kettős ágy. Jean Tarin a fotelben ült és az újságot olvasta. L'Intransigeant. A címnél kezdte és szorgalmasan végigolvasta az utolsó betűig: „Nyomatott az ilyen és ilyen nyomda körforgógépein.” Eppen öt óra volt, mikor készen lett az olvasással. Egy ástást nyomott el. Mit fog most csinálni esti fél nyolcig? Két és fél óra. Milyen lassan múlik az idő. Hó esik odakünn. Tél van. Milyen nap is van ma? Uramisten, hiszen ma január 24-e van, igen, éppen a mai napon lettek tízesztendős házások, ő meg Mimi. Tíz esztendő. Elszaladt az idő. Valami meglepetést kellene Miminek szerezni. De hogyan lehet az, hogy ő is megfeledkezett az évfordulóról? Persze, asszonyok. Most barátnőjénél ül. Mit tud két asszony beszélgetni egész délután?

Meglepetést kell szerezni a feleségének. Valami mutatós apróságot kellene venni. Az a kis teknőcáska hogy megtetszett a multkor Miminek. Háromszáz frank az

Mit használjon

minden gondos anya csecsemőjénél ki-pállás vagy kisebzés ellen? A régen és kitűnően bevált Krompecher-féle Baby-hintőport, mert kellemes illatú, higiénikus gyermekgyógyhintőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uccsa 3.

ára. Este hétkor zárnak az üzletek. Neki mindössze 180 frank van a zsebében. Hónap vége. Hogyan szerezzen estig vagy 200 frankot. Hm. A direktor a Hotel de Ville-nél lakik. Ő biztosan adna este a színházban 200 frankot. De este már késő. Elműlik ez a gyönyörű nap és nem vett semmit Miminek. Igaz. Holnap még megveheti, de az más. Kabátot, kalapot kap magára és elszalad a direktorhoz. Utána megveheti a kis teknőcáska. Milyen lassan dögög ez a Metro vele. Az alagút falain reklámok. Dubonnet. Ez egy aperitif neve. Kellemes kőményes íze van. Hogy fog örülni Mimi az ajándéknak.

Hotel de Ville állomása. Kiszáll a földalattiból és megy fel a lépcsőn. Mosolyog magában. Örülni fog a feleségé. Ez a kis ucca a városháza háta mögött. 12. szám. Itt lakik a direktor. Vörös szőnyeg a lépcsőn. Második emeleten lakik a direktor. Megnyomja a csengőt. Éles berregés. Kijön az inas, gyanakodva nyitja ki az ajtót.

— A direktor?

— Nincs itthon — mondta az inas és furesán néz Tarinre. De Tarin látja az előszobafogason lógni a direktor prémes télikabátját és barna kalapját.

— Eh — mondja és türelmetlenül félretolja az inast. Keze már az ajtó kilincsen. Benyit. Az inas utánaugrik, de már késő. Jean Tarin bennáll a szobában.

— Tessék kijönni — súgja haragosan az inas, — hölgylátogató van benn, hát nem érti uraságod?

Tarin zavarodottan áll és egy mozdulatot tesz. Egy hamutartó csörömpölve esik a földre.

— Mi a fene az? Ki az? — kérdi az igazgató bosszús hangja a másik szobából.

A másik szoba a hálószoba. Az inas mo-
tyog valamit, Jean Tarin a teknőctáskára
gondol, aminek így hát vége. Búsan som-
polyogna ki. De a hálószoba függőnye
félrebillen. Kijön az igazgató. A haja egy
kicsit kócos, arca piros, pizsamában van.
No igen. Hölgylátogató.

Tarin zavarodottan makog valamit. Az
igazgató végignézi. Furcsa pillantással nézi
őt az igazgató, milyen gyorsan az elé a
karosszék elé állt. Mintha takargatna testé-
vel valamit. Tarin zavarodottan kér bo-
csánatot és előadja jövelele célját. Tízéves
házassági évforduló és hát az üzletek
hétkor zárnak. Mimit meg kell lepni.

— Igen — mondja az igazgató. Remeg
a hangja. Nem is dühös. Inkább mintha
zavart lenne. — Ott a kabátom — mondja
a direktor, — abban van a lárcám. Adja
csak ide, barátom. — Tarin az egyik szék-
ről felveszi a direktor kabátját. Közben ol-
dalt félrenéz. Az igazgató még mindig a
másik szék előtt áll. Szinte testével védi a
széket. De Jean Tarin látja, hogy egy
pirosvirágos selyemruha hever a széken.
Ledobva. Mintha tulajdonosa gyorsan ki-
lépett volna a ruhából.

Tarin szeme homályos. Halántéka lük-
tet. Ilyen pirosvirágos selyemruhája csak
egy nőnek van. Kalap fekszik a szoba má-
sik szögletében az asztalon.

— Köszönöm — mondja hirtelen Jean
Tarin, — már nincs is szükségem a pénzre.
— Sarkonfordul és elrohan.

Tízéves házassági évforduló. Hó esik.
Tarin ödöng az uccákon. A felesége le-
vetette pirosvirágos selyemruháját és ruha
nélkül hallgatta végig a direktor hálószobá-
jából, hogy kér ő előleget — házassá-
guk évfordulójára.

4.

Nyolc óra. Pierrot már hajlong a Báb-
színház bejárata előtt. Hó esik. Frakkos
amerikaiakkal nehéz Packardok és zajta-
lan Hispanok suhannak az uccákon. A
hólánca esőrög. Jean Tarin az utolsó pillan-
atban ér be a színházba. Hiába minden,
az előadás nem szenvedhet fennakadást.
Tarin arca merevre fagyott a kétórás kó-
borlás alatt. Mosolyog az arca mégis, fur-
csán. idegenül mosolyog.

— Hogy mulattál, szívem, a barátnő-
nél? — kérdi furcsa mosollyal a feleségé-
től. Az asszony végignézi rajta és vállat von.

De már pereg az előadás. Szán gördül
elő a színpadon. Muzsikbábok földig ha-

jolva köszöntik a földesúrbabot. Aztán
már a Towerben vagyunk és vér folyik.
Megint balett következik utána. Aztán tíz
perc szünet.

Az ügyelő hozza már a „Haláltánc“ bá-
búit. A férj, feleség és szerető halottan he-
vernek zsinórjaikon. Bekapcsolják a zsinó-
rokat. Tarin gyakorolja a kezeit. Haláltánc.
Az ügyelő hozza a revolvert. Riasztópisz-
toly. Jean Tarin zsebvágja. Egy pillanatra
kimegy. Csak egy pillanatra.

Már kezdődik. Az első jelenet a direktoré
és Mimié. Azaz hogy az asszonybábúé és
a szeretőbábúé. Peregnék a párbeszédék,
mozognak a bábok. A szerető elmegy. A
férj jön. Mari cocqu, a felszarvazott
férj. Esetlenül mozog. Ahogy a szerep elő-
írja. Butaságokat beszél. A férj drótjait
Jean Tarin ujjai mozgatják, a férj Jean
Tarin szavaival beszél. Mintha rekedt
lenne egy kicsit a hangja. Ő, az asszony
teljesen nyugodt. Az asszony ügyesen ha-
zudik. Mimi torkából beszél az asszony-
bábú s a szerető drótjait a direktor moz-
gatja.

Fojtó feszültség. A dráma dialógusa fel-
lobban, mint a rakéta, sűrített és kirob-
banással fenyegető, mint a puskaporos
hordó égő kanóca.

Aztán... Aztán a harmadik felvonás
jön. A férj a színpadon revolvert ránt,
hogy lelője a csábítót. De ki a csábító, a
férfi, vagy az asszony? Örök kérdés. A
férjbábú tragikus pózban a közönségnek
háttal egy székbe ül. Az asszony és a csá-
bító halálos bizonytalanságban állnak
előtte. A férj lassan felemeli jobbkezeiben
a revolvert. Jean Tarin is emeli a riasztó-
pisztolyt. Mennyire hasonlított egy ilyen
riasztópisztoly a valódira! A függőny le-
megy. A revolver eldörren. Kit lött agyon
a férj, az asszonyt, vagy a szeretőjét. Sza-
vazzon a közönség.

De milyen furcsa, fejvesztett szaladgálás
van a színpad mögött. Mintha valaki
lezuhant volna a földre. És a közön-
ség odakünn szavaz: a férj haljon meg.
A függőny felmegy. A színpad üres. A ka-
rosszékben a férj ül. Keze lelóg a földre.
Előtte vértócsa. Piros tinta a vértócsa. Hi-
szen ez csak bábjáték.

A kulisszák mögött pedig átlőtt halán-
tékkal holtan fekszik Jean Tarin, a férj-
bábú mozgatója. Keze lelóg a földre. Mel-
lette vértócsa. A vértócsa színét a vörös
véresejtek adják. Hiszen ez egészen valódi
bábjáték!

Tragikus emberbábok játéka.

Kálmán S.

Aztán
olyik.
án tíz

“ bá-
n he-
zsinó-
ltánc.
písz-
pilla-

ktoré
é és
édek,
y. A
azott
elő-
tjait
Jean
kedt
zony
ha-
ony-
noz-

fel-
rob-
oros

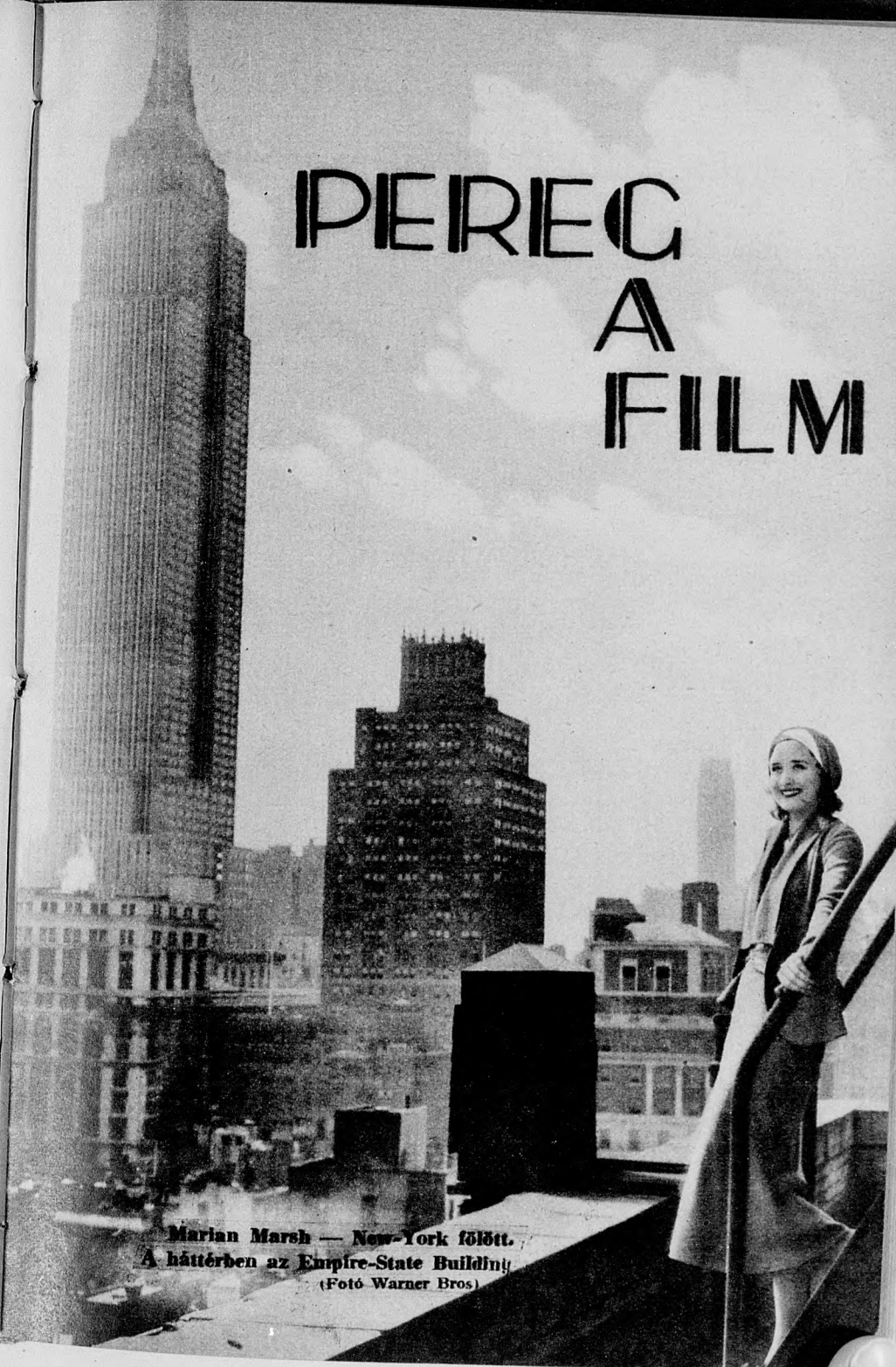
onás
ánt,
ó, a
A
nek
csá-
nak
ben
ztó-
yén
le-
yon
za-

lás
aki
ön-
eg.
ká-
re.
Hi-

an-
rj-
el-
ős
di

S.

PIERIEG A FILM



Marian Marsh — New-York fölött.
A háttérben az Empire-State Building.
(Fotó Warner Bros)

Lil Dagovert „megcsinálták” Amerikában

IRTA: PÁN IMRE

Egész Amerika egy város. Főuccája az az országút, amely New-Yorktól Hollywoodig vezet. Ragyogó autók versenyeznek ezen a végtelen uccán a drótokban futó sürgönyökkel.

Itt van Amerika nagy korzója.

Arról az idegenről, aki a korzón elindul, mindenki mindent megtud, mire először a korzó végére ér. Így történt Lil Dagoverrel is, aki európai szépségének hírével startolt New-Yorkból California, Los Angeles felé.

Mire Hollywoodba ért, nemcsak nagyszerű amerikai

sztar, de igazi amerikai szépség is lett belőle. Megcsinálták.

Elvegrevolt idejük. Ez a korzó körülbelül négyezer kilométer hosszú.



Lil Dagover — új ékszereivel

Abban a pillanatban, mikor luxuskocsijának kerekéi megindultak, kigurítottak a First National—Warner stúdiók páncélszekrényeiből néhány (néhány százezer) dollárt. Ezek azután mindenüvé eljutottak és csengő szavukkal Lil Dagover drága hangjának csengését utánózták.

És amíg a jávai színészné százhusz kilométeres gyorsasággal rohant a filmmetropolis felé, hírneve százhusz kilométeres gyorsaság-

Lil Dagover : Monte-Carlo asszonya

gal növekedett. Jávai szí-
nésző: mert az első exo-
likum, amit a hatalmas
riportok feltaláltak, Lil Dago-
ver kalandos születéséről
szólt. Jáva szigetén született,
tropikus, buja környezetben.
Tehát európai vére tropikus
tűz fűti: föltétlenül sikert
kell hoznia, ha amerikai
szépségtudósok kezébe kerül.

És természetesen a ke-
zükbe került.

Egyelőre azonban még
csak az útnál tartunk. A
szép Lilt minden állam ha-
tárán új és új fotográfus
várta. Hatalmas cikkek je-
lentek meg róla — végig
Amerikán.

Ezalatt a hollywoodi stu-
diók sokszorosító műhelyé-
ben százezerszámra készül-
tek a nyomtatványok, ame-
lyek az új amerikai sztár
életéről, szerelmeiről, szép-
ségéről, sikereiről és első
filmjének előkészületeiről
szóltak. A mozi-híradókban
mosolyogva szólalt meg —
és bebizonyította, hogy
milyen nagyszerűen beszél
angolul.

Az amerikanizált
Lil Dagover
(Vitaphone Pictures)

Mire Los Angelesbe be-
futott — már befutott New-
Yorkban, Chicagóban, Phila-
delphiában, San-Franciscó-
ban, Rio de Janeiróban is.

Csak az volt hátra, hogy
első filmjével is sikere
legyen.

Első filmjét: — *The Woman
of Monte-Carlo* — *Monte-
Carlo asszonya* — az elhun-
tán mutatták be Holly-
woodban és New-Yorkban.

Mindkét helyen hatalmas
siker fogadta. Eredetileg
The Captain's Wife —

A kapitány özvegye volt a
címe. A filmben egész ten-
gerész gárda szerepel, amely-
nek természetesen minden
tagja szerelmes a kapitány
özvegyébe. A mesét igen elő-
kelő helyről: *Claude Farrère*
egyik regényéből adoptálták.

Rendezője — ez minket
magyarokat külön érdekel —
Michael Curtiz = *Kertész
Mihály*.

Még a premier előtt vissza-
hajózott Lil Európába. Még
rég színpadi szerződése hozta
vissza. Februárban azonban
már hozzákezd második
amerikai filmje felvé-
teléhez.

Mire visszament U.
S. A.-ba, már úgy fog-
adták, mint a *Ger-
man screen sensa-
tion*-t. Ez a neve oda-
kűn.

És mindezt néhány
hónap alatt csinálták.





Születésnapár

Tudja, hogy mikor van az „ő” születésnapja?

Manapság már a gratulációnak is ritkán örül az ember. Mert ha újévi jókívánság érkezik, rendszerint pénzt kell adni érte. Házassági gratulációról ilyen időkben nem is jó beszélni. (Hát még írni!)

Hátra van tehát a születésnapj üdvözlét. Ez az, aminek mindenki örül.

Eppen ezért olvasóink bizonyára örülni fognak annak a *Születésnapár*nak, amelyet itt összeállítottunk számukra. Ebben pontosan benne van, hogy melyik csillag melyik csillagzat alatt született.

Ezenfelül pedig egy érdekes játékra is alkalmat ad ez a naptár. Egészen biztos, hogy nagyon sokan lesznek olvasóink között, akik ugyanazon a napon születtek, mint *Greta*, *Marlene* vagy *Lilian Harvey*. Ugyanígy olvasóink között is sokan akadnak majd, akik *Conrad Veidt*, *Willy Fritsch* vagy *Willy Forst* születésnapján születtek. Ez pedig talán valami jót jelent...

Itt kezdődik a naptár. Egyedül a június hónap maradt ki, de nem a mi hibánkból. Aki azt akarja, hogy a születésnapjár mindig a szeme előtt legyen, az másolja át az adatokat naptárjába.



JANUÁR

- | | |
|--------------------|--------------------|
| 3. Marion Davies. | Lilian Bond. |
| 14. Bebe Daniels. | Xenia Desni. |
| 15. Conrad Veidt. | Mädy Christians. |
| 19. Lilian Harvey. | 27. Willy Fritsch. |

A *Willy Fritsch*—*Lilian Harvey* házaspárnak tehát ugyanabban a hónapban van a születésnapja. Január tizenkilencedike igen jó kabalának látszik: négy filmhíresség született ezen a napon.

FEBRUÁR

hónapjában kevés híresség született. Talán azért, mert csak huszonnöve napos.

- | | |
|-----------------|----------------------|
| 6. Alpár Gitta. | 12. Charlotte Ander. |
|-----------------|----------------------|

MÁRCIUS

- | | |
|--------------------|----------------------|
| 1. Charlotte Susa. | 10. Betty Amann. |
| 2. Felix Bressart. | 11. Lois Moran. |
| 3. Jean Harlow. | 17. Brigitte Helm. |
| 7. Heinz Rühmann. | 21. Gustav Fröhlich. |

Márciusban tehát nem született magyar filmhíresség. Annál jobban vagyunk képviselve

AUGUSZTUS



APRILIS

- 4. Nagy Kató.
- 7. Willy Forst.
- 10. Luis Trenker.
- 17. Eggert Márta.
- Greta Garbo.

- 25. Camilla Horn.
- 26. Olga Csehova.
- Renate Müller.
- Dorothy Sebastian.
- 29. Dolly Haas.

Eggert Márta tehát ugyanazon a napon született, mint Greta Garbo. Így nem is csoda, hogy olyan nagy sikere van Berlinben.

MÁJUS

- 15. Anny Ondra.
- 20. Estelle Taylor.
- 29. Otto Gebühr.

JUNIUS

hónap úgy látszik kedvezőtlen csillagzatot jelent a filmszillagok számára. Egyetlen érdekes születésnap sincs benne.

JULIUS

már valamivel gazdagabb. Őt érdekes születésnapot jegyezhetünk meg benne:

- 3. Igo Sym.
- 10. Lili Damita.
- Joan Marsh.
- 15. Wilhelm Dieterle.
- 18. Lupe Velez.

AUGUSZTUS

- 1. Madge Evans
- Lya Mara.
- 10. Norma Shearer.
- 15. Gerda Maurus.

SZEPTEMBER



SZEPTEMBER



SZEPTEMBER

- 9. Dita Parlo.
- 12. Maurice Chevallier.
- 22. Hans Albers.
- 30. Lili Dagover.

OKTÓBER

- 3. Constance Bennett.
- Evelyn Holt.
- 14. Lillian Gish.
- 27. Gretl Theimer.
- 30. Rudolf Forster.

NOVEMBER

- 5. Lien Deyers.
- 7. Albert Bassermann.
- Reinhold Schünzel.
- Claire Rommer.
- Marcella Albani.
- Mona Maris.
- 8. Anton Pointner.
- 11. Paul Wegener.
- Raquel Torres.
- 15. Lewis Stone.
- 19. Nancy Carroll.
- 24. Rudolf Klein Rogge.
- 26. Jackie Coogan.
- 29. Rod la Rocque.

DECEMBER

hónapja ugyan még nagyon messze van, de azért itt közöljük a tizenkettedik hónap születésnapjait is. Annál inkább, mert *Marlene Dietrich* is decemberben született!

- 1. Anna Sten.
- 15. Jack Trevor.
- 18. Max Pallenberg.
- 20. Lisi Arna.
- 22. Max Hansen.
- 27. Marlene Dietrich
- 30. Gustav Diessl.
- 31. Petrovich Svetszlav

*
Aki gratulálni akar kedvenceinek, az őrizze meg ezt a *születésnaplót* és a maga idején küldje el jókívánságait. Egészen biztos, hogy hálás köszönőlevelet kap értük.

NOVEMBER



DECEMBER





FILM UJSÁG

AZ ELSŐ ALPÁR- FILMOPERETT

Gustav Fröhlich-hel játszik együtt Alpár Gitta első filmszerepében. Címe: *Őnagysága jelfedezi szívét.*

Ennek a filmnek — és különösen címének — érdekes hátteret ad az a körülmény, hogy Alpár Gitta Gustav Fröhlich vőlegénye.

Rendezőjük: Carl Fröhlich.

HÉTEZER INGYEN MOZIJEGY

Hétezer gyermeket látott vendégül *Buster Keaton* legújabb filmje bemutatóján.

CECIL DE MILLE MOSZKVÁBA MEGY

Az oroszok meghívták *Cecil de Mille*t, a híres amerikai rendezőt. A *Tízparancsolat* rendezője elfogadta a meghívást és Moszkvába utazik (ahol egyébként már egyszer járt az elmúlt évben). A lapok gúnyosan jegyzik meg, hogy odakünn aligha választ-hat majd bibliai témákat.

Nagyon érdekes a szerződés, amit ajánlottak neki. Szó sincs benne sztárfizetésről. Moszkvai tartózkodása alatt az orosz filmipar vendége lesz, lakást, autót bocsátnak rendelkezésére — és filmjei európai bevételeiből részesedést kap.

JÖNNEK A KADETTOK!

A katonatrotti-filmek — amelyekkel néhány hónapon át elárasztották a németek az egész világot — már kimentek a divatból. Most jönnek helyettük a stramm kadett-filmek.

Az első: *Lichterfelde vörös jaiai mögött.* Főszereplői: *Albert Bassermann, Trude von Molo* és *Johannes Riemann.*

Joan Blondell, mint „KIS RONGYOS“. Ugy látszik nagyon vigyázott arra, hogy jó helyen szakadjon el a ruhája ...

(Fotó Warner)

FILM UJSÁG

A NÉMET CENZURA IS...

Megírtuk, hogy az új *Szöke Szakáll* film címe: *Wenn der Vater mit der Tochter*. Magyarul: *Ha az apa a lányával...* A furcsa címet, miután különös félreértésekre adhat okot — *egyébként nagyon helyesen* — a cenzura parancsára az ismeretlen vendég-re változtatták.

GARBO ELTÜNT!

Garbo egyszerűen eltűnt Hollywoodból. A gyár sem tudja, hogy hova lett. Állítólag a Rivierára utazott álnéven. De lehet, hogy egy londoni színpadon fog vendégszerepelni és így Angliába ment. 'Annyi bizonyos, hogy nincs U. S. A.-ban!

RENÉ CLAIR

új filmje, az *Éljen a szabadság* — mint a címéből már ki lehet találni — börtönben játszódik.

DOLLY HAAS,

aki már nálunk is befutott, most az Universal-Tobisnál filmezik, *Curt Bois*-val játszik együtt. *Egy dúsgazdag ember* a filmjük címe.

BEBE DANIELSET eddig legtöbbször sportnadrágban láttuk. Új filmjében revüruhában jelenik meg. (First National)



FILM UJSÁG

A „DENEVÉR”

Johann Strauss klasszikus operettjének filmváltozata jelentős sikert aratott a berlini bemutatón. Adelet *Anny Ondra*, Orlovsky herceget *Petrovich Szevicszláv*, Eisensteint *Georg Alexander* játssza.

A komoly kritika egyedül Petrovich rosszul sikerült egyenruháját kifogásolja.

RAMON NOVARRO NÉMET FILMJE

Ramon Novarro német nyelven is eljátszotta *A sevillai énekest*, amely a következő hetekben kerül forgalomba Európában.

AZ UJ G. W. PABST-FILM

az *Atlantide*. *Brigitte Helm* három nyelven: németül, franciául és angolul játssza el a főszerepét. Német partnere: *Gustav Diessl*.

A KÖPENICKI KAPITÁNY

most már nemcsak regényben és színpadon — filmen is sikereket arat. A címszereplő: *Max Adalbert*.

TIZENNYOLC UJ NÉMET MOZI

nyitja meg kapuit ebben a hónapban.

ACHMED ABDULLAH FILMJE

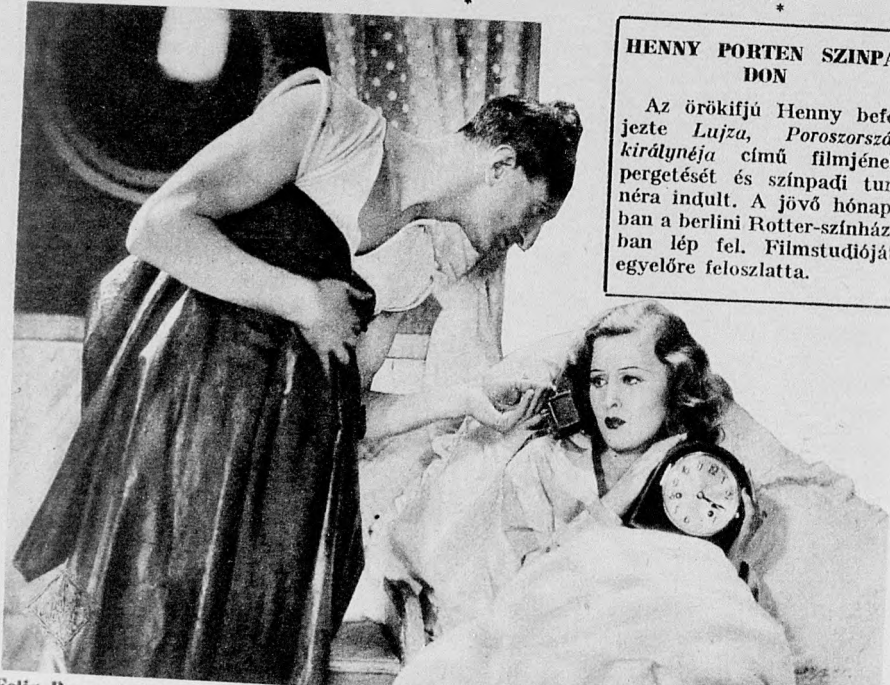
Achmed Abdullah Amerika legnépszerűbb írói közé tartozik. A *First National* most megvette *A tiszteletreméltó Mister Wong* című darabját, amely San Francisco kínai negyedében játszódik. Főszereplője: *Loretta Young*.

SZŐKE ÖRÜLET AMERIKÁBAN

A *szőke örület* oka *Joan Blondell*, a fiatal sztárgárda egyik legszökebb tagja. Tudniillik „*Blonde Crazy*” — „*Szőke örület*” címen került forgalomba új filmje.

HENNY PORTEN SZINPA- DON

Az örökifjú Henny befejezte *Lujza, Poroszország királynéja* című filmjének pergetését és színpadi turnéra indult. A jövő hónapban a berlini Rotter-színházban lép fel. Filmstudióját egyelőre feloszlatta.



Felix Bressart Lillian Harvey-jel játszik együtt. Filmjük címe: „Soha többé szerelmet!”
Ez a jelenet — amint az órától látni — hajnali negyed négykor játszódik. Aki jól megnézi Bressartot, az bizonyára megérti a címet (Fotó Ufa)

FILM UJSÁG

WASHINGTON IS FILMRE KERÜL

A Vitahpone hangosfilm-síti meg Amerika legnagyobb elnökének életét a Washington-ünnepségekre. Az érdekes szerepet Clarence Whitehill fogja játszani.

FRITZ LANG AMERIKÁBA MEGY

— azonban nem szerződik át. Tanulmányozni akarja Amerikát. Egy kézi felvevőgépet azonban visz magával és útjáról maga fog filmet pergetni.

BARÁTOM, A MILLIOMOS

a címe Hermann Thimig új vígjátékának. Partnere: Liselotte Schaack.

ALBERS, MINT KÉKSZA- KÁLL

Hans Albers legközelebbi filmje Offenbach Kékszakállú lovagja lesz. Kivételesen nem az Ufánál, hanem az Allanznál pergetik.

BARBERINA, A KIRÁLY TÁNCOSNŐJE

Emlékezetes, hogy Friedrich Zelnik rendezte annak idején a Fridericus Rexet. Most új Nagy Frigyes-filmet fog pergetni, a „Barberinát”, amelyet régi zeneszámok fognak kísérni. A táncosnő szerepét tényleg táncosnő: Lyda Salmanora játssza.

„Barberinát” már egyszer megfilmesítették. 1920–21-ben futott — természetesen néma változatban — nagy sikerrel. Ebben szerepelt először Frigyes császár alakja filmen.

UJFAJTA HIRADÓ

Az új német Deulig Tonwoche egészen új típusú híradót vezet be. Többek között: egyáltalán nincsenek feliratai.

LONDONBAN

mozgalmat indítottak a valceros bécsi Müdel- és Heuriger-filmek ellen. Érdekes, hogy ezeket a filmeket nálunk már lejátszották.

BALZAC-FILM

Werner Krauss — a Yorek főszereplője — Ha a vége jó, minden jó címmel játssza legközelebbi filmjét, amely Bal-

sac egyik híres regényének motívumaiból készül. Rendezője itt is Gustav Wicky.

A FIATAL FAIRBANKSBÓL

komoly sztárt csináltak Amerikában. Egyszerre három nagy filmben játszik.

THEA VON HARBOU

Fritz Lang felesége — a Spion szerzője — a DLS-hez szerződött és itt fogják Egy orvosnő naplójából című szcenáriumát lepergetni.



DOROTHY MACKAILL

Az első cowboy-színésznő. Mindenesetre sokkal elegánsabb mint a fártiak... (Fotó First National)

ÉHES CSILLAGOK...

Shearer-leves — Marlene-kompót — Barrymore-pudding — Garbo-saláta — Gillszta-beesinált á la Anna May Wong

A bálványok is emberek — mondják, — úgyanúgy élnek, esznek, szeretnek, alszanak, mint mi. Azoknak a bálványoknak persze, akikről itt szó van, nincs faragott képük. Festett képük van.

Már nagyon sokszor bemutattuk őket, amint élnek, szeretnek... Azonban még sohasem láttuk őket akkor, amikor esznek.

Mindenesetre prózai dolog, amikor egy csókratermett száj palacsintát eszik. Pedig eszik, még pedig igen érdekes környezetben és igen jó étvágygal.

*
Általában azt hiszik a sztárokról, hogy keveset esznek, mert félnek a hízástól. Ez tévedés. Mikor szerződésben vannak, olyan sokat dolgoznak, hogy farkasétvágygal ülnek az ebédhez, mindent elpusztítanak, ami eléjük kerül és mégsem híznak meg. Érthető, mert a rendező ebéd után le dolgoztatja velük a legválogatottabb táp-értékeket is.

Minden nagy filmgyárnak külön éttermei vannak a stúdiók telepén. Itt gyűlnek össze étkező-szünetekben az éhes csillagok.

A három legnagyobb gyárnak kétszázszemélyes restaurántja van. Elöl hatalmas bárterem, az extrák és futóvendégek számára, beljebb előkelő kis szobák, ahol a sztárok étkeznek.

A filmkonyhák étlapja külön érdekesség. Minden fogást a sztárokról neveztek el benne. Így van Norma Shearer-leves, Filet á la Chevalier, Marlene-kompót, Garbo-saláta, Dolores-torta (Dolores del Rioról) Dolores-dessert (Dolores Costelloról), Barrymore-pudding és még igen sok előkelő családfával bíró fogás, amelyekről végül is kiderül, hogy rostélyos vagy barátfüle.

Természetesen mindenkiről kedvenc ételét nevezik el. Amikor leszerződik, a konyha-chef följegyzi kedvenc ételét; ha érdekes receptet tud, elmondja. Így kerül aztán forgalomba az új étel, amely az



Joan Crawford az étteremben

új sztár nevét viseli és amiből mindenki annyit ehet, amennyit — *nem a gyomra, hanem a szíve elbírt*. Tudniillik az a helyzet, hogy a fiatal extra-lányok és görlek, akik *Fairbanksbe* szerelmesek, Douglas-beafsteket rendelnek, még akkor is, ha elrontják tőle a gyomrukat.

A férfiak néhány hónappal ezelőtt rengeteg Garbo-salátát fogyasztottak. Azután divatba jött a Marlene-kompót.

Anna May Wong járult különös kínai ételekkel a Paramount konyhájához. Ezeket



csak külön kínai szakács tudja elkészíteni. Néhány étellel azonban határozottan megbukott (pedig igazán érdekes, vonzó nő). Így például az *hors d'oeuvre à la Wongból* egyetlen adag sem fogyott el többé, amikor kiderült róla, hogy *giliszta-becsinál*.

A konyhák technikai berendezése egyenesen pazar. A technika valóságos orgiát ül itt. Mindent villamos gépek végeznek: az edények mosogatását, a szárítást éppen úgy, mint a főzést, sütést, ételek, italok adagolását.

Érdemes végiglátogatni ezeket a sztár-éttermeket; vagy *étterem-szárokat*: ahogy tetszik.

Elvégre mégis csak más az, hogy az ember *vegyes zöldséget eszik* — vagy *Garbo-salátát!* Akinek mindegy, az ne jöjjön ide étkezni. Járjon a kispipába vagy a Nagypipába.

Karen Morley saját ízlése szerint készíti el a salátáját



Konyhainspektő

FILMREJTÉLY



A Délibáb 3. számában megjelent film-rejtély helyes megfejtése: *Gustav Fröhlich*.

A két mozijegyet vitéz Péterfy Sándorné, II, Toldy Ferenc ucca 32,

a könyvjutalmat *Dzurilla Kálmán*, Levoča-Lőcse, C. S. R. nyerte.

A helyes megfejtésért dicséretet érdemelnek: Borsos Gitta, IX, Üllői út 5. Benedek Klári, Aréna út 29. Ifj. Beringer István, III, Vörösvári út 46. Blumberger Sámuelné, VIII, Baross ucca 100. Böröczky Mária, IV, Régiposta u. 4. Bruckenstein Leó, VII, Dob u. 10. Budai R., II, Br. Liphay u. 9. Burn Mária, Heves. Binda Manyi, VI, Főthy út 23. Breuer Lilly, VI, Király u. 36. Csernő Alfréd, Dusza Irénke, Miskolc, IX, Üllői út 31. Friedländer György, VII, Erzsébet körút 51. Fülöp Ilona, Kispest, Kisfaludy u. 131. Füssl Ilonka, I, Győri út 2c. Goldstein Ibolya, VI, Szinyei Merse u. 28. Grünfeld Sándorné, VI, Szondy u. 54. Hahn Tilda, IV, Kaas Ivor u. 9. Hammer Joly Senec via, Bratislava, Heinrich Béla, X, Pongrác út 17. Holz Grete, Rózsa u. 38a. Hirsch Jenő, II, Zsigmond u. 1. Jersek István, VIII, Szigetvári u. 23. Justitz Kató, Teréz körút 28. Kockás Emilia, Kispest, Sárkány u. 14. Krausz Gábor, VIII, Népszínház u. 18. Králik Vilmos, Ujpest, Király u. 40. Krispek Anna, Práter u. 60. Kílár Irén, Máriaási u. 12. Kornély István, VII, Szugló u. 19. Kövesi József, Dohány u. 46. Ifj. Kovácsik István, Vecsés, Fő u. 66. Majer Éva, II, Tavasz u. 1. Manger Mária, VII, Egressy út 52. Meszbauer

Alajos, IX, Soroksári út 60. Mikus Ilonka, Rákosliget, Müller Anna, IV, Kecskeméti u. 4. Nuss Fridi, Pómer Jozefin, VI, Andrássy út 60. Vitéz Péterfy Sándorné, II, Toldy Ferenc u. 32. Pfiszter Rudolf, Polacsek Boriska, Hungária körút 154. Pompér Margitka, IX, Mihálkovics u. 7. Preiszler Irmus, Csepel. Réhberger Ernő, X, Ihász u. 5. Rieck Livia, IV, Ferenc József rakpart 12. Remenár Istvánné, VII, Nürnberg u. 9. Rosenbaum Jenő, Moson. Schusselka János, VI, Erzsébet királyné út, 39. Schwarz Birike, VIII, József körút 18. Schwarzenberger Ilona, V, Berzenczei u. Semmel Emil, VII, Erzsébet krt 32. Serly Emmy, Izabella u. 84. Schnager Magda, VII, Damjanics u. 45. Szánthó Vilma, Székács Ilona, VI, Szt. László út 76. Sztanó Mária, Budafok, Rózsavölgy. Szűcs Ági, Győr. Taber Ferenc, IX, Viola u. 37. Vértés Piroska, IV, Váci u. 20. Vidéky Istvánné, VI, Palotai út 52. Waltrich Jánosné, Szeged. Waszits Rózsa, IV, Váci út 37. Zacháry Vilmos, V, Vadász u. 32. Zvekán Ibolya, III, Kiskorona u. 82.



KI EZ A TITOKZATOS FILMSZÍNÉSZ?
A helyesnek megfejtők ingyen mozijegyet, a vidékiek külön könyvjutalmat kapnak.

K
Hen
rónó
az o
feles
dape
taló
aki t
Köz
s az
rang
egyez
nek t
varol
továb
Enne
lat vi
völt l
és tov
kaszin
Henri
kérésé
Karai
körtly
jelker
igazgy

— K
lalni.

— F
mindun
sem tu
Rettene
amikor
szükség
— Há
— Re
hadarta
dított
fekete
kedő h
egészség
kodni, S
las is az
Összhas

kus Ilonka,
cskeméti u.
I, Andrassy
II, Toldy
Polacsek
mpér Mar-
zler Irmus,
hász u. 5.
akpart 12.
erg u. 9.
elka János,
varz Birike,
erger Ilona,
I, Erzsébet
Schnager
thó Vilma,
76. Sztanó
zúcs Ági,
37. Vértes
Istvánné,
né, Szeged,
Zacháry
bolya, III,



Karai Sándor megismerkedik Körmeny Henriette bárónővel, akibe beleszeret. A bárónő azonban tudtára adja Sándornak, hogy az osztálykülönbség miatt sohasem lehet a felesége. Karai elkeseredetten vág neki Budapest utcáinak. Barangolása közben össetalálkozik régi barátjával, Szabó Pistával, aki magával viszi őt egy kis mulatozásra. Közben Henriett és anyja között vita folyik az öreg bárónő felvilágosítja leányát, hogy rangján aluli házasságba soha bele nem egyezik. Ezután egy grófi családhoz mennek telára, ahol a fiatal Bányay gróf udvarolni kezd Henriettnek. Közben Karai tovább folytatja zülléseit Szabó Pistával. Ennek első eredménye, hogy egy kiadóvállalat visszavonja megbízatását a pontatlanná vált Karaitól. Karai mindezzel nem törődik és tovább hajszolja a mámort. Egy játék kaszinóban több ezer pengőt nyer. Közben Henriette elhatározza, hogy eleget tesz anyja kérésének és feleségül megy Bányay grófhoz. Karai ezalatt a játék rabja lesz. Estéről-estére kártyázik és állandóan nyer. Karait egy nap felkeresi az Orion könyvkereskedővállalat igazgatója.

— Kérem, kérem, tessék helyet foglalni.

— Furcsa telünk van az idén. Sok hó, minduntalan hó, meg olvadás. Már azt sem tudom, hová legyek az influenzától. Rettenetes ez, kérem, pláne manapság, amikor az embernek minden energiára szüksége van...

— Hát, bizony, bizony...

— Rettenetesek a viszonyok. kérem — hadarta tovább Schöngest s csak úgy ordított piros orcájáról, élveteg ajkáról. fekete bajuszáról és elválasztva fényeskedő hajáról a polgári nyugalom és egészség. — Hígyje el, muszáj panaszkodni. Semmi sem megy. Hallom, a Hellas is azért hagyta abba a Népművészetek Összehasonlító Gyűjteményét, mert nem

tudja fölvenni a piac. Hiába, semmi sem cikk. Még a nadrággomb sem.

— Abbahagyta a Hellas a gyűjteményt? — kérdezte meglepődve Karai.

Schöngest igazgató úr meglepődött. Hát nem tudná még a tanár úr? Nem hallotta volna? Hiszen ő azért jött, direkt a lakására, hogy minél kedvezőbb időben egyezzenek meg vele!

— Persze, hogy abbahagyta. Ön még nem tudja? Nem szóltak? Ön még dolgozik nekik?

— A tanár úr nem dolgozik — vágott közbe ridegen Szabó Pista, nadrágja zsebébe süllyesztette a kezét s úgy állt a direktor előtt hanyagul cigarettázva. — Nem dolgozik, mert nem érdemes. Azért a pénzért inkább idehaza ül és magának ír. Különben is a berlini Engelstimme című társaság sokkal kulásabb...

— Igen? Gratulálok! Az más. Szóval a gyűjtemény azért maradt abba, mert a tanár úr... Értem... — harsogta a direktor lelkesen, de a szeme dühös volt. — Nos és, hogy úgy mondjam, nincs is kedve folytatni, kedves tanár úr?

— Önök szeretnének kiadni efféle művet?

— Na, tegyük fel. Mondjuk. Nem cikk ugyan és előre tudom, hogy a pincében marad, de mégis, tegyük fel. He-he! Mert ki bolond máma könyvet venni? Ma, kedves uram, fontosabb a cipő.

— Azoknak kell eladni, akiknek van cipőjük.

— Van még olyan ember? Mondja már, és ha van.

— Tudok egy-két címet.

— De az nem vesz. Gyakran mondom, kérem, inkább havat lapátolnék, mint ezt a halott foglalkozást fűztem. Szóval, nem dolgozik a tanár úr a Hellas-nak Valami differencia talán?

NÉSZ?
zifegyét,
kapnak.

— No, Istenem... — dörmögte Karai unatkozva.

— És nem is óhajt?

— A Hellas-szal aligha óhajt a tanár úr — nevetett közbe Szabó Pista.

— Hát esetleg talán...

— Kérem. Mik a feltételek? — kérdezte Karai Sándor s esze ágában sem volt megegyezni a direktorral. Hogy ő még egyszer hozzáfogjon valamihez, kussasson, írjon, korrigáljon, illusztrációkat böngésszen, cinkografussal veszekedjen... Reggel pontosan keljen, este görnyedj, fájó háttal feküdjön... Eszébe sincs.

Schönggeist úr azonban kinyitotta hatalmas táskáját s mindenféle iratokat, szerződésformulákat, papírmintákat, kötéstervezeteket vett elő. Kiterítette az asztalra a holmit s azt magyarázta, hogy az Orion programjában szereplő gyűjteményes mű nem csupán Európa, de az egész világ népművészetének enciklopedikus kiadását felöleli s az Orion ennek a páratlan műnek a megvalósítására nem sajnál sem időt, sem fáradságot... s amennyiben pénzről lenne szó, hát azt sajnálná ugyan, de a mű érdekében, nemde... S hogy az Orion-nak olyan emberre van szüksége, aki egyrészt szaktekintély, másrészt szervezőképessége is van, harmadszor: össze tudná válogatni a munkatársait. Ó bevallja, azonnal Karai úrra gondolt, amikor tervbevitették a művet. S mikor meghallották, hogy a tanár úr nem dolgozik a Hellas-nál, azonnal rá gondoltak, sőt előbb is. Csodálja is, hogy a tanár úr a Hellas karjaiba dobta magát. Nincs ott az ilyesmihez szíve senkinek. Hát reméli, hogy a meg-egyezésnek mi sem áll útjában...

Karai forgatta a papírokat, nézegette a tervezetet. S megszálta a szakember izgalma.

A direktor ajánlott egy összeget.

Szabó Pista a fogát szívta.

— Ugyan, édes direktorkám — mondta szemtelenül, — a hosszú bevezetés remélni engedte, hogy honorálás dolgában az Orion nem marad a Hellas mögött — s kacagoított tisztá szívéből.

A direktor felfortyant:

— De kérem! Nem hiszem, hogy ma valahol megadnák azt, amit én ajánlottam! S ami az erkölcsi sikert illeti, úgy-e és a mű egész kivitelt... És a reklámmot...

— Az egész más — kiabált Szabó Pista.

— Ez önnek is érdeke.

— Kérem, talán inkább a tanár úrral tárgyalnék — vágta oda csipősen a direktor.

— Oh, kérem, a titkárom igen komoly szakember s tökéletesen kifejezi az én intenciómat — nyugtatta meg Karai a direktort. — S ha a válasz nem konvencionális önnek, úgy nagyon sajnálom.

— Akkor talán hagyjuk is abba a tárgyalást — mérgeledött Schönggeist úr s összeszedte az iratokat s felállt. — De ezt az ajánlatot fenntartom s bármikor rendelkezésére állok egy héten belül. Nos? Tessék meggondolni. A mai súlyos időkből...

— Nincs mit meggondolni — kelt fel Karai is. — Nekem nem sürgős.

— Hát akkor... ajánlom magam. Hangsúlyozom, hogy mi elmentünk a legvégső határig.

Kezet fogtak s a direktor lassan vonult az ajtó felé. Ott megállt s visszafordult:

— Hát mégis, miképpen gondolja, kedves tanár úr?

— Engem nem érdekel túlságosan a dolog, bevallom — dűnyögte Karai és fájta a szíve a hatalmas munka elvégzéséért.

— Nézze, tanár úr... Én most a választól létező ellen beszélek. Itt a szerződési formula. Carte blanche. Írja bele a föltételeket!

S föltépve a táskát, kibálta belőle a szerződést. Odacsapta az asztalra.

Szabó Pista kicsavarta a töltőtollat s maga elé téve a formulát, kezdte kitölteni. Közben meg-megállt, gondolkozott s megint írt. Mikor befejezte, mosolyogva tekintett a direktor aggódó arcába.

— Azt hiszem, így aláírja a tanár úr. Karai megdöbbenve olvasta a szerződést. Havi hateraz pengő fizetés. Háromévi végkielégítés felmondás esetére. Szabad kéz a munkatársak megválasztásában s honorálásában. S így tovább.

— Tessék a toll, tanár úr — mondotta Szabó Pista kéjjel. — Alá lehet írni.

A direktor feszengve nézte a jelenetet. De magában örült. Kiszámította, hány százalékkal terheli a szerződés a vállalkozást és ez a százalék nem volt olyan halálos. Pontosan tudta, hány példányt lehet elhelyezni ügynökök útján, hányat a kormány segítségével, hányat a különböző társadalmi szervezetek útján, mennyit vesznek fel a könyvtárak, mennyit a részletüllet. S mikor Karai aláírta a szerződést és kicserélték a példányokat, meg volt elégedve. Ámbár Szabó Pistát megfojtotta volna egy kanál vízbe.

Mikor elment, Szabó Pista dühödten bokázni kezdett a szobában.

— Ezt megcsináltuk! Na mit szólsz a szerencséhez? A pénz, a siker ahhoz megy,

aki hátat fordít neki. Mától fogva a titkárod vagyok. Adsz rendes fizetést. Illetve adatsz Schönggeisttel. Tartoztam neki ezzel a kis bosszúsággal, mert vagy ötvenszer kidobott, amikor a verseimmel házaltam nála s ráadásul ma meg sem ismert.

Karai bámulva nézte. Forgott vele a szoba. Azután leült a fotóbjára és teljes szívéből nevetni kezdett. Nevetett, hogy szinte a könnyei csurogtak tőle.

Szabó Pista aggódva nézte.

— Megörültél?!

De Karai csak integetett a fejével, kezével s nem tudott szólni.

— A papagájos vénasszony! — nyögte végül, mikor lecsillapodott.

— Megmondtam, mi?

— Abszurdum! Hihetetlen!

— Holnap délben pedig fölveszed az előleget. Aztán elsejéttől folyósítod a fizetésemet. Havi négyszázal beérem. Szolid ember akarok lenni — mondta Szabó Pista. Karai vállát csapkodva.

9.

Melyben hősünk egy újsághírt olvas

Mióta Szabó Pista szerelme a „Pelikán” leánya iránt komoly méreteket öltött, Karai Sándor estéit többnyire egyedül töltötte. Megvacsorázott a „Vig Agg-legény”-ben, fölment a klubba, sakkozott, hallgatta a vitákat, benézett egy kis mulatóba a Körúton s egy magas, fekete, nagyszemű leány társaságában megivott egy üveg pezsgőt. A leány tetszett neki. Karsú volt, meztelen karjai csodálatos virágszirmokhoz hasonlítottak, mindig fekete selyemben járt s a hajában egy szál vérvörös rózsza virított. Miután belátta, hogy a kártya nem tudja tönkretenni, megpróbálta pénzét ennek a csodálatos leánynak a társaságában elverni.

De a leány, Olga, csak első este ugratta. Mikor Karai nyelvét felvágta a pezsgő s beszélni kezdett. Olga egyre nagyobb csodálkozással hallgatta, lekönyökölt a márványasztalra, előredőlt s belemélyedt a férfi arcának vizsgálatába. Néha elment néhány percre táncolni, a tangó lassú, forró ütemeire hajladozva járt, fordult, lépkedett, lábát fölemelte, hátrahajolt s közben mámoros mosollyal kereste Karai pillantását. Aztán visszament hozzá, leült, legyezgette magát és piros nyelvét megnevésztette a gyöngyöző pezsgőben.

— A dolog jól indul — elmélkedett Karai Sándor. — Alaposan indul. Ez a leány, úgy látszik, meg akar bolondítani. hogy aztán annál alaposabban tegyen

tönkre. Ez igen. S be kell vallanom, Olga érti a dolgát...

Elnézegette a páholyokban iddögáló éjszakai alakokat, a selyemruhás nőket, akik ott ittak velük, vagy a dzsezz vad ritmusára táncoltak a parketten. Lakkcipők, selyemharisnyás karsú lábak, meztelen vállak, fehér arcok, fekete, szőke s vörös hajkoronák hullámzóttak a lámpák fényében s a füst ködében, piros szájak vonala villant fel mindenütt, egy-egy kéz, mint szélvihartól sodort virág emelkedett fel s bukott le megint. Parfőmillat, púder-szag terült a vöröstapétás, aranyozott cirkádás, virágos helyiségre. A nagydob ritmikusan puffogott s panaszosan rikoltzott a szakszofón. Majd kialudtak a lámpák, halványlila fény derengett a teremben s a hajladozó párok olyanok voltak az erotikus félhomály fülledtségében, mint erdő mélyén fürdő s keringő villik.

„Minek a szó, a vallomás,

Ha mindegy, hogy én, vagy más...”

Bögte mélabúsan a zenekarban egy mély férfihang. S a karsú női derekak odasimultak a szmokingokhoz, a karsú láb-szárak kibukkantak a hosszú táncruháik közül.

Olga előrenyújtotta az asztalon fehér karját s mosolygott.

— Mondja, igaz, hogy mindegy? Igaz, hogy én, vagy más?

— Nem, nem mindegy. Maga... vagy más, nem mindegy.

És Henriette gondolt.

Karai nem volt járatos az efféle beszélgetésekben. Nem fordult ő meg mulatókban, nem igen ismerte ki magát a mulató hölgyeinek természetében. Ő csak olyan nőket ismert, akik egészen alul kerültek. Ideálizálta a nőt s most, hogy Henriette fel akarta cserélni Olgával, nagyon nehezen találta el az igazi hangot. Mert vagy arra gondolt, hogy Olga hivatásszerűen foglalkozik a férfiakkal, vagy arra, hogy más, mint a többi, magasabbrendű. Ezért, hogy valami kompromisszumot kössön, a gyermekkoráról kezdett beszélni s elmondta, milyen boldog volt ő falun s milyen játékokat játszott a nagy kertben, hogy milyen lovai voltak az apjának s hogy csavargott a mezőn holdfényes éjszaka s milyen illatos volt a mező s hogy susogtak a kukoricatáblák s hogy bólogattak a fekete fűzfák a folyópartján s hogy csillogott a víz sejtelmes tükre a holdfényben. Olga elmerengve hallgatta, a szeme érzelmesen ragyogott, szép, keskeny arca

elsötétült, fekete haja lecsüngött oldalt s bekeretezte az arcát. Hajában izzott a vörös rózsaszál.

Aztán ő kezdett beszélni. Hogy az apjának földbirtoka volt Kassa mellett s elcselt a háborúban s az anyja tönkrement, a földjüket elvették s ő először Prágába ment táncosnőnek, azután Párizsban járt, majd meg idejött Pestre s itt művészkedik.

— Igen, édes tanárkám — mondotta sóhajlva, — én sem hittem volna, hogy itt kötök ki. Mikor a zárdában együtt énekeztünk a leányokkal s táncórán körmagyart és toborzót táncoltunk zongoraszó mellett és bejött az apám, meg szegény mama és mindenféle ajándékot hozott, narancsot, cukrot, süteményt... S mikor később bekerültem gépirőleánynak egy bankba... Nem gondoltam én. Azt hittem, a munkámból szépen megélek, azután férjhez megyek valakihez... Mert minden leánynak van valakije. S szép rendesen élek, tisztel mindenki és gyermekeim lesznek... De be kellett látnom, hogy a munka nem arra való, hogy az ember megéljen belőle és hazugságokra tanítanak az iskolában. S az a valaki mást vett feleségül és én táncosnő lettem. Nagy színésznő akartam lenni, de csak a táncig vittem. Na, nem baj, minden jól van, úgy-e, tanárkám? Az ember máshol köt ki, mint ahová indult, a fő az, hogy végül mégis csak kiköt...

Igy beszélgettek óraszámra. Karai már kezdett gyanakodni, hogy Olgának semmi-féle veszedelmes és démoni terve nincsen vele, azonban világosság gyúlt az agyába.

Megkérdezte:

— Mondja, de igazán, magát mindig Olgának hívták?

— Magának megmondom. Az én igazi nevem Mrázik Mária. Marcsa... Így hívták az intézetben, meg a szüleim... De ez a foglalkozás olyan, mint a szerzetesség. Az ember levelet a polgári nevét s más nevet vesz fel. Így lettem én Füzessy Olga...

— Ahá — gondolta magában diadalmasan Karai. — Helyben vagyunk! Akkor hát az sem igaz, hogy az apja földbirtokos volt Kassán, talán nem is volt apja... Talán itt született egy külvárosi házban. S amit itt elmond, kitalált romantika. Meg akarja szépíteni magát. Hamis a neve, a haja feketesége, a multja, hamis!

Egészen felüdült. Most már volt bátorsága közelebb húzni hozzá a székét s az asztal alatt még a térdét is megsimogatta.

— Szeretlek, Olga — suttogetta s hidegén nézte a leányt. — Légy az enyém... Mindenem a tied, bolondja vagyok a hajdnak, a szádnak, a karcsú derekadnak... Olga szeme elmerengett. Révedezve nézte Karait.

— Kis tanárom — suttogetta, — nem neked való ez... Neked ambícióid vannak. Hívatásod van, kötelességed van... Jó barátod, az leszek és vagyok... Ha így kellek neked, akkor igen. De őrizkedj a magamfajta nőtől, őrizkedj. Te tapasztalatlan fiú vagy, naív, mint egy bárány. Jobb lesz, ha szépen hazamész, lefekszel, kialszod magad és holnap meglátogatod a menyasszonyodat...

— Nincs menyasszonyom — mondotta sötéten Karai.

— Akkor szerezz. Válassz.

— Nekem te kellesz. Csak telj.

— Kis buta. Megbánnád.

Hozzáhajlott, oly közel, hogy illatos teste súrolta Karait s hirtelen megcsókolta az ajkát. Aztán visszaült, megsimogatta a homlokát s nevetett.

— Menj innen. Nekem óvakodnom kell az efféle érzelmektől. Menj.

— Csak veled, Olga!

A leány megszorította a kezét s elment. Hol itt hol ott tűnt fel. Néha táncolt. Előkelő ifjakkól álló társaság vonult be a pincérek hajlongó sorfala között, a diplomatakülséjű, pofaszakállas főúr is hajbókolta a vendégeknél, sőt megjelent a tulajdonos maga is fogadásukra, teljes méltóságában, aranyláncát csillogtatva duzzadó hasán. A már előre fenntartott asztalhoz mentek, a pincérek megálltak a hátuk mögött s lesték parancsaikat.

— Most el kell mennem — mondta Olga. mikor egy pillanatra megint megjelent.

— Ezek a palik sokat költenek s nekem is megvan a magam kötelessége. Itatni kell őket. Szervusz, kicsikém. De ha tudsz, várj meg, együtt megyünk, ahová akarod. Azzal szaporán elment.

— Kik ezek? — kérdezte Karai a pincért s valami féltékenységgel rágta a szívé.

— Előkelő arisztokraták — súgta a pincér, mintha lennének nem előkelő arisztokraták is. — Az a magas, szőke: Bányay gróf, a híres lovas, akinek annyi botránya van gyorsajtás miatt. Az a másik ott, aki az étlapot nézegeti. Gallochni herceg, a gróf testi-lelki barátja. A harmadik, a kopasz: Spielberg gróf, a híres demokrata. Na és a negyedik: báró Fogassy, a balatonirógi kiskirály. Meghajlott s elrohant.

Karai nézegette a társaságot. Olga s egy

a s hidegen
enyém...
gyok a ha-
erekadnak...
deзве nézte

— nem ne-
id vannak.
van... J6
... Ha így
örizkedj a
tapasztá-
gy bárány.
lefekszel,
átogatod a

mondotta

latos teste
ókolta az
ogatta a

inom kell

s elment.

táncolt.
vonult be
között, a
főúr is
megjelent a
a, teljes
illogtatva
emntartott
gálltak a
káltak.

da Olga.
megjelent.
s nekem
e. Itaini
na tudsz,
akarod.

i a pin-
rágta a

súgta a
előkelő
szöke:
k annyi
z a má-
allochni

A har-
a híres
író Fo-

a s egy

világosszöke, még egy lángvöröshajú leány ült az asztalukhoz, durrogtak a pezsgőspalackok, a leányok kacagtak, a férfiak fesztelenül beszélgettek. Nagy lármával megszólalt a zenekar s friss, indulótempójú angol táncdarabot játszott. Az énekesek úgy dalolták az angol szöveget, mintha a szájukat öblögették volna. Néhány pár táncolni kezdett, a sarokban csengve tört össze egy pohár s a főúr ragyogó arccal rohant, hogy a kárt megállapítsa. Bányay gróf felállt s a parketre vezette Olgát. A leány félrehajtotta a fejét s lassan táncolni kezdett. Szó, ami szó. Bányay gróf éppoly szépen táncolt, mint amilyen szépen lovagolt. Csupa ideg és izom volt ez a férfi. Karai nem minden irgység nélkül nézte. Lám, még Olgát is ezek a férfiak veszik el tőle, ez az osztály, amely uralkodik mindenben, az élet királya! De azért csak iszogatta a pezsgőjét s lassan-lassan nagy szomorúság kerítette

hatalmába. S várt. Várt Olgát, várt, mert mindegy volt.

Önkéntelenül a zsebébe nyúlt s kihálaszott onnét egy délutáni ujságot. Kinyitotta s belenézett. Nagy címek. A Brüning-kormány sorsdöntő perce. Németország a szakadék szélén. Tovább. Öngyilkos lett egy dúsgazdag marhakereskedő. A rokonság semmi okot nem lát a végzetes tett elkövetésére. Tovább. Macskakiállítás a Tatterzálban. Hírek. Eljegyzés. Lám csak... Kisligeti és Nagymányoki Kőrmeny Henriett bárónő, néhai Kőrmeny Tivadar báró, volt képviselő és földbirtokos és Magasfalui Kerei Sebest Alice bárónő leánya tegnap tartotta el jegyzését Alsóbányai Bányay Elemé gróffal, az országosan ismert úrlouvassa és sportemberrel. Az eljegyzést előkelő ki sebb társaság keretében ülték meg.

(Folytatjuk)

HOGYAN TERJEDNEK

A FERTŐZŐ BETEGSÉGEK?

Az emberek, miközben minden eszközzel harcolnak az influenzajárvány ellen, ezer olyan dolgot művelnek, ami legsúlyosabb terjesztője mindenféle járványnak. A háború utáni évtizedekben az európai országok réme az influenza. Az utóbbi években a hatóságok különböző rendszabályokat voltak kénytelenek az influenza ellen életbeléptetni. Hiába van azonban minden hatósági rendszabály, amikor az emberek maguk nem vigyáznak egészségükre. Az embereknek megvan például az a rossz szokásuk, hogy olvasásnál lapozás közben benyálazzák ujjukat és így akaratukon kívül a bacillusok millióit viszik át az ujságlapra. Egy ilyen benyálazott helyen a bacillusok milliói működnek. A modern idők egyik legveszedelmesebb járványfészke a kölcsönadott ujság. Milliós számra nyúzsognak a bacillusok az ilyen többször kiolvasott ujságban és az ilyen kevésbé vigyázatos ember elrémülne, ha valakinek sikerülne a papirosra nyúzsó bacillusokat láthatóvá tenni.

Hogy az emberek nemtörődömsége, felvilágosulatlansága a fertőző betegségekkel szemben mennyire terjedhet, arra jellemző egyik előfizetőnk hozzánk beküldött levele, melyet tanulságos volta miatt közlünk.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A nővérem gyermekét látogattam meg, aki hosszú ideig szenvedett kanyaróban és most lábadozó. A betegszobában találtam az Önök nb. lapját és több szépírodalmi és divatlapot. Minthogy nővérem anyagi viszonyai nem

engedik meg, hogy e lapokat mind megvegye, érdeklődtem, hogyan jutott hozzájuk.

Megtudtam, hogy vannak úgynevezett „lapkölcsönzők”, akik használt és kiolvasott lap-példányok feláron való kikölcsönzésével foglalkoznak. Így jutott nővérem is e lapokhoz. A dologban a legrémítőbb az, hogy nővéremtől, a kanyarós beteg szobájából a lap újra vissza-kerül a kölcsönzőkhöz, akik aztán megint továbbadják gyanútan embereknek.

Nem lehetne ezt a visszás állapotot valahogyan megszüntetni?

Teljes tisztelettel

Barna Miklósné.

Válaszunk: Mindezekről nekünk is tudomásunk van, tenni azonban, sajnos, semmit sem tudunk ellene. Pedig kétségbeejtő az a gondolat, hogy pár fillér megtakarítása miatt az emberek milyen könnyelműen teszik ki magukat a fertőzés veszélyének. A lelkiismeretlen emberek azonban nem törődnek azzal, hogy az ilyen sok kézen keresztülment lappéldány a betegségek valóságos hordozója.

Hiába állítják a lapkölcsönzők, hogy ők a lapokat fertőtlenítk. Ez egész egyszerűen lehetetlenség. Hogyan fertőtleníthetnék az ujságokat, mikor azokat éppen üzleti érdekből gyorsan kézről-kézre adják!

A fertőző betegségek ellen ismert eddigi védekezésmóddhoz tehát egy újabb egészségi parancs járul: Ne olvassunk olyan lapot, mely több kézen keresztülment. Ne vegyünk kölcsön lapot! Rossz üzlet ez! Pár fillérért kockáztatjuk egészségünket.

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

22

Vinceze

Abrahám Pál rumbája a „Hawai rózsája”-ban ma este hangzik fel először Budapesten, sőt a nagyvilágon, mert Abrahám Pál ezt a rumbát a pesti közönségnek írta. Egyébként a rumbát így ajánlja a „Délibáb” olvasóinak:



Szombat

23

Raimund

Operettpróba. A szerző lent ül a zenekarban és dirigál. A primadonna pedig fent a színpadon énekel, de olyan halkán, hogy egy szavát sem lehet érteni.

Felszól hát a komponista-

dirigens:

— Kérem, művész, hangosabban énekeljen.

A primadonna:

— Ez elég hangos.

Karmester: Dehogyan is hangos. Ne felejtse el, hogy nemcsak az első sorban,

hanem az egész nézőtérben ülnek majd emberek.

Primadonna (mérgesen): *Ezt nem merném ilyen biztosan állítani.*

Vasárnap

24

Hetv. v.

Alpár Gittáról, a Berlinben tartózkodó és immár világhírű magyar operaénekesnőről ismét ezer hír kering a kulisszák világában. A hír úgy jár tájról tájra, ágról ágra, mint a falevél, amelyet felkap az őszi szél ereje.

Megkérdeztem Alpár Gittát, mit szól a hírekhez? Levélben felel. Ezt:

Minden rólam szóló híren neveltek, amint a mellékelt ábra mutatja.



Hétfő

25

Pál foro.

Azt mondják, manapság lírai költőnek lenni nem nagyon jövedelmező foglalkozás. Viszont az a poeta, akiről itt alább szó van, sok minden egyebet is végigcsinált már és a költészet iránt érzett makacs és rajongó hódolattal a szívében, volt már könyvkereskedő, lapszerkesztő, hirdetésszerző, sőt regényíró is. Ujváry Sándorról van szó, akinek e számtalan foglalkozása közben minduntalan megjelent egy-egy igen tehetséges verseskötete vagy regénye, aki azonban most egyszere

a költészetnek egy másik ágazatába, a drámaírásban ugrik ki hirtelenül, ahogy Pesten mondják.

Ujváryt mindenki lendületes embernek ismeri és erre a lendületre nemcsak az jellemző, hogy egyszerre három darabban jelentkezik a pesti színházakban, de az is, hogy egy-egy budapesti színház mind a három darabját rögtön elfogadta előadásra.

Igy hát a közel jövőben három Ujváry-darab fog futni a színházakban: a „Legenda a Szondy uccában”, a „Dinnyésfalva egy pere” és a „Hadnagy úr, pajtás” című operett, amelynek muzsikáját a népszerű Farkas Imre írta.

Kedd

26

Polikárp

Kálmán Imrének ajánlottak Pestről egy tehetséges fiatalembert azzal, hogy vizsgálja át zeneszámaikat, amelyek itt Pesten egyik napról a másikra „kiugrottak”. Kálmán Imre pesti barátjának

írt egy levelet, hogy minden rendben van, de bővebb magyarázatot kér arra a szóra: „kiugrottak”, mert ezt nem érti.

A Király Színház társalgójában erről folyik a szó és Kertész Dezső azt ajánlja, hogy egyszer össze kéne már állítani a pesti színpadi szótárt, a szavaknak azt a gyűjteményét, amelyet a vasfüggönyön túl már nem igen értenek. Mingyárt akad néhány jelentkező, a szótárszerkesztőség segítségére akar lenni:

Kiugrani annyit jelent, mint egyszeriben nevezetessé lenni.

Jó első szám: az első számot az orfeumban, kabarékban valamikor senki sem hal-

lotta. Nevezetesen valamikor az volt a sikk, hogy az ember tíz perccel később jelenjen meg az előadáson, kezdetnél. Jó első szám az, aki egyébként kitűnő, nagyszerű, pompás — csak nem kell meghallgatni.

Piros ház: mikor a nézőtér üres és csak az ülőhelyek kárpítja látszik.

A kis primadonna: Gaál Franciska.

Előkészületek miatt: amikor az igazgatónak nincs pénze, kiírja a táblára, hogy előkészületek miatt szünetelnek az előadások.

*

Szerda

27

Arsz. Ján.

Az autogram értéke attól függ, hogy abból mennyi van forgalomban. Szíves örömmel felajánlom hát a „Délibáb” olvasói közül azoknak, akik autogramgyűjtők, a mellékelt autogramot. A sok autogramalbumban alig van ebből egy-egy. Ime Röck Marika autogramja:

1932. I.

Szeretettel Röck Marika

Csütörtök

28

N. Károly

A „Fizessen nagysád” szerzőit, Emőd Tamást és Török Rezsőt megkérdeztem, hogy új darabjuknak miért „Fizessen nagysád” a címe? A választ póstán ajánlott levélben kapom. Ezt:

Hog miért „Fizessen Nagysád” a címe?
Mert eddig csak mi fizettünk ön nagyságának.
Ne tessék félreérteni, Itália nagyságról be-
sételtünk, ahire rásuspendiroztuk időnket, min-
kánkat és jókedvünket. Hozza intézzük te-
hát a kategorikus felszólítást, hogy „Fizes-
sen Nagysád”. De kamatoztól.


Emőd Tamás
Török Rezső



A kávéházban tölti el
A nappalt és az estét...
A csillár csillog, ő fakó,
Már lekopott a festék.

Pedig volt ő Róméó is
Ezelőtt ötven évvel.
Akkor Juliához szavalt,
Az erkély alatt hévvel.

Lovat kínált egy országért,
És volt vitéz keresztés...
A teremlésben nem volt más,
Egyedül ő a vesztes.



*Ádám volt, akit Lucifer
Vezetett, mint egy bábót...
Caesar, aki meghódítja
Az egész világot...*

*Az utolsó szerepében,
Tán Lear királyt is játszott,
S megmaradt a boros arc,
A homlokán a ráncok.*

*Most szomorúan elmereng,
Az emlék megvigasztal...
És mégis mindig könnyes lesz
A kávéházi asztal.*


Vig György.



A kávéházban tölti el
A nappalt és az estét...
A csillár csillog, ő fakó,
Már lekopott a festék.

Pedig volt ő Rómeó is
Ezelőtt ötven évvel.
Akkor Juliához szavalt,
Az erkély alatt hévvel.

Lovat kínált egy országért,
És volt vitéz keresztes...
A teremtésben nem volt más,
Egyedül ő a vesztes.



Ádám volt, akit Lucifer
Vezetett, mint egy bábót...
Caesar, aki meghódítja
Az egész világot...

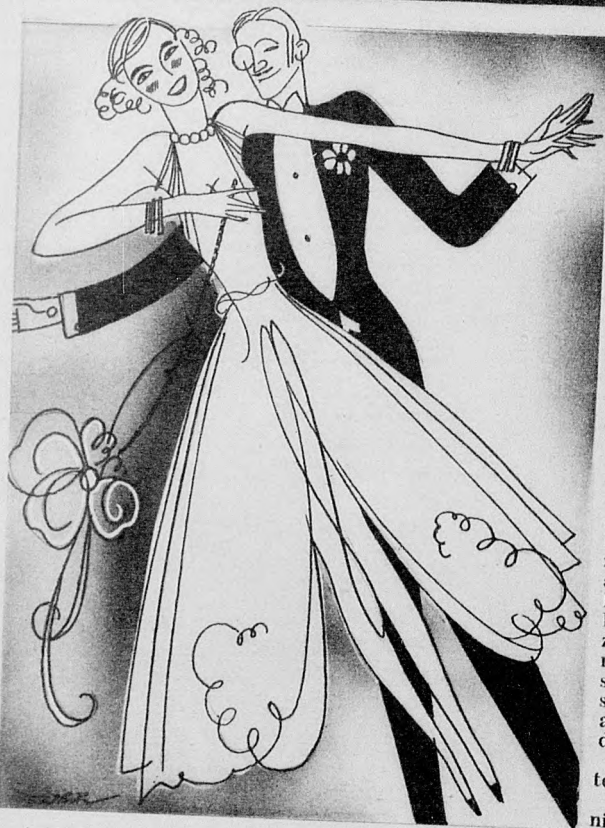
Az utolsó szerepében,
Tán Lear királyt is játszolt,
S megmaradt a borús arc,
A homlokán a ráncok.

Most szomorúan elmereng,
Az emlék megvigasztal...
És mégis mindig könnyes lesz
A kávéházi asztal.

Vig György.

TÁVSZÍNHÁZ

ZÖLDARCÚ SZÍNESZEKKEL



A sztár a színpadon énekel, a Jupiter-lámpa fénye vakítóan süt rá. A karzaton ülő iparostanoncnak majd kiesik a szeme. Csupa szökeség, gödröcskék a hamvaspiros arcon, hibátlan, idealizált arcvonások, modern és mondain regények hősnője olyan, mint amilyenek a szuszterinas látja a primadonnát.

Lenn a földszinten, zsöllye első sorban szmokingosan ül az habitué. Látszóvót pár pillanatra szeméhez emeli, aztán lebiggyeszi száját. — Mennyi fehér és piros festék egyetlen női arcon — gondolja. — A zsöllye közelsége már illuziórontó, az első sorokból már erősen látszik a festés, a színpadi smink.

Ez a színpadi smink egyik nehéz kérdése. Ami jó a karzatnak, az már túlsok a zsöllyének, de ha a primadonna csak annyi festéket rakna fel magára, amennyi a zsöllyesorok illuziójához szükséges, a karzat feltétlenül kifütyülne az erős reflektorok fényében citromsárga arcú primadonnát.

De ez még mind semmi. Ha egyszer egy szuszterinas beszabadulna álmai asszonyának, Greta Garbónak vagy Joan Crawfordnak filmfelvételeire, ugyan elfintorítaná orrát és kiábrándulna kedvencéből. Micsoda narancssárga arc, a cirkuszi auguszt arca nem hat ilyen komikusan, mint a film hőseié és hősnőié.

A reflektorok fényében a színpadi játéknak és sminknek, egyetlen szóval: az illuziókeltésnek külön törvénye van, a görög színész azért vett fel koturnust, mert arca a tömegek előtt a szabadtéri világításban különben is elmosódott volna, a modern színész azért sminkeli magát, hogy arca karaktert az erős világításban megőrizze.

Igy volt ez egészen 1930-ig. S most Amerikából egy különös forradalom híre érkezik: a smink forradalmáé. A primadonna ezentúl barnára rúzsoltott ajakkal, zöldrefestett arccal énekl majd a Szép Heléna belépőjét Amerikában. Barnaszájú szép Helénák, zöldarcú Rómeók hódítják majd a bakfisok és diákok szíveit s Othello a változatoság kedvéért fehérre mázolt arccal fojtja majd meg Desmondát.

Mi történt? Miféle nyakatekert izlés diadalmaskodik itt?

Nos, nem történt semmi, nincs szó nyakatekert izlésről... csak... csak a távolbalátás, a képrádió vált általánossá Amerikában. Szindarabok, hangversenyek, táncok és daljátékok már nemcsak hallhatók az amerikai rádióban, hanem láthatók is. A képrádió új műfajt teremtett, megszületett a „távszínjátszás”.

Ez az új művészet aztán új sminkelési módot hozott magával, a színkála és a szépségideálok felrugásával.

Mindenekelőtt: Vége van a szökek színpadi karrierjének. Aníta Loost megcáfolta az ió és a képrádió: „szökek hátrányban!” Szökek arcvonásai a képátvitelben egyáltalán nem érvényesülnek. Barnahajú sztárok képátvitelre sokkal tökéletesebb, kevesebb

ink egyik
jó a kar-
ok a zsöly-
rimadonna
rakna fel
a zsölye-
szükséges,
kifütyülné
fényben
madonnát.
semmi.
uszerinas
asszonyá-
ak vagy
imfelvéte-
ná orrát
vencéből.
a arc, a
nem hat
nt a film

yében a
minknek,
illuzió-
nyé van,
vett fel
a töme-
i világi-
mosódott
ész azért
gy arca
világítás-

1930-ig.
gy külö-
érkezik :
A pri-
ára rü-
refestett
Szép
nikában.
telénák,
ódítják
diákok
ozatos-
mázolt
g Des-

nyaka-
lik itt?
semmi,
izlés-
távol-
Ameri-
láncok
ók az
is. A
ületett

kelési
szép-

szín-
álfolta
ban !"
yálka-
tárok
esebb



sminkre is van szükségük a barna „táv-
színeszők”-nek, mint a szökrékek.

Mi lesz, ha a képtávírozás általánossá
válnak? Micsoda csillaghullás lesz a rádió
és a színpad egén. Hány száz kappanhangú
szár számára volt katasztrófa a hangosfilm.
Micsoda változásokat hoz majd a televízió
elterjedése, mindenki megidézheti majd
szobájába Hamlet atyjának szellemét a
Nemzeti Színház előadásáról. Egy kis szo-
bából s egy leadógépből áll majd akkor már
a Nemzeti Színház s külön tudomány lesz a
televíziós díszlet. A darabot mondjuk a
Stúdióból játsszák majd és a díszleteket Laki-
hegyről vagy esetleg direkt Dániából ve-
ttik hozzá.

Amerikában naponta a nők százainak meg-
jelenését próbálják ki a televíziós készülék
előtt. Barnák általában beválnak, szökek
már kevésbé. A fény és árnyék játékaira,
a szereplő és a háttér kontrasztjaira, a szí-
nészek ruháira sokkal fokozottabb gondot
kell fordítani, mint akármilyen kényes
filmfelvételnél. Ma már ilyen kritikák
jelennek meg Amerikában: „A Tosca
előadását túlsötétre exponálták, Cavara-
dossi arca belefolyt a háttérbe”.

A „távrendezés”-nek vannak már sza-
bályai, barnahajúak például világos ernyő
előtt, szökek sötét háttér előtt játszanak.

Külön fejezet a smink. A vörös smink egész
egyszerűen meghalt. Agyonüti az arcot
televíziós leadásnál. Az ajkat, a szemöldö-
köt, a szempillát, az arcot mind más-más
és természetellenes színre kell sminkelni.
A képtávírozás uralkodó színe a barna.
Gyakran a természetben hibás arcború
emberek érvényesülnek legjobban s ennek
a furcsa színjátéknak egy másik érdekessége,
hogy a képtávírozásnál mindenki kövé-
rebbnek látszik, mint a valóságban. A jövő

távrevüjét csontvázak adják majd elő és
Fattynek látszanak szelencellán. Itt is
segíthet a smink.

Egyelőre ezek a képleadások rózsaszínű
tónusban történnek, minden rózsaszínű
az így leadott képeken, szakértők szerint
azonban egészen rövid idő múlva ugyanúgy
lehet feketén és szürkén küldeni a képeket,
mint a filmen.

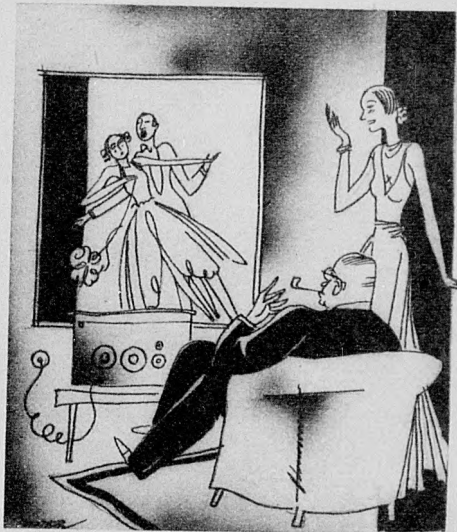
A ruhák kiválasztása is elsődrendű jelen-
tőségű. Sötétszínű ruha egyszerűen tilos a
képtávíró előtt. A fekete frakk meghal a
távszínpadon. Miben játszanak majd a jövő
operettbonvivánjai. Fodros, redős, hegyes-
kivágású ruhák sem lesznek színpadképesek.
A legérdekesebb az lesz, hogy az ilyen televi-
ziós ruhák konturját rávarrott fehér
zsinórok adják majd meg. Nagyszerű mas-
karák lesznek a színészek, milyen érdekesség
lesz majd az eredeti „színpadi” riport-
fotográfia: „Greta Garbo felvétel közben”.
Zöldarcú, barnaszájú nő, estélyi ruhája nya-
kig zárt és fehér zsinórokkal kivarrt.

Mit csinálnak majd a kövér színészek?
A kövér arcokat ugyanis a képrádió való-
sággal aranszínben küldi szét a világra.
Kövér színészek legfeljebb majd valami
arany Buddha-szobrot alakíthatnak.

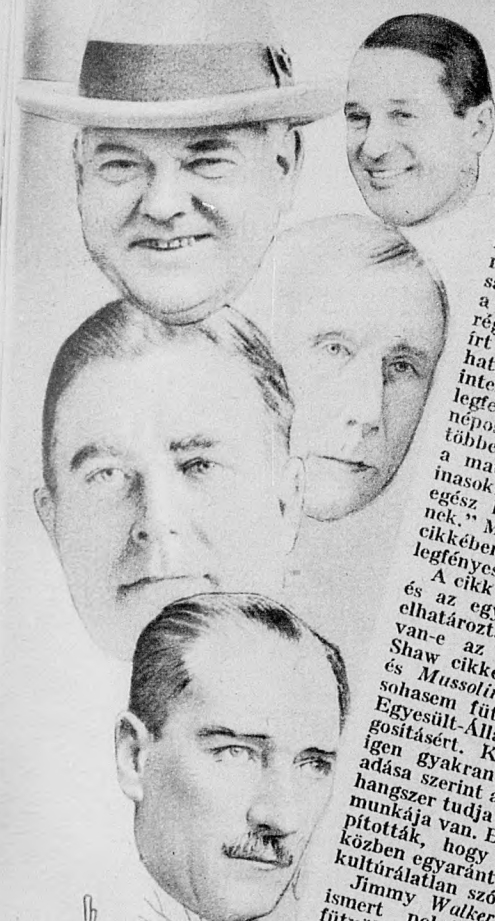
A kéz gesztusa külön tudomány. A rózsás
ujjacskákat sötétbarnára kell majd festeni
s a kézmozdulatokat óvatos lassúsággal
tenni. Ezer és ezer ilyen apró követelménye
lesz még a színház új műfajának: a táv-
színháznak s a párizsi Comédie Française-
nek bizonyára lesz egypár mandarin „pá-
holybérloje” a távoli Pekingben.

Milyen jó lesz majd akkor. A színigazgatók
nyugodtan hazudhatják egy darabról, hogy
minden este táblás házakat csinál.

Egyformán üres lesz minden színház.



Fütyül, vagy



Most kivételesen nem azokról a muzikusokról van szó, akiket „fütyülő zeneszerzők”-ről, amely hetekig foglalkoztatta az amerikai sajtót. Történt ugyanis, hogy Charles Shaw a newhaveni Yale University, Amerika legrégibb egyetemének egyik professzora cikkét írta a fütyülésről. A derék tudós a legnagyobb határozottsággal állította, hogy komoly, legfeljebb dúdolni. „Fütyülni csak az alsóbb néposztálybeli emberek szoktak — többek között Shaw. — ez a szórakozás a matrózoknak, katonáknak és a suszterinasoknak való. Az öt világrész híres emberei egész bizonyosra veszem, sohasem fütyülnek.” Megemlíti még a professzor fütyüléscikkében a fütyülő zeneszerzőket is, mint a legfényesebb bizonyítékot igazá mellett. A cikk élénk feltűnést keltett Amerikában és az egyik legnagyobb newyorki napilap elhatározta, hogy kinyomozza, valóban igaza van-e az érdemes professzornak. Miután Shaw cikkében megemlíttette Hoover elnök és Mussolini nevet, mint akik életükben egysem fütyülhettek, a lap elsősorban az Egyesült-Államok elnökéhez fordult felvilágosításért. Kiderült, hogy Hoover bizony igen gyakran szokott fütyülni. Saját előadása szerint a fütyülés, ez a legprimitívebb munkája van. Benito Mussoliniról is megállapították, hogy bizony munka és pihenés között egyaránt áldoz ennek a Shaw szerint kulturálatlan szórakozásnak.

Jimmy Walker, New-York nálunk is jól ismert polgármestere szintén bevallotta fütyülesi szenvedélyét. „Akár jó, akár rossz a kedvem — mondotta, — én mindég fütyülök. Ez számomra az idegcsillapító. Sőt mi több, be kell vallanom, hogy a nagyszámú ellenségeimre is fütyülök.”
A newyorki lap riportere ezek után Amerikát két milliárdosához fordult felvilágosításért. Az öreg Rockefeller, restelkedve vallotta be, hogy sohasem volt jó hangja és éppen ezért fütyülni szokta az általa megszeretett zeneszámokat. Golfozni pedig — amely a legnagyobb szenvedélye — csak akkor tudta, ha közben halkán fütyörészget. Henry Ford többek között így nyilatkozott: „Fütyültem, amikor kész lett az első autóm és még jobban fütyültem, amikor elkészült az első egymillió darab. A füty számomra az öröm kifejezése.”



nem fütyül??

Megállapították a walesi hercegről is, akit pedig igazán nem lehet kultúrálatlan embernek nevezni, hogy igen sokszor szokott fütyülni. Egyszer fellépett egy műkedvelői estélyen és mintán sok dolga miatt nem tudott mit betanulni, fütytyűszókkal szórakoztatta a közönséget. Annak ellenére, hogy a közönség soraiban Anglia legnagyobb nevei ültek, hallatlan sikere volt. Charlie Chaplinról, a filmjátész koronázatlan királyáról, sem lehet azt állítani, hogy alacsony színvonalon áll és mégis hódol a fütytyűszóknak. Legutóbbi filmjében fütytyülni szokott. Legutóbbi filmjében fütytyülni szokott. Legutóbbi filmjében fütytyülni szokott. Legutóbbi filmjében fütytyülni szokott.

Amerika egyik legnagyobb államférfia, az elnökjelölt Borah szenátor, fütytyülve szokta megírni szenzációs cikkeit, amelyekre felfigyel őt világszerte minden kultúrembere. A legnagyobb fütytyülők köze tartozik Amerika másik filmkedvence, Maurice Chevalier, aki azt állítja, hogy akiben csak egy csepp vidámságél, az nem élhet meg fütytyűszó nélkül. Teodor Dreiser, a világ egyik legnagyobb regényírója, szintén csak úgy tud dolgozni, ha fütytyül. Bernard Shaw — a professzor névrokona — hasonló véleményen van, mint előbb említett kollégája.

MacDonald, aki elvitázhatatlanul szintén a világ egyik legeszebb embere, szintén híve a fütytyülésnek. Ezen nem is lehet csodálkozni, hiszen most is minden úgy történik Angliában, ahogy ő fütytyül. A fütytyülők gárdájához tartozik egyébként Maurice Deobra, a franciák nagy regényírója, Lavalelnöke, Fujita, a híres japán festőművész, Zukor Adolf, a magyar származású amerikai filmmágnás, sőt Al Capone is, aki a maga banditászakmájában szintén zseniális. Megállapítást nyert az is, hogy a nemrégiben elhunyt Edison és Amerika néhai elnöke: Roosevelt szintén fütytyültek, akárcsak Lindberg, Einstein és Fedorov Saljapin.

Az amerikai riporterek alaposága tehát megdöntötte Charles Shaw cikkét, akin most egész Amerika nevet. Csak egy foglalkozási ágánál sikerült bebizonyítani igazát. A zene szerzők ugyanis a hozzájuk intézett kérdésre kivétel nélkül mind „nem”-mel válaszoltak, sőt egyesek meg is sértődtek. Ugy látszik azt tartják, hogy a fütytyülés szegény, de hasznos, amelyet művelni kell, de nem bevallani.



11. 8. 1908



A következő oldalainkon egy bizarrötletű novellát közlünk, mely egy új pályázatunk alapját képezi. A novella izgalmas és fantasztikus módon azt tárgyalja, hogy mi történne akkor, ha valaki a mai korban egyedül maradna a földön és mit kezdene azzal a rengeteg földi jóval, melynek egyedüli tulajdonosa lett. A pályázóknak néhány rövid mondatban erre a kérdésre kell megfelelniök és a legőltetesebb válaszok, mely nem lehet több **30 szónál**, díjat nyernek. A pályázatokat egy zsűri vizsgálja felül és választja ki azokból a legőltetesebbeket.

A zsűri tagjai: a Délibáb szerkesztősége, valamint

Boross Elemér	Kodolányi János	Szini Cyula
Fóihy János	Lakatos László	Ujházy György
Gács Demeter	Leleszy Béla	Vadnai László

A pályázatok zárt borítékban küldendők a Délibáb szerkesztőségébe pontos címmel.

Beküldési határidő 1932 február 13.

A díjnyertes válaszokat, valamint a pályázat eredményét február 27-iki számunkban közöljük.

Nyeremények:

- I. díj: **Egy női ezüst karkötőóra, vagy egy férfi zsebóra.**
- II. díj: **Egy ötvösművészeti ékszer.**
- III. díj: **2 páholyjegy egy előkelő fővárosi filmszínházba és 10 vígaszdíj: Egy-egy díszkötésű könyv.**

A beküldött válaszok közlési joga a Délibáb tulajdonát képezi.

11 TIED AZ EGÉSZ VILAG...

IRTA
FARAGÓ DEZSŐ GYÖRGY



Öles plakátok hirdették a nevét, az újságok oldalakat írtak róla és a kirakatokban az ő fényképét használták fel reklámnak.

Eva Rexnek hívták. Nagy színész nő volt, amit nemcsak tehetségének, de hihetetlen energiájának, ambíciójának is köszönhetett. Egyszerű környezetből származott és néhány év alatt a legelőkelőbb társaságok is befogadták. Multját sohasem tagadta meg, sőt néha, beszédes estéken, baráti körben szívesen emlékezett arra az időre, amikor még nem a végén fogta a kést és villát és pusztán kézzel ette a csirkecombot... ha volt.

Eva Rexet mindenki szerette, de ő valahogy szerényen kitért a szeretet megnyilvánulásai elől. Ilyenkor szomorúan mondta:

— Mit ér az egész? Itt benn, a szívemben hatalomvágy és kielégületlenség az úr és olyan rosszul esik szerénykednem. Gazdag vagyok és gazdagabb akarok lenni, sikerem van és nem vagyok megelégedett. A férfiak nem érdekelnek, nem ismerem a szerelmet. A problémák izgatók. Akkortájt mindenki

Leunatról, a fiatal tudósról beszélt, aki egy újfajta gázzal kísérletezett, amely megsemmisít minden élőlényt, úgyhogy még hamu sem marad utánuk. Ezek a kísérletek aggodalommal töltötték el az egész világot, csak egy állam bízott benne. Ez az állam vette meg a találmányt és gyártotta is tömegtelen mennyiségben az új gázt.



Egy gyümölcsfa állott a közelében

Eva Rex-et ilyen problémák izgatták. Sokszor arra gondolt, hogy el kellene pusztítani a „lenuat-gáz”-t, mert ez a fiatal titán az egész emberiség életére tör. De voltak percei, amikor az a bizarr ötlete támadt, hogy jó volna ezt a gázt kiengedni, széjjelszórni szerte a világban... Ilyenkor embergyűlölő volt Eva Rex...

*

Eva Rex felült ágyában. Ma rosszkedvűen ébredt, fájt a feje és olyan nehéznek érezte a fejét. Csöngetett a szobalánynak. A csendes szobába behallatszott a csengetés, de a szobalány nem jelentkezett. Ujra meg újra csengetett. Azután felkelt és kiment a szobalány szobájába. A lány nem volt sehol. Akkor arra gondolt, hogy a kutyájával sétál a kertben, de a kert üres volt. És amerre nézett, sehol egy ember.

Rossz érzések győörték. Olyan furesa volt minden. Első pillanatban nem értette a dolgot. Villája a várostól féltörányira volt. Beült autójába és a városba hajtott. Egyetlen emberrel sem találkozott. Az utcákon gazdátlanul álltak az autók. Az üzletek ajtajai tárva-nyitva, de sehol egy élőlény.

Félni kezdett. Borzalmas volt ez a csend. Csak az ő autójának a motorja búgott, csak

Először mu
gyakrabban
portkiallítás
eredetibb ne
Pán Imre fe

izgatták.
llene puszt
ez a fiatal
re tör. De
ötlete tá
kiengedni,
Ilyenkor

sszkezdvűen
nek érezte
A csendes
de a szoba
újra csen
szobalány
ol. Akkor
al sétál a
amerre né
an furesa
n nem ér
rostól fél
őjába és a
en ember
z uccákon
az autók.
jai tárva
ehol egy

dett. Bor
vult ez a
l. Csak az
autójának
a motorja
búgott.
csak

az ő szíve dobogott. Azután egy artikulatlan kiáltás hagyta el a torkát:

— Leunat — ordította — a leunat-gáz elpusztította az emberiséget.

Talán álmodik? Nem, ez a valóság. Vad tempóban száguldott most autójával. Találkozni akart valakivel. Egy emberrel, egy élőlényel, egy kutyával — azt akarta érezni, hogy nincs egyedül. Sehol semmi... Mindenütt csend, amerre megyek. Senki, senki...

Éva!... Tiéd az egész világ...

Most beteljesedett minden vágya. Minden az övé volt. Az egyik uccasarkon egy Rolle-Royce autó állt. Ezt az autót már régen figyelte. Egy ilyen kocsi volt a vágya. Most az övé. Beleült. Régi kocsiját otthagya az uccán. Pillanatokra boldognak érezte magát.

És felkiáltott:

— Most elértem mindent, enyéme a legszebb autók, a legjobb ruhák, rengeteg pénzem van — és minden az enyém...

Dehát mi haszna volt belőle? A gazdagság, a siker, a boldogság csak akkor ér valamit, ha összehasonlítható a szegénységgel, a balsikerral, a boldogtalansággal. Az

emberek nem maguknak, hanem az embereknek élnek.

És Éva undort érzett.

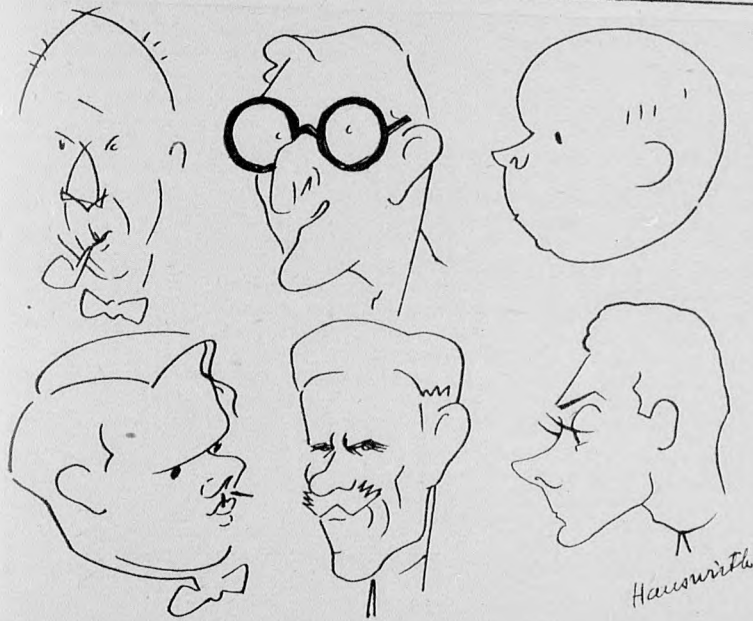
Azután rettenetes düh fogta el. Óriási tempóval vezette autóját. Kimenekült a városból. Gyönyörű vidékeken ment a kocsija. De Évát idegesítette a motorzúgás. Kiszállt az autóból és gyalog haladt tovább.

Apránként eldobálta holmijait, ruháit, ékszereit, pénzt mind elszórta.

A nap magasan állott az égen és Éva elfáradt. Egy gyönyörű, óriási kert közepén megpihent. És valahogy felülkerekedett benne a boldogság érzete. Így, haladva, egyedül boldognak érezte magát. Szeme telve volt a csodálatos kert szépségeivel, szíve pedig vágygal volt teli.

És azután éhség kezdte gyötörni. Körülnézett. Egy gyümölcsfa állott a közelében. Letépett egyet és beleharapott. Azután hirtelen zaj ütötte meg a fülét. A földre nézett. Nyugodtan evett és szeme a messzire elnézett.

És Éva vágyakozó szívvel, könnyes szemmel, élete egész energiájával és minden vágyával... egy Ádámot várt.



Először mutatkoztak be a közönség előtt együttes csoportban azok a művészek, akik különb n leggyakrabban szerepelnek a közönség előtt. Az Újságrajzó Művészek Egyesülete tartotta első csoportkiállítását a Nemzeti Szalónban. A kiállítás anyagából bemutatjuk Hauswirth Magda, a legeredetibb női karikatúrista portréit: Paulini Béla, Kiszely, Kabos, Polgár Tibor, Scherz bácsi és Pán Imre fejét. A kiállításon feltűnt rajzok érdekesen illusztrálják az újságrajzolás lényegét: kevés eszközzel élethű riport és egyúttal csúfondáros kritika.

A GYEREK

Tragikomédia 1 felvonásban. Irlta: **Boross Elemér**

Ezen darab előadás joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV. Bécsi uca 1, szerzhető meg Copyright 1930. by dr. Alexander Márton, Budapest

Személyek: { Kajtár Mihály, gazda
Boris, a felesége
Bögödi a gazda barátja
Bence
A bábaasszony
Egy asszony a faluból

Történik a gazda házában, este.

(Szín: Parasztszoba. Ablak alá vetett ágy. Boris a tűzhelynél szorgoskodik, vacsorát készít. Zörgés az ajtón. Boris ijedten az ágyhoz ugrik.)

Boris: Hát e' meg kicsoda? (Zörgés.) Ki az?

Hang (kintről): Én vagyok, Kender Bálintné, Vésztőrül.

Boris (külőrő örömmel): Panka néni?... Jaj, nyitom mán. Panka néni! Jaj! (Lelkesen, szaporán nyit ajtót.)

Panka (rengeteg ruhába pakkoltan, ostorral a kezében): Anyye, Boris lelkem, hát mán tehozád is úgy kő begyünni, mint a királhó.

Boris: Dehogy is, Panka néni... A jó Isten hozta nálunk!

Panka: Hát akkor mér zárod magadra a házat? Menyeeske vagy mán te, csak nem félsz, hogy elviszi valaki az ártatlanságodat?... Vagy valami bünt rejtegetsz?

Boris (elgondolkozik): Hát... (Főlcsozva.) Mire is gondú, Panka néni?... Üljön le mán nálunk... Kis jó csabai kalbászt adhatok.

Panka: Hagyd, lelkem... Szóra tértem csak be, Menek haza a halmi vásárbú, oszt gondútam, rátok fordítom kicsinyt a szekeret. Hát az urad hol van?

Boris: Hol vóna? A Klájn zsidót segíteli a bor árával. A Klájn kocsmásnak meghalt az apja Putnokon, oszt asszonya Mihál, most segíteni kell őt pénzzel — hát folyton iszik. Jelzem, ennek a furfangos Klájnnak minden héten meghal valaki ija-fija.

Panka: Oszt te meg mér nem nézel át hozzánk. Félnapra való zab csak tellik a lónak. Mán esztendeje lesz, asse tudom, élsz-e, halsz-e...

Boris: Hát... nem lehet...

Panka: Nem lehet?... Miér?

Boris: Nem engednek.

Panka: Nem engednek? Kicsoda?

Boris: Mihál.

Panka (elcsodálkozva, sértődötten): A Mihál? Az urad? Ű nem enged hozzá?... Ezt is megértem. Eppen Ű, aki az uramnak köszönheti, hogy... na majd megmondtam. De legalább tudnám, mivel vétettem neki...

Boris: Semmivel, édes néném... csak... tudja... nekem most... nem igen szabad járnom...

Panka: Nem-e? Rossz fát tettél a tűzre?

Boris: A gyerek végett.

Panka: Gyerek? Mit beszélsz? Boris lelkem, gyereked lesz... Te... Boris... neked gyereked lesz?... Oszt te Boris, megállj csak, hány hava vagy benne?

Boris (faarccal): Tizenegy.

Panka: Tizenegy? (Nevet, a könnyei is kicsordulnak.) Nahát! Nahát! Jól tudtok ti mind a ketten, számolni. Ezt elmesélem édesanyádnak, jobban is kitaníthatott volna a mennyegződre. Asszony vagy, oszt még mindig buta kis liba maradtál, lelkem, galambom. (Méretegeti Borist.) A mindenségit. (Forgatja.) Hát vótam mán így vagy-nyóccor, amióta asszony vagyok... meg néhányszor lánykoromban is... (Forgatja.) de tisztesség ne essék, fene lapos gyerek lesz ebbül... Nem hi-

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIÓS

MUNKA. —

E Z É R T:

ÓVATOSSÁG

A BESZERZÉSÉNél

bádtok ti, Boris lelkem? Vagy te tán még mindig azt hiszed, hogy a gólya hozza a gyermeket?

Boris: Hát hogy hinném? Bár a Miháltól hozhatná inkább a gólya.

Panka: Oszt az urad nem szól semmit? Meg a falu? Hát nem kérdik, hogy hol a díszed? Hiszen menyecskének ez a koronája.

Boris: Hát... *(Nagyttikosan körülfüvel.)* Panka nénémnek megmondom, mer úgyis tudom, ami a fülén be, az a szívéen le. De egyék mán legalább egy kis friss lángost.

Panka: Dehogyan eszem, amikor engem esz a kíváncsiság.

Boris: Hát tuggya, Panka néném, én is nagyon szeretem a gyermeket, meg a Mihált is. De hát hiába szeretjük, ha nincs szerencsénk.

Panka: Nem szerencse kell ahhoz, hanem találem.

Boris: Igen ám, ennek a Mihálnak, amíg legény vót, járt a szája, hogy így meg úgy, ő csak leteszi egy lány mellé a süvegét és mán gyümölcsözik, oszt tessék, itt van, elmúlt őt esztendeje és mán a Riska tehén előtt is szégyellem magam, mert ez is különb ember, mint én. Oszt persze az uram rám kente a dolgot. Négy álló esztendeig vert a gyerek miatt, erre oszt elhatároztam, ha török, ha szakad szerzek én gyereket.

Panka: Mástú?

Boris: Igen, mástú. *(Keseregve.)* De ha mán az embert elveszi a pekke, akkor oszt el nem megy tőle. Kikezdtém egy leginnel és erre eltetik egy esztendő, megteszünk mindent, hogy a Mihált kiségyjűk, de hát... Istenem...

Panka: Hát tán mégis benned van a hiba?

Boris: Bennem? A mai férfinép olyan, akár a kiszáradt kalamáris.

Panka: Hát akkor meg, hogy lesz mégis a gyerek?

Boris: Meg van ígérve.

Panka: Talán Vunderlikné által?

Boris: Nem. De ha nem hoz se az ember, se a gólya, se legény, akkor hoz a bába. A Vancsurákné, a hábaasszony eszelte ki az egészet. Aszonta, én csak várjak, oszt ő majd hozza a gyermeket.

Panka: Hát én mán sok raffináltságot

hallottam, de még ilyeti Oszt, mi fizetség jár érte?

Boris: Még, hogy én fizessek, mer elválalok egy fattyút. A Kómádi Róza gyereket várjuk, amíg meggyün.

Panka: És az urad nem veszi észre este se, hogy csak áltatod? Hát nem nyúl hozzád soha?

Boris: Nem engedem. Aszontam, hogy amilyen pekkes, még elfuserál mindent.

Panka: Na, menek mán. Hát annyit mondhatok, ravaszul van ez kifundálva. Isten álgyon, gyermekem. Oszt ha nem is te hozod a világra, neved fel becsülettél.

Boris: Úgy fogom szeretni, akár a magam teste részit. Isten vele, szerencsés utat! *(Panka el. Kis szünet. Tesz-vesz. Zörgés az ablakon.)* Megyek mán! *(Kingitja az ajtót, Vancsurákné jön be.)* Maga az. Vancsurákné? *(Mérge.)* Hát meddig akarja még az embert bolonddá tartani?

Vancsurákné: De Kajtárné asszonyosság...

Boris: Mi van avval a gyerekekkel? Csak elhordja a sok vajjat meg csirkét és nem csinál semmit.

Vancsurákné: Hiszen azért jöttem. *(Nagyjelentősen, ságu.)* Most hívtak a Kómádi Rózához. Lehet, hogy még máma meglesz a gyerek.

Boris: Hát csak igyekezzék... *(Utána kiabál.)* Aztán legalább fiú legyen! *(Dudol. Vancsurákné el. Kinéz az ablakon.)* Na, gyün már a száraz kalamáris! *(Mefog egy tálat és átmevgy vele a másik szobába.)*

Kajtár és Bögödi (jönnek. Kajtár jön előre, Bögödi utána, mindketten kissé már italosak).

Kajtár (rászól Bögödire, aki tétovázik az ajtóban): Ne morfondérozson, hanem kerüjjon bejjebb!

Bögödi: Isten neki. Meginstálom a szállásukat. Usse vótam még itt! *(Be.)*

Kajtár: Nohát. Úgy vilem, még egy kupica borovicska levizitőheti a gyomrát.

Bögödi: Ha jó szívvel adja!

Kajtár (tölt): Ilyet úgyse szopott a Klájn zsidónál. *(Főlemeli a poharát.)* Áldás! Békesség!

Bögödi: Egésség! *(Isznak.)* Hát az asszony hun van?

Kajtár: A' most nem lófrálhat. *(Szünet.)* Dagadt.

A SINGER VARRÓGÉPEK A LEGJOBBAK
FIÓKOK MINDENÜTT! + SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Bögödi: A lába?
 Kajtár: Nem éppen. Főjjebb.
 Bögödi: A feje?
 Kajtár: Más nincs főjjebb? A kend asszonyának tán a lábából nőtt ki a feje? A' cifra lehet.
 Bögödi: Hát a nyaka?
 Kajtár: Lejjebb.
 Bögödi: A térgye?
 Kajtár: Nem.
 Bögödi: Hát kicsodája?
 Kajtár: Jó, hogy nem kend teremtette az embert, mer' a legszebb részeket kihagyta volna. Mondja, hát a kend feleséginek nem vót gyereke?
 Bögödi: Dehonnem. Van is.
 Kajtár: Oszt, hogy történt az?
 Bögödi: Hát úgy, hogy eccer, mikor későn tértem haza, ott tanálam nála a Bögre Janit.
 Kajtár: Nem azt kérdem. Hanem, hogy történik a gyerek?
 Bögödi: Hát az igen egyszerű. Akar a kenyér. A magasságos Isten megérleli.
 Kajtár: Na látja. Ez van az asszonnyal is.
 Bögödi: Gyereke lesz?
 Kajtár (nagyon büszkén): Az. Gyerekem lesz. Hja, én mindég is ilyen legény vótam, csak csupán lettem valaki

mellé a süvegemet, oszt már megtermékenyüt.
 Bögödi (eltolja magától Kajtár süvegét, amit már előbb odatett): Úgy, hát gyerek lesz...
 Kajtár: Abbion. Még hozzá fiú.
 Bögödi: Kend tán kormányozni is tud? Honnan tudja, hogy fiú lesz?
 Kajtár: Mer bevettem sok medecinát.
 Bögödi: Na, arra a medecinára én is kíváncsi vagyok.
 Kajtár: Ehun van ni. Mer folyton szedem. (Zsebéből elővesz egy tápszeres dobozt.)
 Bögödi (leolvassa a használati utasítást): „Használjon gyermektápszert, ha azt akarja, hogy szép, egészséges fia legyen.“ (Fenn.) Errő még nem is hallottam. Oszt hányadik hónapban van az asszony?
 Kajtár: Tizenegy.
 Bögödi (elámul): Hány?
 Kajtár: Tizenegy.
 Bögödi: Nem hibázik kend? Mikortú számúja?
 Kajtár: Hát... antul, amikortú észrevettem.
 Bögödi: Oszt mibü vette észre?
 Kajtár: Mer nagyon kívánós vót az assz-

**Ami Budapesten,
 az országban,
 s a nagyvilágban
 történik
 mindenről
 pontosan és hitelesen
 számot ad a**

ÓRAIŰRSÉG

szony. Olyan kívánós vót mindenre, hogy alig lehetett vele bírni.

Bögödi: És mit kívánt?

Kajtár: Citronyot, ecetes ugorkát, savanyú bort, meg még a Zerge Nagy Vendelt is megkívánta.

Bögödi (heccelőn): És megkapta?

Kajtár (hangváltozással): Kend sokat megenged magának azír, hogy egy kicsit összeittunk. De azír én úgy megvágom kendet, hogy a feje kivándorul a nyakából.

Bögödi: Iszen nem szótam én. Csak ípp, hogy csudálkoztam.

Kajtár: Min csudálkozott? Nem vagyok én újkapu.

Bögödi: Nem is kenden.

Kajtár: Hát?

Bögödi: Az asszonyon. Hogy tizenegy-hónapos.

Kajtár: Miért? Mi csuda van ezen?

Bögödi: Az, hogy az sok. Kilenc a törvény.

Kajtár: Kilenc? ... Az ilyen nyüves untaugliknál. De nálam tizenegy.

Bögödi (paraszti pálfordulással hirtelen felugrik): Hát akkor kenddel én tovább nem trafikálok, mer én vigyázok a társaságomra, kend pedig egy akkora marha, hogy hátorsággal böghetne nap-hosszat. Tuggya meg, hogy tizenegy-hónapos gyerek nincs, mer ha a kend asszonya tizenegy hónapra fog szülni, akkor azt pirituszba fogják tenni és a kend fotográfiája meg benne lesz a Tolnai Világlaptyába, hogy ez az a marha, aki két hónappal megtódotta a törvényt. Isten álgya! (El.)

Kajtár (bután utána bámul, Iszik. Elkomorodik. Szipákol.): Valami lehet a dologba, mer' ez a Bögödi nagyon okos ember. Ez oskolázott is. Két ovodát végzett. (Fölkel.) Boris! Boris! Te! Gyere csak, te!

Boris (bejön és gyorsan leül az asztal mellé).

Kajtár: Mondd csak te. Hány hónapos az a gyerek?

Boris (látszik, hogy kihallgatott mindent, sunyin): Hát nem tuggya? Tizenegy.

Kajtár (felpattan): Te. Hát kilenc a törvény.

Boris: Kilenc? A suta szentit a kend bivalképinek. Kend hányhónapos teremtés?

Kajtár: En hét. Mer', hogy én koraszülött vagyok.

Boris: Na látja. Hát ha van koraszülött, akkor van későszülött is ...

Kajtár: Hát ... (Elkussol. Leül. Magában.) De marha ez a Bögödi.

Boris: Oszt hátha ikrek. Akkor a másikho is köll kilenc.

Kajtár: Csakugyan ... De nagy marha ez a Bögödi!

Boris: Ne figurázzon mán. Sokkal jobban tenné, ha elmenne fobászkoni a hegyi kápolnába, hogy szép növös gyerek legyen.

Kajtár: Menek is már. Az Isten megálgyon. (Bandukot kifelé.)

Boris: Oszt ne a zsidó Istenhez imádkozzon a Klájn-féle kápolnában! ... (Kajtár el. Szünet. Bezárja az ajtót. Hirtelen az ablakhoz szalad és kiptisszeg.) Jössz te mán, gyere mán, az úgy se a kert alatt megy. (Megjelenik az ablakban egy legény, kerek, tejeleesszájú a pófája és beröhög.)

Bence: Elment?

Boris: El.

Bence: Magátul?

Boris: En küttem. Miattad.

Bence (hamisan, huncutan): De megesett a szíved rajtam!

Boris: Két naptya nem vótál itt.

Bence: Erre gyűjkek, vagy az ajtón?

Boris: Ajtón? Arra a Mihál is tud. Ablakon. Iszen az a zaftya!

Bence (beugrik): Mán megint a gyerek miatt perelt? Hej, az én ídesanyám másképp ...

Boris: Te is folyton a te ídesanyádat emlegeted.

Bence: Hát amikor még nem akartál szeretni, akkor sokszor emlegettem én a te ídesanyádat is!... Hát mi lesz avval a gyerekekkel?

Boris: Na, te se szíveled a gyereket.

Bence: Nagyon is. Csakhogy, ha mán gyerek, akkor húsbó meg porhanyóbú legyen, ne csak mesébú. Meg sivalkodjon. De neked nincs gyereked.

Boris: Nincs-e? (Megöleli Bencét.) Hát ez nem az én gyerekem? Oszt nem sivalkodik-e, ha nem teszem tisztába?

Bence: A' lehet. De azír én mégse vagyok tisztába veled.

Boris: Már miér nem?

Bence: Mer nem tudom, hogy szeretsz-e, vagy csak éppen firuncvancigolsz velem.

Boris: Hát te még ezt mered firtatni? Az

Társaságbeli nő

csakis az ártalmatlan s szagtalan

Morisson tejet

használja felesleges hajszálat eltávolítására

uramat folyton imádkozni küldöm, meg mindenféle csalafinta dógot eszelek ki, csak hogy te bebújhass és még ezt mondod?

Bence: A Bögre Jani piszkált föl. Aszonta őt is nagyon szerette a Bögödiné, oszt mikor meglett a gyerek, kirúgta. Aszonta, vigyázzak, mer én is csak olyan kisegítőosztag vagyok.

Boris: Ne trécesejj mán annyit, hanem egykettő... egyél egy kis... (Zörgés.)
Hű, a hétszentségit, ha ez meg...

Kajtár: Én vagyok, Mihál.

Bence: Most aztán benne vagyunk a pácban. Tán kilábolok itt... (Az ablak felé megy.)

Boris: Oda ne menj, mer meglát! Megájj csak! Bújj be az ágyba! Ne povedájj. ájn-cváj! (Betuszkolja az ágyba.)

Bence (kidugja a fejét a dunna alól): Mi lesz ebbü?

Boris (előkapja a gyerekbőbitát és beköti vele Bence fejét): Így ni. Most gyühet a Mihál.

Bence: De ha meghalok?...

Boris: Dehogy is halsz meg. Inkább most fogsz megszületni.

Bence: Én leszek a gyerek?

Boris: Te.

Bence: Hunnye, de ravasz!

Boris: Maradj vesztg, oszt néha sivalkodj,

A hódítás titka

Valóságos varázslatot végez a kozmetika mai tudománya. Keresse fel

Paizs Kató
kozmetikai intézetét,

ahol szépségápolás, estélyi kikészítés, arctisztatlanságok speciális kezelése és quarcfénykezelés van

Krémek és arcvizek szétküldése vidékre is

Tanítványok szakszerű kiképzése!

Díjtalan tanácsadás

Budapest, IV, Ferenciek tere 3, félem. 18.

majd én csikollak! (Az ajtóreteszt félretolja, visszaszalad és leül az ágyra, Bence mellé.)

Kajtár (kintről): Boris, az anyád, nyisd mán kil!

Boris (Bencehez): Ne rúgkapájj!

Kajtár (dühösen beront): Mér hagysz kajabáni, te? Nem hallottad, hogy... no nézz csak a rest lelkít, hát mán hentergőzöl?... Mi a te?... Mi van ottan te melletted?

Boris: Hát nem látja? A gyerek.

Kajtár (rettenetesen bődül): Hű, a Jehová-ját ennek a krucifixes világnak! Hű, a kirelepszomát a marha fejemnek! Hát ezír nem nyitad az ajtót?... Te! Jaj, de sajnálom, hogy ver a nyavalya, mer akkorákat húznék most rajtad a jó örömtő, hogy belebolondúnál. Jaj, de nyikorgós lett a nyelvem, nem is tudok én szólni, mit mondjak én édes Boris asszony, hát meghoztad a gyereket?

Boris: Meg. Isten segedelmével, mer hogy maga még most is árván hagyott.

Kajtár: Hát a fohászzkodás vitt el. Tudod, hogy mire visszatérek, egy fiú legyen itt.

Boris: Akkor jól imádkozott.

Kajtár (túláradó örömmel): Fiú?... (Oda-vágja a süvegét.) Azt a Herrgott!... Hű... te! Biztos vagy te ebben?

Boris: Hát csak tudom... Mit... há-mújja úgy?

Kajtár: Azt nézem, hogy miér van ennek olyan nagy vízfeje. Mondd csak, tán igaza lesz a Bögödinék, hogy pirituszba kő tenni. Át is hívom a Bögödít, majd megmondja ő, az nagyon ért a torzszülöttekhő, mer ő is az vót.

Boris: Hová megy most?

Kajtár: Hívom a Bögödít. (El.)

Boris: Megájjon!... (Főlkel, tanácstalan.)

Bence: Nahát, Boris, ezt is jól kitervelted! A Bögödi szomszéd csak rám néz, oszt rögvest konstetálja a csalafintaságot.

Boris: Megájj csak. Tán visszafekszem, oszt azt mondom, hogy a Mihál csak víziózott. Gyermekágyi lázban. (Zörgés az ablakon.)

Vancsurákné: Kajtárné asszony! Meghoytam a pulyát!

Boris (lelkendezve): Megvan?... Az a jó Isten álgya meg magát! Hun van?

Vancsurákné (friss pólyában benyújtja az ablakon): Ehun e!

Boris (elveszi): Jaj de szép apád lehetett! (Meleg anyai szeretettel.) Hát eljöttél hozzánk! Hát Isten hozott! Cerbucl!

szel félre-
z ágyra,
d, nyisd

hagysz
hogy...
hát mán
Mi van

Jehová-
nak! Hű,
nek! Hát
Te! Jaj,
lya, mer
ad a jó
Jaj, de
a is tu-
én édes
a gyere-

er hogy
ott.
Tudod,
legyen

(Oda-
gott!...
n?

há-

ennek
k, tán
ifjúsza
majd
a torz-

talán.)
velted!
z, oszt
ságot.
kszem,
l csak
Zörgés

eghoz-

a jó
?
ja az

metett!
tjöttél
ic!

Bence: Te Boris, én addig elpárolgok!
Boris: Vigyázz, szembe ne érjen a Mihál!
Bence (peckesen szalutál): Agyé, kietihand! (El az ajtón.)

Boris: Oszt szívesen adta a Komádi Róza?
Vancsurákné: Azt mondta, az Isten se választhatott vón jobb helyet!

Boris: Gyűjjön be hónap a csibékér.
Vancsurákné: Gyün mán a gazda, szaladok! (Eltűnik az ablak mellől.)

Boris (bebújik az ágyba, Bence helyére, maga mellé teszi a gyereket).

Kajtár (nagysietve jön, utána Bögödi):
Gyűjjön Bögödi sógor, gusztájja meg, miér van ennek vízfeje?

Bögödi: Majd megrevidiájjuk. Jó napot aggyon Isten, asszonyság!

Boris: Kigyelmednek is.

Bögödi: Ez a? (Odamegy.) Hát hiszen nincs ennek semmi baja. Olyan formája van, akar ha pék gyúrta vóna. Mit beszél kend Kajtár? Miér vóna vízfejű?

Kajtár (nézi): Hát... (Nem érti.) Hová letted a fejt?

Boris: Elkűttem a pucérájba. Megbolondult kend?

Kajtár: Az imént tán az ünneplő feje vót rajta? Hol a vízfej?

Boris: Ott van a kend nyakán. Nem fél kend, hogy lerohad a nyelve. Erre a gyönyörűséges gyerekre mer szólni valamit.

Kajtár (Bögödihez): Na híres. Most szójjon.

Bögödi: Mit szójjak?

Kajtár: Tizenegy hónap, mi? Hogy akkor duncosüvegbe megy, mi? (Fölkap egy botot, Bögödi hátrál.) Erre a szépséges bimbóra, erre a rózsalevéltre, erre a csudára! Szült már ilyet kend?

Bögödi: 'szen kend mondta!

Kajtár: Meg hogy ez vízfejű! Kimennyen innen!

Bögödi: Isten is láthattya, bolondok háza ez. (El.)

Kajtár: Olyan a pofája, mint a nyillo pipaes. (Elborul.) De, te Boris, mégis csak nagyobb vót az előbb... Tán lefogyott, mer nem adtál neki tejet...

Boris: Lefogyott az öregisten!

Kajtár: Nem bánom én akármí van, de

hogy ilyen tündérszép gyereke még a héber királynak sincs, a' szent!

Boris: Persze, hogy nincs, mer héber királ nincs.

Kajtár: Nincs? Hát a Sándor Pál micsoda?

Boris: A' nem királ. A' csak herceg...

Mit bámuja úgy ezt a pulyát...

Kajtár: Valamit kítapasztaltam.

Boris: Mit tapasztalt ki?

Kajtár: Hogy milyen szép sikerült gyerek.

Boris: Oszt azon bámul?

Kajtár: Azon bámulok, hogy ennek minden porcikája az enyim. Nézd meg a szemit, akárcsak ha az én szép szembe néznél. Vagy nézd meg az orrát... (Mutatja a sajátját.) Olyan szabályos, mint ez itt... oszt nézd meg, a színe is passzent... Vagy gusztáld meg a száját... mintha lekaréntották volna az enyémbeül.

Boris: Megszólalásig. De azír jobb, hogy nem szól.

Kajtár: Én mondom neked, apja gyereke ez.

Boris: Azt mondom én is.

Kajtár: Nincs ezen a te buta pofádbú semmi. Most mán legalább beláthatod te is, hogy énmiattam lett ilyen szép kölyköd.

Boris: Kend miatt?

Kajtár: Csakis. Ha egyedül hoztad vóna, elmehelett vóna madárijesztőnek. A Kajtár-család ment ebbe bele.

Boris (kiugrik az ágyból): Azt a bagóhítűből lett nyavalyás mindenit a maga ragyás képinek. Kinek a gyereke ez?

Kajtár: Az enyim.

Boris: Mongya még egyszer!

Kajtár: Az enyim!

Boris: Rossebb a kend fejibe. Hát tuggya hogy került ide ez a gyerek?... Úgy, hogy... idehozták!... Oszt tuggya kié ez a gyerek?

Kajtár: Kié?

Boris (ordít): Hát a Komádi Rózázé! Na, most kimontam!

(Szünet)

Kajtár (cinikus hallgatás után, az orralatt): Akkor jó, mer akkor mégis az enyim!

FÜGGÖNY

BUDAPESTI HIRLAP
vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

Mit csinál egy férj ha...?

Commedia dell'Arte. Irta: László Miklós

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV. Bécsi uca 1, szerezhető meg. Copyright 1930. by dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek: { A férj
A felesége
Az udvarló
Hordár
Egy úr a földszinten
Egy hölgy az erkélyen
A férje
Rendező

Történik a színpadon és a nézőtéren

(Színpad: Boudoire. Jobbra ajtó, balodalt garnitúra: asztal, székek. Vacsorához terítve, két személyre. Balra kis dohányzóasztalka, hintaszék, állólámpa. Este van.)

(Mikor a függöny felgördül, ketten vannak a színpadon, az asszony és az udvarló az asztalnál, befejezték a vacsorát.)

Az udvarló (szmokingban, elegáns, csinos jampec, monoklis. Pezsgőt tölt): Megengedi?

Az asszony (estélyi ruhában, kicsit élénk már a pezsgőtől): Hogyne!... Csak töltösn!... Ex!... (Koccintanak.)

Az udvarló: Milyen szép!...

Az asszony: Tudom! És maga halálosan szerelmes belém!... Újabbat, fiatal ember, nem mindig ugyanazt, minden pohár pezsgőnél!...

Az udvarló (szerelmesen): Halálosan szeretem, szeretem, szeretem!... És nem tudok mást mondanj magának, mint szeretem! Szeretem! (Az asszony mellett, forrón.) És eljön velem innen!...

Az asszony: Hová?

Az udvarló: Hozzám! Ma éjjel!

Az asszony: Ugyan, Géza, ne legyen ostoba!...

Az udvarló (átölteli): Reggel utazunk! Svájcba!

Az asszony: És az uram?

Az udvarló: El fog válni tőle!...

Az asszony: Nem ismeri őt! Vadállat!

Az udvarló: Nem félek tőle! Kényszeríteni fogom! De nem adta vissza! Te! Ragyogó asszony! (Vadul öleli.)

Az asszony (belesimul): Szeretsz?!

Az udvarló: Jobban, mint az életem! (Vad, forró csók.)

(Pillanatnyi szünet és csöndesen nyílik a jobboldali ajtó: ott áll a férj. Szünet. Némán nézi őket, még nem vették észre, hogy bejött.)

A férj (nagyon nyugodtan): Jó estét!!

Az udvarló és az asszony (szétrebbernek, dermesztő, halálos szünet).

A férj: Jó estét! (Szünet.) Vagy zavarok? (Szünet.) Holnap kellett volna érkez-nem, de gondoltam, jövök egy nappal előbb!... (Szünet.) Hát igen... Most... most... (Rekedt már a hangja, remeg a szájcszéle.) Most innen élve ki nem kerültök! (Revolvert ránt, egy lépés a férfi felé, már löne, de ebben a pillanatban.)

Egy hölgy (az erkélyen): Jaj... Ne lövön!...

A férj (a hang irányában): Tessék? (Szünet, nincs válasz.) Tetszett valamit mondani?

Egy hölgy (az erkélyen): Semmi!... Bocsánat!...

A férj (egész közvetlen): De csak tessék... nyugodtan...

Egy hölgy (az erkélyen, szerényen): Csak azt mondtam, hogy ne löje le szegényt!...

A férj: Nem is lövöm! Kezit csókolom, nagyon köszönöm, egy véleményen vagyunk!... Nem lövök!

Az udvarló (zavartan, halkán): Megbolondultál? Lőjj le! Lőjj le!

A férj: Dehogy lölek! (Leteszi a revolvért.) Bocsánatot kérek, hölgyeim és uraim, de ezt a darabot nem fogjuk ma este befejezni...

Egy úr (a földszint első sorban): De csak folytassák kérem, mi az, hogy nem folytatják?!

KIADÓ

3, esetleg 4 szobás összkomfortos lakás központi fűtéssel, valamint uccai üzlethelyiség Bővebbet VII. ker., Dohány uca 12 szám, portásnál

A férj: De uram! Ön nem tudja, mi következik itt...

Egy úr (a földszint első sorban): Na mi?

A férj: Le kell löni ezt a szegény fiút...

Egy úr (a földszint első sorban): Na és?

A férj: Aztán ezt a szegény asszonyt...

Egy úr (a földszint első sorban, indignáltan): Szegény?! Ez?! Ez a bestia?! Aki itt össze-visszaesalja magát ezzel a jampeccel?

Az udvarló (előbbre jön): Kikérem magamnak...

Egy úr (a földszint első sorban): Hallgati! Maga csak fogja be a száját! A multkor is láttam magát egy darabban, akkor is elszédített egy nőt! Hát hallgati! Befogni a száját!... Tessék folytatni! Gyerünk! Lőjön!

A férj: De uram! Hátha bejön az a férj, az rögtön lő?! Maga löne?!

Egy úr (a földszint első sorban): De mennyire lőnek! Még két pofont is kapna tőlem ez a csirkefogó...

Az udvarló: De kérem...

Egy úr (a földszint első sorban): Csönd! Hallgass! Vacakember!

Az udvarló: Ha még egyszer...

Egy úr (a földszint első sorban): ... akkor feljövök és adom én a két pofont! Te nyálas!... Ha megfogom az orrát, tej csöpög belőle!...

Rendező (kijön): Mi az? Mi történt?

A férj: A közönség beleavatkozott a darabbal!...

Egy úr (a földszint első sorban, ordít): Nem avatkozott! Maga nem akar löni!

A férj (kezd ő is dühbejönni): És nem is lövök! Hát hogy képzeled magad?! Hol él maga?! 1932-t írunk! Pesten! Nem vagyunk a középkorban!

Rendező: De kérlek, ha így írta meg a szerző...

A férj: Akkor se lövök! Nem lehet minden marhaságot eljátszani, amit a szerzők összefirkálnak!...

Egy úr (a földszint első sorban, kiabál): De in flagranti találta ezt a bestiát ezzel a jampeccel — mit akar csinálni, ha nem lő?!

A férj: Mást! De nem lövök!

Egy úr (a földszint első sorban): De lőjön!

Egy hölgy (az erkélyen, lekiabál): De ne lőjön!

A férje (mellette): Fiam, az Istenért, maradj csöndben...

Egy hölgy (az erkélyen): Hallgass! Most hallgass, ha eddig nem tudtál szólni, ha tűröd, hogy a feleséged sértegesék!...



Hogyan szabadul meg 5.000.000 nő a tyúkszemektől

Ne vágja vagy ne kaparja ki a tyúkszemét, mert ez veszélyes és egyben felesleges. Minden nő gyorsan megszabadulhat most a legkínzóbb tyúkszemektől is, és pedig úgy, hogy a vízbe Saltrat-Rodell-t tesz, amelynek feloldott oxigéntartalma a víznek zsíros tej színét adja.

Ha ilyen fürdőbe teszi a lábait, azonnal könnyebbülést érez a szűrő, égő és maró tyúkszemek és fáradt, dagadt lábak okozta fájdalomnál. A megkeményedett bőrt és a tyúkszemeket a behatoló oxigén felpuhítja, úgy, hogy azokat gyökerestől és fájdalom nélkül egyszerűen leveheti. Soh'se újulnak meg többé, ha időnként Saltrat-Rodell-lábfürdőt vesz.

Gyógyszertárak, drogériák és illatszertárak mindenütt árusítják és ajánlják a Saltrat Rodell-t.
Nagy doboz ára..... P 1,25
Családi doboz, dupla adag P 2,-

Mihály, Budapest, VI. Podmaniczky-utca 43.

A férje: Ki sértegetett?

Egy hölgy (az erkélyen): Az az alak ott lent! Folyton uszítja, hogy öljön!...

A férje (ijedten): De nem téged! Csak az a hölgyet ott a színpadon!...

Egy úr (a földszint első sorban, felkiabál): Miért?! Nagysádnak nem tetszik?

Egy hölgy (az erkélyen): Mit szól hozzá — nem!

Egy úr (a földszint első sorban): Gratulállok a kedves urának!

A férje: No, no! Maga csak ne legyen szemtelen!...

Egy hölgy (az erkélyen): Pimasz alak!

Egy úr (a földszint első sorban): Mi? ... Pimasz — a férje! Mit zavarta az előadást?! Ha maga nem jajgat bele, már régen túl vagyunk a családirtáson!

Egy hölgy (az erkélyen): Hát jusst sem lesz családirtás!

Egy úr (a földszint első sorban): De lesz! De lesz! És ha ő nem csinálja, akkor én fogom! Fölmegyek a színpadra és kiirtom ezt az egész bandát!

Rendező: De hölgyeim és uraim, méltóztassanak megnyugodni...

Egy úr (a földszinten első sorban): Maga hallgasson! Maga örüljön, hogy él! És egyáltalán mit keres maga itt, ki hívta ide magát, kicsoda maga?!

Rendező: Kérem, a színház főrendezője vagyok...

Egy úr (a földszinten első sorban): „Főrendező!” Ez is egy főrendező! Aki tűri, hogy egy ilyen niemand színész ne lőjön, mikor löni kéne neki a szerepe szerint!...

Rendező: De uram! Ez csak színház! Ez nem komoly dolog! Hát érdemes ezért így izgatni magát...

Egy úr (a földszinten első sorban, észbe kap): Az igaz... bocsánatot kérek... annyira beleélttem magamat, kérem... (Az erkély felé.) Bocsánat nagysád, nem akartam megsérteni... Nevem Kropacsek!...

Egy hölgy (az erkélyen): Nem érdekell!

Egy úr (a földszinten első sorban): Tes-sék?

A hölgy férje (szívélyesen): Semmi baj, minden el van intézve! Krausz va-gyok!...

Egy hölgy (az erkélyen, a férjéhez): Fogd be a szád és gyere! Nem maradok ezután a botrány után!... (Feláll, kísiet, a férje zavartan kullog utána.)

Egy úr (a földszinten első sorban): Nal Most folytassuk!... Na lőjön szépen!...

A férj (a színpadon): Ne izgassa magát, nem lövök!

Egy úr (a földszinten első sorban, idegesen): Mégse?! Hát mit akar csinálni?!

A férj: Azt, amit egy pesti férj csinál máma — ha rajta csíp a feleségét!

Egy úr (a földszinten első sorban): És mit csinál?!

A férj: Azt most bemutatom önöknek!

FORUM Iroda Gazdasági és Társadalmi Tanácsadó egészen újszerű vállalkozás, mely segíteni akar az embereknek ügyes-bajos dolgaikban. Már eddig is 3000 levél érkezett az irodához az ország minden részéből és külföldről s ez is azt bizonyítja, hogy az embereknek szükségük van ilyen intézményre. Útbaigazít, adás-vételt közvetít, névnapit, sokszor elintézt, neveltetési, gazdasági, művészeti kérdésben felvilágosítást ad. Mindenkinek rendelkezésére áll. Részletes prospektus és felvilágosítás: Forum Iroda Gazdasági és Társadalmi Tanácsadó, Budapest, II, Retek uca 16. Telefon 50—8—31.

Egy úr (a földszinten első sorban): És nem lö?!

A férj: Nem!

Egy úr (a földszinten első sorban): Biztos?

A férj: Egész biztos!

Egy úr (a földszinten első sorban): Becsületszavára?!

A férj: Becsületszavamra!

Egy úr (a földszinten első sorban): Akkor engem nem érdekell! Ha én drága pénzért megváltom ide a jegyemet, akkor nekem itt a színházban lőjön az a férj és pofozzon az a férj! A pénzemért! Mert elég nekem, hogy otthon nem üthet, legalább itt üssön és lőjön, a kutyamindenit!

A férj: De uram! Egy pillanat türelmet! Várjon csak egy percig, amíg bemutatom, hogy mit csinál egy okos mai férj — 1932-ben — hasonló körülmények között.

(Gyorsan leszalad a függöny, rögtön gong-ütés és ismét felgördül a függöny.)

(Az udvarló és az asszony a színpad közepén csókolóznak. Kívül csengetés. Ők hirtelen szétválnak.)

A feleség: Ki lehet az?

Szobaleány (kopogtat).

A feleség: Ki az?

Szobaleány: Én vagyok, nagyságos asszony, kérem, egy hordár van itt!...

A feleség (odamegy, kinyitja az ajtót): Egy hordár? Mit akar?

A hordár (megjelenik): Kezeit csókolom! A nagyságát keresem!

A feleség: Én vagyok! Mit akar?

A hordár: A nagyságos úr most érkezett a Keleti pályaudvaron, engem előre-küldött a kufferokkal és üzeneti a nagyságának, tessék intézkedni, mert ő tíz perc múlva itthon lesz!...

(Gyorsan a függöny.)

A férj (már kint van a függöny előtt): Nos? Kropacsek úr?

Egy úr (a földszinten első sorban): Magának igaza van!... (Feláll és megy a kijárat felé.)

A férj: Akkor hová megy?!

Egy úr (a földszinten első sorban): Küldök haza egy hordárt! Hogy mire eladás után hazamegyek, rend legyen!... (Átkidát a nézőtér másik oldalára.)

Weisz! Maga nem küld?!

Egy hang (a másik oldalról): Nem! Én telefonálni szoktam!...

(Függöny)

SZÉPSÉGLEXIKON

VIII.

Bőrbetegségek. A bőr nemcsak testünk takarója, hanem igen fontos szerepet tölt be a szervezet háztartásában. A bőr életműködései közé tartozik a pórusokon át történő légzés és a bőrben elhelyezett mirigyek útján a verejték és zsíradék (bőrfaggyú) kiválasztása.

A hőszabályozáson és bőrlégzésen kívül a bőrnek igen fontos védelmi berendezése a festék (pigment) termelés. A napfény sugarainak hatására ugyanis a bőr megbarnul és ezáltal mintegy sötét takaró megvédi a bőr mélyebben fekvő rétegeit, valamint a belső szerveket is a róros hő- és fényhatások következményeitől. A bőr ezen automatikus védőberendezéseinek igen fontos szerepük van az emberi organizmusban.

Mivel a bőr testünk legfontosabb szerve, annak helyes ápolására, úgy egészségügyi, mint esztétikai szempontból igen nagy gondot kell fordítani. A normális bőr legjobban és legkönnyebben hozzáférhető ápolószere a víz és szappan. Sokszor azonban a leg gondosabb ápolás is a legkörültekintőbb

tisztaság dacára is fellépnek különböző bőrártalmak, melyek bizony sok keserűséget és gondot okoznak.

A *viszkető bőrbajok* közül talán a legelterjedtebb az *ú. n. ekzémás bőrbetegségek*, melyek főleg a bőr felületes rétegeiben zajlanak le. Ez a betegség sokféle alakban jelentkezhet. Apró, piros hólyagocskák, nedvező pörkös felrakódások, esetleg sárgáspiros hámló kiemelkedések alakjában, melyek a hajzatos fejbőrön, arcon, a törzsen, hajlásokban, végtagokban stb. helyezkedhetnek el.

A *gyógyításnál elsősorban az előidéző ok után kell kutatni. Előidézhetik joglalkozási ártalmak* (asztalosnál: enyv, molnárnál: liszt, mechanikusnál: vegyi anyagok, terpentín, benzín, petróleum stb.), továbbá kenőcsök, krémek, szappanok, virágok, festett ruhák, prémekek stb. Ezeket az ártalmakat természetesen kerülnie kell az ekzémára hajlamos egyéneknek.

Aránylag gyakori bőrelváltozás a férfiak ú. n. szakállmérgezése, mely makacosságánál fogva sok kellemetlenséget okozhat. Ez a bőrbaj házilag nem kezelhető és sokszor tapasztalhatjuk, hogy a különböző otthoni próbálgatások annyira súlyosbítják a bajt, hogy később nagy türelemre és kitartásra van szükség, míg a „csodaszerek” nyomait az arcról véglegesen sikerül eltávolítani.

A *szakállmérgezés tulajdonképpen nem egyéb, mint a szőrtüszők gyengeséggyulladás*. A szomszédos tüszők összefolyásából kisebb-nagyobb köralakú gyengeségtüszők képződnek, melyeknek helyén a bőr élénkpiros, megvastagodott és sokszor mézgaszerű pörkkel fedett. Különösen gyakoriak a felső ajkban, az állon a szakáll területén, kivételesen azonban a szemöldök bőrén is felléphetnek.

A gyógykezelést előbb enyhe hatású szerekkel kezdjük és csak később térünk rá az erősebben ható gyógyszerekre (resorcin, kátrány, ichthyol stb.). A gyulladásos stádiumban egyszerű hintőporok, két-három százalékos Burow és bőrvizes borogatások jöhetnek fel. A fokozódó viszketést hűsítő bedörzsölésekkel csillapítjuk. Makacs esetekben a Röntgen-besugárzás sokszor eredményre vezet, mert a besugárzás hatására az inficiált szőrszállak kihullanak.

Igen fontos, hogy a kifejlődött bőrártalmakat azonnal gyógykezelés alá vegyük, mert a kezdeti stádiumban az előidéző okokat könnyen ki tudjuk küszöbölni és idejében meg tudjuk védeni a bőrt a bőrbajok terjedésével szemben.

Dr. Hells Imre.

Kozmetikus orvosunk megcímzett és bélyeggel ellátott válaszborték ellenében a hozzáírt levelek kérdésekre levélben is válaszol. Levelek címére a szerkesztőségbe küldendők.

A LEGJOBB SZÉPSÉGÁPOLÓSZER



A FOLDES
FÉLE

MARGIT
CRÉME
SZAPPAN
PUDER

KAPHATÓ MINDENUTT!

MAGYARORSZÁGI
FÓRAKTÁR BUDAPEST

TÖRÖK PATIKA KIRÁLY U. 12.

Amin az egész világ nevet

Barátnők

— Az utóbbi időben Ruthot egyetlen bálon se lehet látni...

— Bizonyára az orvos megtiltotta neki a sok ülést...
(Passing Show)

Ha a menyasszony őszinte

— ...El se hiszed szí-
vem milyen gyakran kér-
tek már, hogy menjek férj-
hez, mielőtt te jöttél...

— Ugyan ki?

— A mama és a hat nagy-
nénim!
(Ulík)

Bűnösnek találtatott...

Izgottan állít be a nagy
zeneműkiadó cég irodájába,
hána alatt egy csomó kótával
egy jatalember és addig
erőszakoskodik, amíg meg-
gedik neki, hogy újonnan
komponált dalait előadhassa.

— Na, mit kapok értük?
— Kérdi azután nagybüszkén,
ahogy a röglőnzött előadásnak
vége.

— Mit tudom én — hang-
zik a válasz, — én zenemű-
kiadó vagyok — nem bíró...
(Lustige Kiste)

Dicséret

Feleség: Éppen írom a
bizonyítványt a Marie szá-
mára. Eddig azt írtam, hogy
lusta, piszkos és szemtelen.
Szeretnék azonban valami
dicséretet is hozzáfűzni, ne-
hogy az új helyén bizalmat-
lanul fogadják...

Férj: Akkor ird még hozzá,
hogy kittünő — étvágya van!
(Karikaturen)

Ugyanaz zöldbén

— A jövő hónapban radi-
kálisan átszervezem az
üzletemet — meséli Brown
úr a szomszéd kereskedőnek.
— És hogy mennek az ön
üzletei, Mister Smith?
— Nekem sincs pénzem!
— állapítja meg a másik
szomorúan.

(London Opinion)

Az aggok házában

— Miért kiabál úgy a
Péter, ha magában beszél?
— Hogyne tenné, hiszen
nagyot hall!
(Punch)

Az optimista

— Itthon van a férje,
Mrs. Smith?

— Igen...

— Hála Isten, akkor leg-
alább végre bekasszíroz-
hatom a követelésemet...

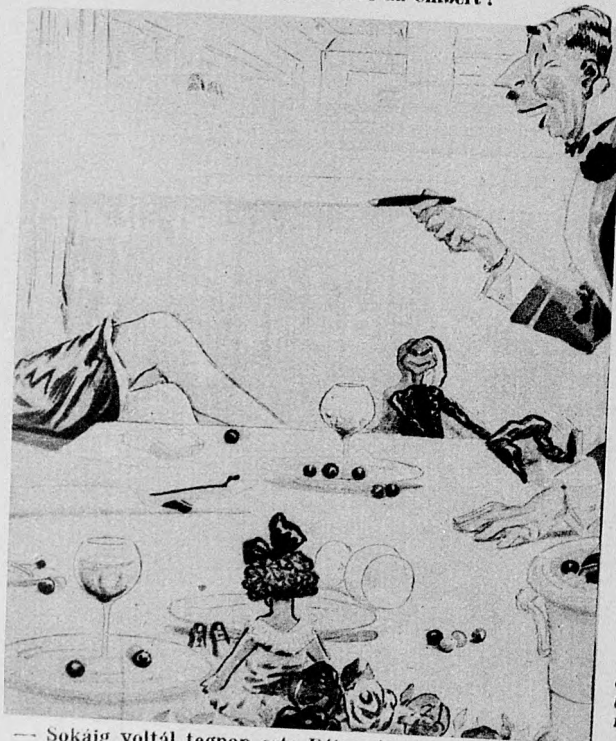
— Maga naív ember...
Oh maga optimista! Hát
csak nem képzeli, hogyha a
férjemnek pénze van, akkor
itthon találja!
(Life)

A legújabb skót vice

— Képzelve csak — húsz
év után ma végre levelet kap-
tam Ausztráliában élő sive-
remtől!

— Ne mondja és mit ír?
— Fogalmam sincs! A le-
velet visszaküldtem — nem
volt elég bélyeg rajta!
(Life)

A szerelem vakká teszi az embert!



— Sokáig voltál tegnap este Péterrel, Lulu!
— Igen, igen — a csillagokban gyönyörködtünk...
— De hiszen egészen felhős volt az ég!
— Ugy — észre sem vettem...

(Le Sourire)

Bevásárlás

— Kérek egy fél liter tejet!
— Igen ám, de az üveg,
amit hozni letszell — túl
kicsi...
— Akkor kérek egy fél liter
kecsketejet!

(Nebelspalter)

Az itéletnapja

Ziz este tíz órakor hirtelen
abbahagyja a játékot. A kár-
tyapartnerek meg vannak
döbbenve:

— Az Istenért, mi történt?

Játszma közepén hirtelen
abbahagyni?

— Muszáj hazamennem

— védekezik Ziz, — ki kell

pihennem magam, holnapra

erősnek és ellenállóképesnek

kell lennem...

— Miért?

— A gyerekeim holnap

hozzák haza a bizonyítványt!

(Lustige Blätter)

Ismerik!

Vedell, a híres párizsi
varieté-énekesl nemrégiben
egy vidéki színház direktora
kereste fel és kérte fel vendég-
szereplésre. Vedell vállalkozott
is erre, azonban a direktor
véleménye szerint igen ma-
gas honoráriumot kért.

— Ugyan kérem — szerelte
le az énekes — vidéken engem
minden ember ismer!

Meg is egyeztek, mikor
azonban érkezett a fellépés
estéje, a direktor legnagyobb
megdöbbenésére mindössze —
hárman ültek a nézőtérén.

— De hiszen ön azt mon-
dotta, hogy mindenki ismeri
ezen a vidéken! — rohan lel-
kendezve Vedell öltözőjébe.

— Hányan ülnek a néző-
térén? — kérdi nagy flegmá-
val az énekes.

— Hárman! — reszket az
igazgató.

— Stimmel! Ez a három
ember ebből a városból, aki
még nem ismer engem!

(Lustige Blätter)

Férjek

— Azok voltak csak a szép-
sdők... Hat hónapig tar-
tott egy út a vitorlással!

— Hat te már akkor nős
voltál?

(Rire)

A szigorú háziaszony

Férj: Ha én egyszer meg-
halok, azt akarom hogy éges-
senek el!

Feleség: Ez passzolna hozzád!
Elmenni és a hamut itthagyni!
(Lustige Blätter)

Falusi ártatlanság

Emma nem régen került a
faluból a városba. Ahogy be-
vásárlásai során levélboríté-
téket kér a boltban, szokás
szerint megkérdi tőle a pa-
pírkereskedő:

— Béleletet vagy bélelet-
lent parancsol?

— Csak tessék béleletlent
adni — válaszolja Emma, —
annyira hideg még nincsen!
(Passing Show)

Iskolában

— Gyerekek, ma dolgo-
zatot írunk a következő
témáról: „Mit csinálnék, ha
százezer márkám lenne!”

Egy órával később a ta-
nító összeszedeti a füzeteket.

— De Fritz! Mit jelentsen
ez? Hiszen te egy szót sem
írtál!

— Ez annyit jelent ta-
nító úr kérem, hogyha én-
nekem százezer márkám
lenne — én semmit sem csi-
nálnék!... (Herald)

Intelligenciapróba

— Hányadika van ma?

— Ott a zsebedben az

ujság — nézd meg rajta!

— Nem segít — az teg-
nap!

(Le Sourire)

Lulu



anyai kötelességét teljesíti — avagy könnyebb a duche-
adni, mint kapni (La Vie Parisienne)

Ismerlek!.. Segítsek?

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológus-szelvény“. Minden írásához egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megejmezett, felbélyegzett borítékot és írásonként 2-2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus“ szót.

Holdvilág. Kissé cinikus, de ez inkább külsőség, mint karaktervonás. Nagyon szemérmes, nem közlékeny, kissé bizalmatlan természetű. Szeretné, ha jó véleményvel lennének róla az emberek, de ezért semmit sem hajlandó megtenni, ha nem magától és természetesen adódik. Sokat olvas, sokféle érdeklődése van, de nincsenek egységes szempontjai és ezért minden meglehetősen kaotikus benne. Hűséges és kitartó, de nincs sok barátja. — **Alba-Julia.** 29. Nagyon nagyvonalú és magabizó ember. Igen tehetségesnek tartja magát, holott inkább ügyes, mint alkotó és eredeti. Öntelt, de azért nagyon tud szeretni és aki nem sérti meg hűségét, abban önmagát szereti és hű marad hozzá. Ugy érzi, hogy nem értik és nem értékelik kellőképpen. Pályájával sincs megelégedve; magasabban kvalifikált munkakört igényelne. Nagyon könnyű bántani és ilyenkor soha meg nem bocsát. Jó barát, de nem kellemes ellenség. — **27 éves leány.** Nagyon intelligens és nagyon eredeti. Egészen önállóan gondolkodik és ítéel. Kitűnő forma- és arányérzékeny van. Logikus, higgadt és nagyon intellektuális. Kissé ideges és lelke legmélyén bizonytalan. Azt, amit leginkább kívánt volna, nem érte el, ennél fogva elzárkózott bizonyos dolgok elől és elhítheti magát, hogy nincs is szüksége ezekre. Kissé önző, de nem érzéshianyból, hanem félreértett szükségességéből. — **Renéts L.** Önálló természet. Kiforrott, mindenről meg van a saját véleménye és ebből sohasem csinál titkot. Nem törődik az emberek ítéletével, őszinte, mert ezt tartja a legkényelmesebbnek és legegyszerűbbnek. Okos, resolut, de cseppet sem ravasz. Nagyon ügyes, kitűnő munkakerő. Energikus. Fejlett esztétikai érzéke van. Kedves mindenkihez, de lényegében bizalmatlan és nagyon ritkán történik meg, hogy kedve támad intim dolgaiba valakit beavatni. Igen fogékony, fejlett intellektusú és színes egyéniség. Ötletes és tehetséges. Nem tudja magáról, hogy mennyire erős, de az életredményei majd megmutatják. — **A „Hontalan leány“.** Igen rokonszenves, melegszívű fiatal hölgy. Látszik az írásán, hogy sokat szenvedett s nem tud úgy résztvenni az életharcban, mint természetes volna. Ezért kicsit gyerekesebb és tapasztalatlanabb is, mint kortársai. De nem szabad elkedvetlenednie, bíznia kell abban, hogy betegségét, mint sokan mások — kinövi és ha kicsit később is, de normális életet kezdhet. Addig is próbálja idejét minél hasznosabban eltölteni, tanuljon, dolgozzon és lehetőleg ne gondoljon a betegségére. Lesz még boldog is. — **Leszek-e boldog?** Nagyon finomlelkű, könnyen megbántottnak érzi magát, mert bármennyire szeretné is, nem tudja leszokni az érzékenységet.

Nem elég energikus, elhatározásai keresztülvitelét mindig megakadályozza valami, ami „közbejött“ s amit leküzdeni vagy elhárítani alig próbált. Anyagi kérdésekhez nem ért, nagyon szereti az intellektuális élvezeteket. — **Fel a fejjel.** I. B. F. Kevés az önbizalma, nagyon fél az emberek véleményétől és igyekszik úgy beállítani magát, hogy mindenki csak jót mondjon róla. Így nem is igen alakulhat ki valami egyéni állásfoglalása vagy véleménye. Nagyon takarékos, szinte szenvedélye a spórolás. Sok kívánságát és vágyát elnyomja, mert nincs bátorsága bevallani magának, hogy mit szeretne. — **Jövő.** 32. Könnyen elhagyja magát, nagyon hamar kimondja, hogy „nem lehet“. Lelkiismeretes, óvatos, de kicsit túlságosan körülményes és ezáltal sokkal nehezkesebb, mint kívánatos. Nem szereti az izgalmakat és amíg különös dolgok nem történnek, jól megállja a helyét, de könnyen elveszti a lélekjelenlétét és biztos ítélőképességét, ha valami kilozza a sodrából. Szeret mások hűsége felett lelkesedni, de önmagától nem kíván semmiféle erőfeszítést. — **Lael,** aki 23 éves. Kicsit gyenge idegzetű, túlérzékeny, a legjelentéktelenebb kis rezdülés és mozzanat sem kerül el a figyelmét. Szereti a nemes egyszerűséget és csak ilyenfajta lelkű embereknek. Ő maga kicsit exaltációra hajló és miszticizmus felé vonzódtó egyéniség. Több energia és életrevalóság jelét szeretném látni az írásában, mert így félt, hogy kiváló kvalitásai ellenére sem fogja nagyon sokra vinni az életben. Igen megnyerő egyéniség. — **Magda.** Márta. Most nagy átalakuláson esik át. Egészen másnak képzelte az életet, volt egy nagyon kritikus időszaka, amikor közelebb állt a halálhoz, mint az élethez és meg is kísérelte, hogy itthagya ezt az árnyékvilágot. Azután mégis, valahogy meg erősödött benne az életőltszón s ma kissé ridegen és mint maga gondolja, érzéktelenül egy új élet kiépítéséhez kezdett. — **Büzi,** Gyöngyös. Minden szenvedélyt elnyom magában. Kényes és szereti éreztetni az emberekkel, hogy nehezen kielégíthető, nagy igényű mindenben. Igen tartózkodó, Modora mesterkelt. Takarékos, következetes és józan. Rend szerű. Nagyon sokat ad az emberek véleményére. — **J. Klty.** Igen temperamentumos, nagyon szereti a változatosságot. Kicsit gúnyos alaptermészetű, de nem tehet róla, mert mindenben elsősorban a komikusát látja meg. Szeret jól mulatni. Szellemes és ötletes. Kevés benne a kitartás és tervszerűség. Életprogramja nincs, az adott pillanat hatása alatt és igen gyorsan határoz. Ruganyos. Szellemes, eszes. — **Egy telem Debrecenben.** Szellemileg igen fejlődésképes, de még nincsen határozott iránya, még nagyon sokféle húzza az intellektusa és az érzelmei. Igen erős benne a világság utáni törekvés, szeret boncolgatni, mindennek a végére akar járni. Sok a jószándék benne, de hajlamos a túlzásra és ezzel kapcsolatban arra, hogy szélsőséges irányzatok felé vonzódjék. Nem feltétlen igénye, hogy gondolatait közölje, tud hallgatni, de igen ügyesen és egyénien fejezi ki magát, ha megértésre számíthat. — **Anyu.** Rendkívül eszes, talpraesett fiatal hölgy. Ösztönszerűen annyi ügyességgel intézi a dolgait, hogy bárki megirigyelheti érte, nemcsak őt magát, hanem környezetét is. Semmi másból sem csinál nagy káoszt, maga a megtestesült közvetlenség és őszinteség. Derűs, könnyen örül és nehezen csügged. Minden impresszió iránt fogékony, lelkesedik, élvez e ha valamiről le kell mondania, egy másodperc alatt készen van vele. Képzett. — **Ceslovakia.** 1904. Határozott fellépésű, tudatos egyéniség. Ha akar valamit, nagyon ügyesen fog hozzá, hogy ezt el is érje. De kicsit fáradt, sokszor unja befejezni, amit elkezdett, mert ha tisztában van a fejleményekkel és már nem érdeklik.

Rendkívül eszes. Hanyag, a nemtörődömség minden mozzdulatra reányomja bélyegét. Ha valami szellemileg meg tudná fogni, igen értékes teljesítményeket váltana ki belőle. — **Gimnazista.** Kicsit elhagyja magát. Úgyes, élelmes, kevesebb fáradsággal sikerül eleget tennie a napi kötelességeinek, mint másoknak. Nagy kár, hogy nem követelőbb önmagával szemben, hanem igen könnyen meg van elégedve magával. Anyagi kérdésekhez nem ért. Hangulatai erősen uralkodnak rajta. — **Jimmy.** Szenvedélyes természet. Nem tud magán uralkodni. Fellépése még esziszolatlan s ezért könnyen zavarba jön. Igen finomlelkű és érzékeny. Sokat beszél, ha közlekeny hangulatban van és ilyenkor szinte mindegy neki, hogy ki hallgatja. Fél egy kicsit az élettől és sokat foglalkoztatja az, hogy nincs szerencséje. Fejlődése nem egészen helyes irányba indult, mert nem fogja elég biztos kezekkel élete gyepöljét, nem elég határozottan célkitűzései és nem elég következetes, ha valamit elhatározott. — **Hermine.** Fáradt, keveset vár az élettől, sokat küzdökdi és nincs megelégedve az eredménnyel. Nagyon jó szívű, segíteni kész. Könnyen meghatódik, amit sokan ki is használnak. Egyszerű, kötelességtudó. Kissé konfuzus és igénytelen. — **B. J.-né.** Sok kezdeményező erő van benne. Fejlett stílusérzék van és nagyon ambiciózus. Szigorú és kissé konzervatív elveket vall. Azt hiszi, hogy másoktól is annyit követelhet, mint saját magától. Pontos és rendes. Megszokta, hogy hangadó legyen és ezért néha szerénytelennek tartják. Csak azokat szereti igazán, akik elismerik és felfelé néznek rá. — **Mi következhet még?** Kiegyensúlyozott, harmonikus természet. Nagyon megértő, vigyáz, hogy senkinek kellemetlenségét ne okozzon. Gyengéd és figyelmes. Nem sok örömet vár az élettől, de minden igaz értéket megbecsül és annyira gazdag lelkű, hogy egészen felül tud emelkedni a saját hajain. Izlése kifinomodott. Erősen érzi magát, ha arról van szó, hogy másnak szüksége van az erejére. Szendes, befelé élő természet. — **Városmajor 1907.** Sokat foglalkozott önmagával és gondosan nevelte magát. Jó eredményeket ért el, sokat fejlődött. Céltudatos. A szükségesség úgy hozta, hogy kénytelen volt kissé megkeményíteni magát és lehetőleg kikapcsolni életéből az érzelmi motívumokat. Büszke alaptermészetű. Befelé energiásabb mint kifelé. Szenvedélyes és sokszor megégette magát. Külsőségekre nagy gondot fordít, igényeit magasra srófolja. — **Városmajor 1907.** Férfiírás. Kissé felületes, szellemileg lusta. Jóindulatú. Erősen hangulatember. Szüksége van a szigorú külső kényszerekre, különben egészen széthullik, semmit sem intéz el. Fogékony és van érzéke a jó iránt, ezért könnyen kezelhető és vezethető. — **Földes Imre.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Kevés benne az önállóság, nem szereti, ha nagy felelősség van rajta. Alapos, lelkiismeretes, semmit sem tud könnyen venni. Rendezett körülmények után vágyódik s ha kell, inkább lemond ezekért a nagyobb lehetőségekről is. Türelmes. Nem erőszakos, passzivitásra hajló. Szorgalmas. Ugy érzi, hogy nem becsülik meg eléggé. — **Rózsa, Budapest.** Igen nehéz természete van. Szeszélyei sokat gyötrik s akármennyire tudja is, hogy nem szabadna engednie ezeknek, nem tud erőt venni rajtuk. Megszokta, hogy maga intézze a dolgait és nem tőr semmiféle beavatkozást. Sokat tud eltűrni panasz nélkül. Zárkózott és kemény egyéniség. — **Ember, küzdj és bízza bizzál.** Sok az idealizmus benne. Öntudatlan, bármilyen törtenk vele, misztikus földöntúli hatalmak működését érzi mögötte és úgy fogadja, mint valamit ami ellen hiábavaló minden erőfeszítés. Nem próbálja befolyásolni a véletlent és irányítani a sorsát. Nagy depressziók és kedélyhullámzások színtere a lelke. Sem önmagát, sem az embereket nem ismeri. — **Nagyon szeretnék boldog lenni. 64.** Türelmékeny, gyenge természet. Minden ok elég arra, hogy nekikeseredjék, elveszítse a hitét, önbizalmát és átadja magát egy nagy-nagy szomorúságnak. Az a kár, hogy szinte tetszeleg magának ebben a szerepben, ahelyett, hogy kikerülni igyekeznék belőle. Különködő, imádja a romantikát, nagyon sokat ábrándozik és közben elhanyagolja kötelességeit. — **Tabán.** Sashalom. Még fejlődőben lévő egyéniség. Önálló gondolkozású. Szerény, majdnem túlszerény fellépése miatt senki sem nézi ki belőle, hogy mennyi értékes gondolat fogamzik az agyában. Meleglelkű. Leleményes, ha arról van szó, hogy segíteni kell vagy örömet akar okozni valakinek. Nagyon szereti az otthonát és igen szép életet fog teremteni családjának. — **Sárga Rózsa. Rémi.** Szellemes, eszes, színes egyéniség. Önmagáról igen jó és a legtöbb emberről igen rossz véleménye van. Modora fölényes, kissé cinikus, mert semmit és senkit sem tisztel igazán. Szereti a művészeteket. Nagyon fejlett izlése és belső kultúrája van, de nem lelki vonatkozásban. Értelmi lény. Igen kemény és sebző tud lenni a modora. Rutinos, biztos fellépésű. — **Sárga Rózsa. Bubi.** Komoly, mélyérzésű egyéniség. Kicsit nehézkes. Sok jóindulat van benne, de annyira nem szokta meg, hogy érzéseinek kifejezést adjon, hogy mindig egykedvűnek és részvétlennek látszik. Kényes izlése van. Fejlődés-képes. Szeret gondolkodni. Sokat ad a formalitásokra és másokat is annak alapján íté meg, hogy hogyan „viselkednek”. Nem tudja magát más gondolkozásába beleélni. Ha valaki tud vele bántani, annak önkénytelenül egészen kiszolgáltatja magát. — **Gondolatok.** Sok a belső nyugtalanság benne. Idegei és gondjai nem engedik pihenni. Sokat szenvedett és küzdött életében, de úgy érzi, hogy nem hiába voltak a nagy erőfeszítések, sokat el is ért abból, amit akart. Sok frissesség és lendület van benne, fáradhatatlan, amikor szent céljai eléréséről van szó. Modora sokszor türelmetlen és nyers, szereti, ha a fél szóból is megértik. — **Mirtuszkosorú.** Határozott, kiforrott egyéniség. Mindenről megvan a maga megmásíthatatlan és világnezeten alapuló véleménye és ezt bátran hangoztatja is. Nem törődik az emberekkel. Nagyon konvencionális, de ez nem külsőségesség nála, hanem legbensőbb igénye. Igen fejlett stílusérzék van. Fellépése nagyvilági, mindig uralkodik a szituációkon és irányítja a fejleményeket. Elnék fantáziája van, de erősen korlátok közé szorítja. — **Géva.** Kevés az önbizalma. Félnék, akármilyen kis hibát ejt, a legkellemetlenebb következményekre van elkészülve. Nincs elég higgadt ítélőképessége és ezáltal sok fölösleges gondokoz magának. Finomlelkű, őszinte, kedves természet, de azt csak azok a nagyon kevesen tudják róla, akik e legszűkebb köréhez tartoznak. Takarékos, önmagával szemben igen követelő. — **Kis komédias.** Nem törődik önmagával. Éveken keresztül visszaélt az erejével és ha nem változtat az életmódján, rövidesen felhasználja az utolsó erőkezleteit. Mostani nagy idegessége erre vezethető vissza. Ilyen intelligencia mellett több ökonomiát is várhatna az ember. Nagyon szereti a hivatását és ezért nem törődik semmi mással. Önzetlensége túlépi a megengedett határokat.

S. Sz. V.

GRAFOLÓGIA-SZELVÉNY

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten tíz könyv- és egy ötvösművészeti ékszerajándékot osztunk ki Megjéjtési határidő február 6. Minden borítékra ez írandó: Rejtvénymegjéjtés

Vízszintes sorok.

1. Amundsen kutatótt itt. 13. A bíró teszi. 14. Járóműveknek van. 15. Van ilyen éghajlat is. 17. Színész öröme. 18. Vissza = itt találták meg Vénusz szobrát. 19. V. E. B. U. magánhangzóval a végén svájci város. 22. Király más nyelven. 23. Török államférfi. 24. Mássalhangzó fonetikusán. 25. Név más. 27. Éktelen szíkes terület. 28. Magyar festő. 30. Építési anyag. 32. „Az a bizonyos izé” — angolul. 34. Ilyen darab a „Torockói menyasszony”. 35. Mássalhangzó fonetikusán. 36. Gabonafajta. 38. Kútból teszi az ember. 39. Fájdalom. 40. Enélkül semmi sem biztos. 41. Az Erzsébet híd budai oldalánál is van egy. 42. 100, 50, 50 — római számjelzéssel. 43. Azt teszi aki ráér. 45. Ére. 46. Idegen nyelvű összetett magánhangzó. 47. Fontos táplálék. 48. Víz és por. 50. Mássalhangzó fonetikusán. 51. Csillagkép. 52. Doboz is készül belőle.

Függőleges sorok. 1. Erkölcsei lesüllyedés. 2. Étél. 3. Operettcím. 4. Pedig — klasszikus nyelven. 5. Képző. 6. Rangjelzőszó. 7. Azonos mássalhangzók. 8. Ékezettel szobrász teszi. 9. Vissza = becézett női név. 10. Kis súly. 11. Ami az egyes betűk felett van. 12. A legelterjedtebb vallás. 16. Férfi keresztnev. 19. A bicskázás is az. 20. Félénk embernek van rá szüksége. 26. Névelő. 29. E nélkül nincs okozat. 30. Hangutánzó egyik fele. 31. Az utolsó betűt duplán véve rendes, takaros — más nyelven. 33. Régi pénz. 35. Másképp Redout. 37. Irány. 39. K. E. V. 43.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13							14				
15						16		17			
18					19		20		21		
22				23							24
25		26			27			28	29		
				30			31				
32	33		34								35
36		37		38					39		
40									41		
42				43			44		45		
46			47				48		49		50
51								52			

Angol nap. 44. Végtag. 47. Éktelen csapadék. 49. Igekötő.

A múlt számban közölt keresztrejtvény megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Korcsolyázás. 13. Aszu. 14. K6. 15. Lesz. 16. T. 17. Cu. 18. Al. 19. Ohio. 21. Ni. 23. Adél. 25. Rontom. 16. Alig. 29. Tény. 32. Jere. 34. Itél. 35. Ó. 36. Rubint. 38. Zeng. 40. Ad. 41. Kacs. 43. Eb. 44. Pá. 45. Etel. 48. Iv. 50. Reál. 53. Pényűzési adó. **Függőleges sorok:** 1. Katona József. 2. Os. 3. RZ. 4. Cucor. Gergely. 5. S. 6. Ok. 7. L6. 8. Y. 9. Államtitkári. 10. Z. E. 11. Ás. 12. Szalay László. 20. H. 21. N. N. 22. Itt. 24. D. 27. Le. 28. Ir. 30. Ét. 31. Né. 33. Aba. 37. Id. 39. E. 42. A. 46. Té. 47. En. 48. Iz. 49. Vé. 51. Ea. 52. Ad.

Megjéjtők névsora. Lapunk 3. számában közölt rejtvények megfejtői közül Kovács Zsigmond, Debrecen, ötvösművészeti gyűrűt kapott, a következőket pedig könyvvel jutalmaztuk: Székács Ilona, Gérecz János, ifj. Weiland Károly, Szücs Ferenc, Révész Tibor, dr. Lovász Andorné, Bakos Gyuláné, Merza Gyula, Sztász Lila.

Szerkesztői üzenetek

Olvásóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben alunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Déliháb” szerkesztőségének, Budapest, VII., Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek. Kéziratokat nem örüztünk meg

Töltött galamb. 1. Ezt, sajnos, nem tudjuk. 2. Érettségi bizonyítvány szükséges. 3. Ez nagyon különböző, egyiknél három-négy nap elég, többeknél meg tíz-tizenkét lecke is kell. Ha rendszeresen és naponként csinálja, úgy néhány hónapon belül már látható eredményt ér el. 4. Ennek egyelőre technikai akadályai vannak. Mi is gondoltunk rá és amint megvalósítható, megcsináljuk. Köszönjük a figyelmet. — **Cs. J., Budapest.** Gerda Maurus címe: Berlin-Steglitz, Thorwaldsenstrasse 25. Gustav Fröhliché: Berlin-Steglitz, Orleansstrasse 4. Willy Fritsché: Berlin-Charlottenburg, Kaiserdamm 95. Anna May Wongé: Paramount Studio 5451 Marathon Street, Hollywood, California. — **Számonkénti vásárló.** Fedák Sári: Pestszentlőrinc, Gyöngyvirág uca 20. Rákosi Szidi: Király uca 63. — **T. Lenke, 17.** Közlésre nem alkalmas és nem olyan, amelyből tehetőségre következtetni lehetne. Irjon jobbkat, talán később sikerülni fog. 1. Lánchíd uca 7. 2. Szentkirályi uca 6. 3. Báthory uca 19. 4. Nemzeti Színház, Blaha Lujza tér. 5. Ugyanott. 6. Benczur uca 39a. — **Remény.** Bolváry Géza címe: Berlin W. 15, Uhländstrasse 31. Nagy Katóé: Berlin-Grünwald, Wincklerstrasse 1. Verebes Ernőé: Berlin-Wilmersdorf, Küstrinerstrasse 4. — **Hóvirág.** Ügyeljen mindig arra, hogy emésztése rendszeresen legyen; ha vérszegény, úgy ezt rendszeresen orvosoltassa. A kvarefénybesugárzás jó lenne pattanásos arcboríték megjavítására. Zsíros krémet semmiesetre se használjon, mert az elősegítené a mitesszerek keletkezését. Kéntejszappannal mosakodjék, forró vízben. Zsíros arcbőre e tanácsok betartása mellett 5—6 hét elteltével bizonyosan javulni fog. — **Bizalom.** Örvendünk, hogy a fagykenődés bevált; használja továbbra is a megadott utasítás szerint. — **S. G., Győr.** Margot Walter Max Landa felesége volt, de elvált tőle. Előbb színpadon szerepelt és csak miután Reinhold Schüntzel felfedezte, vállalt filmszerepet. Legutóbb az „Embervadász” című filmben Hans Albers feleségének szerepét alakította. — **Viktória.** Richard Tauber nemrégiben amerikai turnéra ment, de elég gyorsan visszavért. Ma már csak operettekben szerepel és különösen Lehár dalaival arat nagy sikereket. Jascha Heifetz évek óta Hollywoodban él. Florence Vidor a felesége. Az asszony előbb King Vidor felesége volt, de többéves házasság után elváltak. Leánya tíz-tizenkét éves. Egyelőre semmit sem bal-

lottunk arról, hogy válnának. Azt hisszük hogy ez nincs is szándékukban. — **M. B. E., Pécs.** Kérjük, ismételje meg kérdését. — **Régi előfizető.** Honthy Hanna címe: VII, Kertész uca 24—28. A többit nem tudjuk. Ha válaszbélyeggel ellátott borítékot mellékel, válaszolni fog. — **Egy Déliháb-előfizető.** Egyik kérdésére sem tudunk határozott választ adni, mert egyelőre nem tartózkodik Budapesten és így nem tudjuk tőle megkérdezni. Eletrajza már többször megjelent lapunkban és így csak alkalomadtán közölhetjük. Amint hazajön, újáról és tapasztalatairól be fogunk számolni olvasóinknak. — **Egy éel után.** Őszinték akarunk lenni és ezért kérdésére határozott nemmel válaszolunk. Az utóbbi években egyetlen egyszer sem történt meg, hogy olyanoktól, akik nem hivatalos írók vagy nem szakemberek, szcenáriumot vásárolt volna valamilyik filmgyár. Ön nem is tudná megírni, mert ehhez bizonyos szakképzettség szükséges, azonkívül pedig ismernie kell a mai filmkészítés minden csinját-binját. Végül: a magyar nyelvű kéziratokat egyik külföldi gyárban sem olvassák el. — **Operarajongó.** Az ötlet jó, de mivel kevés humor van benne, nem közölhetjük. Talán mással nagyobb szerencséje lesz. — **Love.** A kérdezett cím a következő: Paris IX, 3 rue Rossini. Kívánságára itt közlünk egy francianyelvű levlészőveget, amellyel autogramot és fényképet kérhet a filmszínésznőtől:

Madame et Vénérée Artiste,
Excusez la prière d'un grand admirateur de votre Art, et faites-lui le plaisir infini de bien vouloir signer la photographie ci-jointe.

Soyes assurée que votre autogramme eccupera une place d'honneur dans sa collection.

Avec tous mes remerciements anticipés croyes, Madame á mon admiration sincere.
W. Jutka. Ugy tudjuk, hogy Budapesten tartózkodik, de mivel sehol sem szerepel, címét nem tudjuk. Alkalomadtán megszerezzük. — **Imádom most is a romantikát.** Nagyon téved, ha azt hiszi, hogy ez romantika. Ez csacsiság és azt tanácsoljuk, hogy igen gyorsan hagyja abba, mert nem minden férfi olyan lelkiismeretes és becsületes, mint az, akivel „véletlenül” találkozott. Bizony illetlenség is volt és örüljön, hogy baj nélkül úszta meg. Ebben a kérdésben ugyanaz az álláspontunk, mint szüleinek.

Előfizetési ár:
¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.

Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szam
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50



A farsang legszebb
kostümjeit a "Párisi divat"
közölte.
ÁRA: 60 FILL.

Tolnai Nyomda
Műintézet és
Kiadóvállalat
R.-T. nyomda
Budapest